

EVROPSKA KOMISIJA

ERASMUS MUNDUS 2009–2013

Vodnik po programu

v vednost in pomoč prihodnjim vlagateljem in upravičencem

Vodnik po programu je treba brati skupaj z ustreznimi letnimi razpisi za zbiranje predlogov in smernicami za razpise za zbiranje predlogov za akcijo 2, ki vsebujejo podrobnejše informacije o posebnih postopkih za predložitev vloge za dotacijo.

Upoštevajte, da je pravno zavezujoča samo angleška različica Vodnika po programu Erasmus Mundus 2009–2013. Vse druge jezikovne različice so zgolj informativne narave.

16/12/2010

1.	UVOD.....	4
1.1	OZADJE IN NAMEN VODNIKA PO PROGRAMU	4
1.2	CILJI PROGRAMA	5
1.3	STRUKTURA IN PRORAČUN PROGRAMA	5
1.4	KAKO SODELOVATI, ČE STE	8
	1.4.1 EVROPSKA VISOKOŠOLSKA USTANOVA:	8
	1.4.2 VISOKOŠOLSKA USTANOVA IZ TRETJE DRŽAVE	8
	1.4.3 POSAMEZNIK	9
	1.4.4 RAZISKOVALNA ORGANIZACIJA	9
	1.4.5 ORGANIZACIJA, KI DELUJE V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU	10
2.	OPREDELITVE IN RAZLAGA POJMOV.....	11
3.	SKUPNI DEL, KI SE NANAŠA NA VSE AKCIJE.....	16
3.1	PRIJAVNI IN IZBIRNI POSTOPKI.....	16
3.2	MERILA ZA IZKLJUČITEV	17
3.3	IZBIRNA MERILA	18
3.4	FINANČNI POGOJI	19
3.5	POGODBENI POGOJI.....	19
4.	AKCIJA 1 A: MAGISTRSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMMC).....	22
4.1	UVOD	22
4.2	EMMC – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	23
	4.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA.....	23
	4.2.2 UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	25
4.3	EMMC – MERILA ZA DODELITEV	28
4.4	PROGRAMI EMMC – FINANČNI POGOJI.....	29
4.5	PROGRAMI EMMC – POGODBENI POGOJI.....	31
4.6	PROGRAMI EMMC – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED	33
4.7	POGOJI ZA UPORABO BLAGOVNE ZNAMKE ERASMUS MUNDUS	34
5.	AKCIJA 1 B: SKUPNI DOKTORSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMJD).....	35
5.1	UVOD	35
5.2	EMJD – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	36
	5.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA.....	36
	5.2.2 UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	38
5.3	EMJD – MERILA ZA DODELITEV	40
5.4	PROGRAMI EMJD – FINANČNI POGOJI	41
5.5	PROGRAMI EMJD – POGODBENI POGOJI.....	43
5.6	PROGRAMI EMJD – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED	45
6.	AKCIJA 2: PARTNERSTVA ERASMUS MUNDUS.....	47
6.1	EMA 2 – SKLOP 1: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI, KI JIH POKRIVAJO INSTRUMENTI ENPI, DCI, ERS IN IPA	47
	6.1.1 TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV	48
	6.1.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV.....	48
	6.1.2.a SESTAVA PARTNERSTEV IN UPRAVIČENI UDELEŽENCI.....	49

6.1.2 b	UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	51
6.1.3	MERILA ZA DODELITEV	56
6.2	EMA 2 – SKLOP 2: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI IN OZEMLJI, KI JIH POKRIVA INSTRUMENT ZA INDUSTRIJSKO RAZVITE DRŽAVE (ICI)	58
6.2.1	TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV	59
6.2.2	MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	59
6.2.2.a	SESTAVA PARTNERSTEV IN UPRAVIČENI UDELEŽENCI	59
6.2.2.b	UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	62
6.2.3	MERILA ZA DODELITEV	64
6.3	FINANČNI POGOJI	66
6.4	POGODBENI POGOJI.....	69
6.5	IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED.....	70
7.	AKCIJA 3: PROJEKTI ZA SPODBUJANJE PROGRAMA ERASMUS MUNDUS.....	71
7.1	UVOD.....	71
7.2	MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV.....	72
7.2.1	UPRAVIČENI UDELEŽENCI.....	72
7.2.2	UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	73
7.3	IZBIRNA MERILA	75
7.4	MERILA ZA DODELITEV	75
7.5	FINANČNI POGOJI	77
7.6	POGODBENI POGOJI.....	78
7.7	IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED.....	80
8.	PRILOGE.....	81
8.1	SEZNAM NACIONALNIH STRUKTUR PROGRAMA ERASMUS MUNDUS	81
8.2	SEZNAM PREDSTAVNIŠTEV EU.....	81
8.3	UPORABNI SPLETNI NASLOVI IN DOKUMENTI.....	81

1. UVOD

1.1 OZADJE IN NAMEN VODNIKA PO PROGRAMU

Erasmus Mundus je program za sodelovanje in mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja za:

- ✓ izboljšanje kakovosti v evropskem visokošolskem izobraževanju,
- ✓ promocijo Evropske unije kot središča odličnosti na področju učenja po svetu,
- ✓ spodbujanje medkulturnega razumevanja prek sodelovanja s tretjimi državami in razvoj tretjih držav v na področju visokošolskega izobraževanja.

Erasmus Mundus je odgovor na izzive globalizacije, s katerimi se danes spopada evropsko visokošolsko izobraževanje, zlasti v zvezi s potrebo po prilagoditvi izobraževalnih sistemov zahtevam družbe znanja, da se povečata privlačnost in opaznost evropskega visokošolskega izobraževanja po vsem svetu in spodbudi postopek zблиževanja diplomskih struktur po Evropi. Te teme imajo osrednje mesto v sedanjih nacionalnih reformah visokega šolstva, ki se izvajajo v državah članicah. Poleg tega je pomembno sredstvo spodbujanja medkulturnega dialoga med Evropsko unijo in preostalimi deli sveta.

Program nadaljuje in širi obseg dejavnosti, ki so že bile začete v prvi fazi (2004–2008), in vključuje program Erasmus Mundus za zunanje sodelovanje, ki se je začel leta 2006 kot dopnilo izvirnega programa.

Odločitev o ustanovitvi druge faze programa Erasmus Mundus sta Evropski parlament in Svet sprejela dne 16. 12. 2008 (Odločba št. 1298/2008/ES)¹. Program zajema obdobje 2009–2013, pri čemer njegov celotni proračun za akciji 1 in 3 znaša 470 milijonov EUR, okvirni proračun za akcijo 2 pa 460 milijonov EUR.

Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) je izvajanje programa Erasmus Mundus 2009–2013 zaupala Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (v nadaljnjem besedilu: agencija). Zato je ta odgovorna za upravljanje tega programa – med drugim za pripravo razpisov za zbiranje predlogov, izbiro projektov in podpisovanje sporazumov o projektih, finančno upravljanje, spremljanje projektov (ocenjevanje vmesnih in končnih poročil), komunikacijo z upravičenci in preverjanja na kraju samem – in sicer pod nadzorom Generalnega direktorata za izobraževanje in kulturo (GD EAC) v zvezi z akcijama 1 in 3, pod nadzorom Urada za sodelovanje EuropeAid (GD Aidco) v zvezi s SKLOPOM 1 akcije EMA 2 ter pod nadzorom GD RELEX v zvezi s SKLOPOM 2 akcije EMA 2. Poleg tega je agencija odgovorna za izvajanje več kot 15 programov in akcij Evropske unije (EU) na področju izobraževanja in usposabljanja, aktivnega državljanstva in mladine ter na avdiovizualnem in kulturnem področju, ki jih financira Skupnost.

Vodnik po programu velja za vse projekte EM² in si prizadeva pomagati vsem, ki jih zanima izvajanje dejavnosti s skupnim sodelovanjem ali prejemanje štipendij za posameznike na podlagi programa Erasmus Mundus (2009–2013). Pomagati bi jim moral, da razumejo cilje in različne programske ukrepe, vrste dejavnosti, za katere se lahko dodeli dotacija (ali za katere se dotacija ne more dodeliti), ter pogoje, pod katerimi je to dotacijo mogoče podeliti in prejeta dotacijo uporabiti.

Čeprav vodnik velja za celotno obdobje trajanja programa, kot je navedeno zgoraj, ga morajo prihodnji vlagatelji brati skupaj z določenim razpisom za zbiranje predlogov, na katerega se nameravajo prijaviti. Razpisi za zbiranje predlogov bodo objavljeni v skladu z dejavnostmi, ki jih načrtuje Komisija v svojem letnem delovnem programu, v njih pa bodo podane dodatne informacije o predvideni proračunski dodelitvi sredstev in drugi podatki in/ali dokumenti, pomembni za razpis.

¹ UL 340, 19.12.2008, str. 83.

² Vključno s tistimi projekti EM, ki so bili izbrani v prvi fazi programa EM in se še vedno izvajajo v obdobju 2009–2013 tega programa.

Vsi obrazci ali dokumenti, ki so potrebni za prijavo za dodelitev sredstev, so na voljo na spletnih straneh programa Erasmus Mundus (glej http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php).

1.2 CILJI PROGRAMA

Cilj programa je promovirati evropsko visokošolsko izobraževanje, pomagati izboljšati in povečati poklicne možnosti študentov ter spodbujati medkulturno razumevanje v sodelovanju s tretjimi državami v skladu z zunanjepolitičnimi cilji EU, da bi prispevali k trajnostnemu razvoju tretjih držav v visokošolskem izobraževanju.

Posebni cilji programa so:

- spodbujati strukturirano sodelovanje med visokošolskimi ustanovami in ponudbo boljše kakovosti v visokošolskem izobraževanju s posebno evropsko dodano vrednostjo, ki bo privlačna v Evropski uniji in zunaj njenih meja, da se ustvarijo centri odličnosti;
- prispevati k vzajemni obogatitvi družb z razvijanjem kvalifikacij žensk/moških, tako da bodo imeli primerna znanja in spretnosti, še zlasti za trg dela, ter bodo odprtega duha in bodo pridobili mednarodne izkušnje s pomočjo spodbujanja mobilnosti najbolj nadarjenih študentov in akademikov iz tretjih držav, v okviru česar si lahko pridobijo kvalifikacije in/ali izkušnje v Evropski uniji, in spodbujanja mobilnosti najbolj nadarjenih evropskih študentov in akademikov v tretje države;
- prispevati k razvoju človeških virov in zmogljivosti visokošolskih ustanov v tretjih državah za mednarodno sodelovanje prek povečanih tokov mobilnosti med Evropsko unijo in tretjimi državami;
- izboljšati dostopnost ter okrepiti profil in opaznost evropskega visokošolskega izobraževanja po svetu ter tudi njegovo privlačnost za prebivalce tretjih držav in državljane Evropske unije.

Komisija zagotavlja, da nobena skupina državljanov EU ali državljanov tretjih držav ni izključena ali prikrajšana.

1.3 STRUKTURA IN PRORAČUN PROGRAMA

Program Erasmus Mundus sestavljajo tri akcije:

- **akcija 1:** izvajanje skupnih programov na magistrski (akcija 1 A) in doktorski (akcija 1 B) ravni ter podeljevanje štipendij posameznikom za sodelovanje v teh programih,
- **akcija 2:** partnerstva Erasmus Mundus,
- **akcija 3:** promocija evropskega visokošolskega izobraževanja.

Akcija 1: Skupni programi Erasmus Mundus (vključno s štipendijami)

Akcija 1 zagotavlja:

- ✓ podporo visokokakovostnim skupnim magistrskim (akcija 1 A) in doktorskim (akcija 1 B) programom, ki jih ponuja konzorcij evropskih visokošolskih ustanov in po možnosti visokošolskih ustanov iz tretjih držav. V konzorciju lahko sodelujejo tudi druge vrste organizacij, na katere se nanašajo vsebina in rezultati skupnega programa;
- ✓ štipendije za študente/doktorske kandidate iz tretjih držav in Evrope, vpisane v magistrske in doktorske programe Erasmus Mundus;

- ✓ kratkotrajne štipendije za akademike iz tretjih držav in Evrope za izvajanje raziskav ali poučevanje, ki so del skupnih magistrskih programov.

Ta akcija bo spodbujala sodelovanje med visokošolskimi ustanovami in akademskim osebjem v Evropi in tretjih državah, da bi ustvarila centre odličnosti in zagotovila visoko usposobljene človeške vire. Skupni programi morajo vključevati mobilnost med ustanovami v konzorciju in voditi do podelitve priznanih skupnih, dvojnih ali večstranskih diplom uspešnim študentom/doktorskim kandidatom.

Okvirna razdelitev proračunskih sredstev in število rezultatov, ki so predvideni za različne dejavnosti, zajete v akciji 1 v obdobju 2009–2013, morata biti naslednja³:

	Pričakovano število rezultatov do leta 2013	Ocenjen skupni proračun (v milijonih EUR)
Skupni programi		
Magistrski programi Erasmus Mundus (EMMC)	150	19
Doktorski programi Erasmus Mundus (EMJD)	35	6
Skupno število skupnih programov	185	25
Štipendije za posameznike		
Štipendije kategorije A za študente magistrskega programa ⁴	5 300	245
Štipendije kategorije B za študente magistrskega programa	3 400	63
Štipendije kategorije A za doktorske kandidate	440	35
Štipendije kategorije B za doktorske kandidate	330	30
Štipendije za znanstvenike iz tretjih držav v magistrskih programih Erasmus Mundus	1 900	28
Štipendije za evropske znanstvenike v magistrskih programih Erasmus Mundus	1 900	28
Skupno število štipendij	13 270	429
Skupni okvirni proračun		454

Akcija 2 – Partnerstva Erasmus Mundus (nekdanje področje zunanjega sodelovanja)

Cilj partnerstev Erasmus Mundus je spodbujanje dejavnosti institucionalnega sodelovanja in mobilnosti med visokošolskimi ustanovami iz Evrope in tretjih držav. Ta akcija temelji na prejšnjem programu EU za področje zunanjega sodelovanja (2006–2008) s širšo geografsko pokritostjo, večjim obsegom in različnimi cilji.

Akcija 2 je razdeljena na dva sklopa:

³ Ta razdelitev je navedena samo informativno in se lahko med programom spreminja.

⁴ Glej opredelitev kategorij A in B v poglavjih 4.2.1 in 5.2.1 v nadaljevanju.

- EMA 2 – SKLOP 1: Partnerstva z državami, ki so vključene v instrumente ENPI, DCI, ERS in IPA⁵ (nekdanje področje zunanjšega sodelovanja);
- EMA 2 – SKLOP 2: Partnerstva z državami in ozemlji, ki so vključeni v instrumente industrializiranih držav (ICI)⁶.

Akcija 2 zagotavlja:

- ✓ podporo za ustanavljanje partnerstev za sodelovanje med evropskimi visokošolskimi ustanovami in visokošolskimi ustanovami iz tretjih držav/ozemelj, da se organizirajo in izvajajo strukturirani dogovori o mobilnosti posameznikov med partnericami iz evropskih in tretjih držav;
- ✓ štipendije z različnimi trajanji – odvisno od prednostnih nalog, ki so določene za ustrezno tretjo državo/ozemlje, stopnje študija ali posebnih dogovorov, sklenjenih znotraj partnerstva – za posameznike iz Evrope⁷ in tretjih držav/ozemelj (študente, znanstvenike, raziskovalce, strokovnjake).

Podobno kot pri akciji 1 je tudi cilj obeh sklopov akcije 2 uresničitev ciljev odličnosti. Poleg tega je EMA 2 – SKLOP 1 usmerjen zlasti k razvojnim ciljem.

V nasprotju z akcijama 1 in 3, ki se financirata iz proračuna Evropske unije, dodeljenega izobraževalnim dejavnostim, se dejavnosti akcije 2 financirajo z različnimi finančnimi instrumenti, ki so na voljo na podlagi dejavnosti zunanjih odnosov Unije (tj. evropski instrument sosedstva in partnerstva, instrument za predpristopno pomoč, instrument za razvojno sodelovanje, Evropski razvojni sklad in instrument industrializiranih držav)⁸. Zaradi raznovrstnosti ciljev politike, ki jih ti finančni instrumenti zajemajo, pa tudi zaradi različnih potreb in prednostnih nalog zadevnih tretjih držav se lahko izvedbena pravila za akcijo 2 bistveno od leta do leta razlikujejo in od države partnerice do druge države partnerice.

Poglavje o akciji 2 v tokratnem Vodniku po programu je zato omejeno na splošne in nespremenljive vidike akcije za pet let programa, medtem ko bodo podrobnejše informacije o zadevni tretji državi in posebna pravila za sodelovanje, ki veljajo zanje, opredeljeni v letnem razpisu za zbiranje predlogov za akcijo 2 programa Erasmus Mundus.

Za financiranje projektov akcije 2 so bila predlagana skupna okvirna sredstva v znesku v višini 460 milijonov EUR. Proračun bi moral omogočati izbiro približno 100 partnerstev sodelovanja, katerih financiranje bo pokrivala finančna pomoč ustreznih instrumentov zunanje politike.

Akcija 3 – Promocijski projekti

Akcija 3 zagotavlja podporo nadnacionalnim pobudam, študijam, projektom, dogodkom in drugim dejavnostim, katerih cilj je povečati privlačnost ter izboljšati profil, podobo, odmevnost in dostopnost evropskega visokošolskega izobraževanja v svetu.

Aktivnosti akcije 3 se nanašajo na mednarodno razsežnost vseh vidikov visokošolskega izobraževanja, kot so promocija, dostopnost, zagotavljanje kakovosti, priznavanje kreditnih točk, priznavanje evropskih

⁵ ENPI – Evropski instrument sosedstva in partnerstva;

DCI – Instrument za razvojno sodelovanje;

IPA – Instrument za predpristopno pomoč;

ERS – [Evropski razvojni sklad](#) je glavni evropski instrument za zagotavljanje pomoči za razvojno sodelovanje na podlagi Cotonoujskega sporazuma: „Sporazum o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi“.

⁶ Za več informacij o instrumentu ICI glej http://ec.europa.eu/dgs/external_relations/index_en.htm.

⁷ Možnost podelitve šolnin posameznikom iz Evrope je odvisna od finančnega instrumenta, ki se uporablja za financiranje dejavnosti sodelovanja z zadevno tretjo državo. Vlagatelji naj v letnem razpisu za zbiranje predlogov poiščejo podrobnejše informacije o dejavnostih sodelovanja akcije 2 s posameznimi tretjimi državami.

⁸ Za več informacij o teh instrumentih glej: http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm.

kvalifikacij v tujini in medsebojno priznavanje kvalifikacij s tretjimi državami, razvoj učnega načrta, mobilnost, kakovost storitev itd.

Dejavnosti lahko vključujejo promocijo programa Erasmus Mundus in njegovih rezultatov, izvajajo pa jih lahko mešane mreže evropskih organizacij in organizacij iz tretjih držav, ki delujejo v visokošolskem izobraževanju.

Dejavnosti akcije 3 se lahko izvajajo v različnih oblikah (konference, seminarji, delavnice, študije, analize, pilotni projekti, nagrade, mednarodne mreže, priprava gradiva za objavo, razvoj informacijskih, komunikacijskih in tehnoloških orodij) in lahko potekajo kjer koli po svetu.

Cilj dejavnosti akcije 3 je vzpostavitev povezav med visokošolskim izobraževanjem in raziskavami ter visokošolskim izobraževanjem in zasebnim sektorjem v evropskih in tretjih državah ter izkoriščanje mogoče sinergije, kjer je to mogoče.

Proračun za akcijo 3 za celotno trajanje programa znaša 16 milijonov EUR in kar bi zadoščalo za financiranje približno 50 projektov.

1.4 KAKO SODELOVATI, ČE STE ...

1.4.1 EVROPSKA⁹ VISOKOŠOLSKA USTANOVA¹⁰:

Evropske visokošolske ustanove lahko predložijo:

- ✓ **vlogo za akcijo 1**, ki predlaga skupni program na magistrski ali doktorski ravni, pripravljen v sodelovanju s partnerskimi univerzami iz Evrope in tretjih držav, če je to ustrezno. Če bo predlog izbran, bodo sredstva programa Erasmus Mundus podeljena za pet zaporednih let (pri tem se upošteva, ali se program podaljša po letu 2013), njihov namen pa je:
 - prispevati k stroškom izvajanja in upravljanja skupnega programa;
 - ponuditi štipendije študentom/doktorskim kandidatom iz Evrope in tretjih držav, ki so vpisani v skupni program;
 - (samo v okviru magistrskih programov) ponuditi kratkotrajne štipendije akademikom iz Evrope in tretjih držav za izvajanje raziskav ali poučevanje v skupnem programu;
- ✓ **vlogo za akcijo 2**, ki predstavlja strukturirano partnerstvo za sodelovanje, osredotočeno na posamezne neevropske države/regije, ki ga sestavljajo visokošolske ustanove z zadevnega geografskega območja v Evropi in tretjih državah, da se ponudijo polne in kratkotrajne štipendije študentom, znanstvenikom in strokovnjakom iz zadevnih tretjih držav, ob izpolnjevanju pogojev pa tudi evropskih držav;
- ✓ **vlogo za akcijo 3**, predloženo v imenu konzorcija ali mreže visokošolskih ustanov/organizacij iz Evrope in tretjih držav, ki delujejo v visokem šolstvu, da se poveča privlačnost evropskega visokošolskega sektorja in se spodbuja njegovo sodelovanje s preostalimi deli sveta.

1.4.2 VISOKOŠOLSKA USTANOVA IZ TRETJE DRŽAVE¹¹

Čeprav lahko visokošolske ustanove iz tretjih držav sodelujejo kot dejavne članice konzorcija/partnerstva/mreže v popolnoma istih dejavnostih kot evropske visokošolske ustanove, **ne morejo**

⁹ Glej opredelitev evropske ustanove v poglavju 2.

¹⁰ Za namene akcije I B – Skupni doktorski programi pojem visokošolskih ustanov vključuje tudi doktorske/dodiplomske/raziskovalne šole in raziskovalne ustanove, ki ponujajo doktorsko usposabljanje in raziskave ter podeljujejo priznane diplome na doktorski ravni: glej opredelitev v poglavju 2.

¹¹ Glej opredelitev ustanove iz tretje države v poglavju 2.

predložiti predloga za dotacijo v imenu celotnega konzorcija/partnerstva/mreže. Take vloge morajo predložiti evropske organizacije.

1.4.3 POSAMEZNIK

Akciji 1 in 2 programa zagotavljata finančno podporo posameznikom iz Evrope in tretjih držav, da jim omogočita študij, poučevanje ali raziskovalne dejavnosti v izbranih konzorcijih ali partnerstvih:

Posamezniki iz Evrope in tretjih držav	Skupni programi		Partnerstva	
	Akcija 1A EMMC	Akcija 1B EMJD	Akcija 2 Sklop 1	Akcija 2 Sklop 2
• Dodiplomski študenti			X	
• Študenti magistrskega programa	X		X	X
• Doktorski kandidati		X	X	X
• Podoktorski kandidati			X	X
• Znanstveniki/akademsko osebje	X		X	X
• Zaposleni v visokošolskih ustanovah			X	X

Vedeti je treba, da:

- ✓ se v okviru akcije 2 vrsta posameznih upravičencev lahko spreminja v skladu s posebnimi potrebami in cilji zadevne tretje države in v skladu s finančnim instrumentom, ki se uporablja za financiranje štipendij;
- ✓ bo podelitev štipendij za posameznike evropskim znanstvenikom na podlagi akcije 1 A odvisna od sodelovanja organizacije iz tretje države v zadevnem konzorciju;
- ✓ se opredelitev posameznikov iz Evrope in tretjih držav pri akciji 1 in akciji 2 razlikuje (za več podrobnosti glej ustrezna poglavja o akciji 1 A, 1 B in akciji 2).

Posamezniki, zainteresirani za pridobitev štipendije Erasmus Mundus, morajo vlogo predložiti neposredno izbranemu konzorciju za akcijo 1 ali partnerstvu za akcijo 2 in sodelovati v izbirnem postopku, ki ga pripravijo vključene partnerice. Izbirni postopek je organiziran v skladu s postopkom in merili, ki jih oblikuje konzorcij/partnerstvo in jih agencija vnaprej odobri. Seznam obstoječih konzorcijev in partnerstev, ki se posodobi vsakič, ko se na podlagi razpisa za zbiranje predlogov izberejo novi konzorciji ali partnerstva, je na voljo na spletnem naslovu:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php.

1.4.4 RAZISKOVALNA ORGANIZACIJA

Čeprav cilj programa Erasmus Mundus ni neposredna podpora raziskovalnim dejavnostim v Evropi, je program odprt za vse javne ali zasebne raziskovalne organizacije, ki lahko prispevajo k njegovim ciljem, predvsem v zvezi z izboljšanjem kakovosti visokošolskega izobraževanja ter dopolnjevanjem visokošolskega izobraževanja, raziskovalnih in razvojnih dejavnosti.

Te organizacije lahko sodelujejo v vseh treh akcijah programa, vendar lahko vloge za dotacijo predložijo samo za akcijo 1 B (če imajo pravico podeljevati doktorske diplome) in za akcijo 3.

1.4.5 ORGANIZACIJA, KI DELUJE V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Medtem ko se večina dejavnosti programa Erasmus Mundus osredotoča na visokošolske ustanove in posameznike, vključene vanje, je program odprt za vse organizacije kjer koli na svetu, ki posredno ali neposredno delujejo v visokošolskem izobraževanju. To so lahko organi javne uprave, nevladne organizacije, socialne partnerice, strokovne organizacije, gospodarske ali trgovinske zbornice, podjetja itd.

Te organizacije lahko kot povezane partnerice sodelujejo v vseh treh akcijah programa. V akciji 3 imajo lahko vlogo polnopravnih partneric ter predložijo in usklajujejo projekte, če imajo sedež v državi, ki je upravičena na podlagi programa.

2. OPREDELITVE IN RAZLAGA POJMOV

- **Vlagatelj (/koordinatorska organizacija)** – organizacija, ki predloži vlogo za dotacijo v imenu konzorcija, partnerstva ali mreže sodelujočih organizacij. Vlagatelj/koordinatorska organizacija v odnosih z agencijo predstavlja skupino sodelujočih organizacij in deluje v njenem imenu. Če je vloga za dotacijo izbrana, vlagatelj postane glavni upravičenec (glej opredelitev upravičenca v nadaljevanju) in bo podpisal sporazum v imenu sodelujočih organizacij;
- **povezana partnerica** – vsaka organizacija, ki lahko prispeva k promociji, izvajanju, spremljanju, dejavnostim vrednotenja in/ali trajnostnemu razvoju konzorcija/partnerstva za akcijo 1, 2 ali 3, se lahko šteje za povezano partnerico. To velja zlasti za socialno-ekonomske partnerice (tj. trgovska podjetja, javne organe ali organizacije, neprofitne ali dobrodelne organizacije itd.), mednarodne organizacije ali v nekaterih primerih za visokošolske ustanove iz tretjih držav. V nasprotju s „polnopravnimi partnericami“ (glej opredelitev spodaj) povezane partnerice niso neposredno upravičene do dotacije;
- **dodiplomski študent (študent prve stopnje)** – oseba, vpisana na prvo stopnjo visokošolskega izobraževalnega programa, ki bo po dokončanju programa prejela visokošolsko diplomu prve stopnje;
- **upravičenec in soupravičenec**¹² – upravičenec (imenovan tudi „glavni upravičenec“ ali „koordinatorska organizacija“) je organizacija, ki je v imenu konzorcija/partnerstva/mreže sodelujočih organizacij z agencijo podpisala sporazum. Upravičenec nosi glavno pravno odgovornost nasproti agencije za pravilno izvajanje sporazuma; odgovoren je tudi za splošno in sprotno usklajevanje in upravljanje projekta v partnerstvu, konzorciju ali mreži ter uporabo sredstev EU, ki so bila dodeljena projektu. Samo pri „sporazumu o dotaciji, sklenjenem z več upravičenci“ je mogoče polnopravne partnerice šteti za soupravičence, njihove izdatke pa vključiti v končni proračun projekta. V vseh drugih primerih so upravičeni samo izdatki, ki jih ima glavni upravičenec in so ustrezno knjiženi v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri ima upravičenec sedež;
- **koordinator/koordinatorska organizacija** – koordinator je projektni vodja v koordinatorski organizaciji. Deluje kot kontaktna oseba v stikih z agencijo, povezanih z upravljanjem konzorcija, partnerstva ali projekta. Usklajevalna organizacija je organizacija, odgovorna za splošno upravljanje projekta v partnerstvu, konzorciju ali mreži. Usklajevalna organizacija običajno deluje kot upravičenec (ali glavni soupravičenec) v pogodbenih in finančnih odnosih med konzorcijem, partnerstvom ali mrežo in agencijo (glej zgoraj);
- **somentorstvo** – skupni nadzor dveh univerz iz različnih držav nad doktorskim študijem. Če doktorski kandidat uspešno opravi program, pridobi skupno ali dvojno doktorsko diplomu, ki mu jo podelita obe ustanovi;
- **priloga k diplomu** – model priloge k diplomu so pripravili Evropska komisija, Svet Evrope in UNESCO/CEPES. Namen priloge je navesti dovolj neodvisnih podatkov, da se izboljšata mednarodna „preglednost“ ter pošteno akademsko in strokovno priznanje kvalifikacij (diplom, pričeval, potrdil itd.). Oblikovana je tako, da vsebuje opis narave, stopnje, okvira, vsebine in statusa študija, ki ga je opravljal in uspešno dokončal posameznik, naveden na izvorni kvalifikaciji, ki ji je ta priloga priložena. Priloga ne sme vsebovati nobenih o ocen o vrednosti, izjav o enakovrednosti ali predlogov o priznanju (http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1239_en.htm);
- **razširjanje** – načrtovani postopek razširjanja informacij o dejavnostih in rezultatih programov in projektov med ključne akterje in ciljne skupine. Razširjajo se rezultati programov in pobud, in sicer takrat, ko postanejo dostopni;

¹² Za projekte akcije 3 se uporabljajo pogoji za soupravičenca.

- **doktorski kandidat (kandidat tretje stopnje)** – raziskovalec na začetku raziskovalne kariere, ki se začne na datum pridobitve diplome, ki mu daje formalno pravico za začetek doktorskega študija;
- **pogodba doktorskega kandidata** – sporazum, ki ga podpišeta konzorcij in doktorski kandidat, vpisan v skupni doktorski program. V sporazumu so natančno navedene vse akademske, raziskovalne, finančne in upravne podrobnosti, povezane s sodelovanjem kandidata v programu, če je ustrezno, pa tudi s podelitvijo in uporabo štipendije;
- **doktorski program (tretje stopnje)** – program visokošolskega študija in raziskovanja, ki se izvaja po pridobljeni visokošolski diplomi in vodi do v celoti priznane doktorske diplome, ki jo podelijo visokošolske izobraževalne ustanove, v državah članicah, v katerih je to v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso, pa raziskovalna organizacija;
- **doktorska šola** – raziskovalna in pedagoška struktura, ki združuje in usklajuje več raziskovalnih skupin v okviru celovitega raziskovalnega projekta ter organizira in/ali zagotavlja dejavnosti usposabljanja za doktorske kandidate in jih pripravlja na njihovo poklicno pot;
- **dvojna ali večkratna diploma** – dve ali več nacionalni diplomi, ki ju izdaja dve ali več visokošolski ustanovi in so uradno priznane v državah, v katerih imajo te ustanove sedež;
- **izvajanje** skupnega magistrskega programa/skupnega doktorskega programa – „izvajanje“ programa EMMC ali EMJD pomeni celotno trajanje skupnega programa od vpisa študentov/doktorskih kandidatov do podelitve magistrske ali doktorske diplome; ko bodo izbrani, se bo s posameznimi programi EMMC in EMJD sklenil okvirni sporazum o partnerstvu (glej poglavje 4.5 ali 5.5), ki bo določal izvedbo petih zaporednih „izvajanj“ skupnega programa; vsako „izvajanje“ se začne na začetku študijskega leta in se konča eno, dve, tri ali štiri leta pozneje, odvisno od trajanja skupnega programa;
- **pogodba o zaposlitvi** – v okviru „akcije 1 B – Skupni doktorski programi“ Erasmus Mundus „pogodba o zaposlitvi“ pomeni metodo za zaposlovanje doktorskih kandidatov, s katero se zagotavljajo ustrezne in pravične določbe o socialni varnosti (vključno z nadomestili za bolezen in starševskimi dodatki, zdravstvenim in nezgodnim zavarovanjem, pravicami iz pokojninskega zavarovanja ter nadomestili za brezposelnost) v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in nacionalnimi ali sektorskimi kolektivnimi pogodbami. Če so ti pogoji izpolnjeni, lahko konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, izberejo najprimernejši okvir za vpis;
- **EURAXESS** – portal s koristnimi informacijami o upravljanju raziskovalnih dejavnosti in zaposlovanju raziskovalcev; več informacij je na voljo na naslovu: <http://ec.europa.eu/euraxess>;
- **ECTS (European Credit Transfer System)** – evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk je sistem, osredotočen na študente in olajševanje njihove mobilnosti med različnimi visokošolskimi ustanovami, ki temelji na delovnih obveznostih študentov, potrebnih za izpolnitev ciljev programa, pri čemer so cilji po možnosti opredeljeni kot učni rezultati in kompetence, ki jih je treba pridobiti. Več informacij je na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm;
- **konzorcijski sporazum o skupnih doktorskih programih Erasmus Mundus (EMJD)** – sporazum, ki ga podpišejo vse polnopravne partnerice konzorcija (in povezane partnerice, če je to ustrezno), v katerem so jasno določeni akademska, raziskovalna, upravna in finančna pravila ter postopki skupnega doktorskega programa v skladu s pravili in zahtevami, določenimi v programu Erasmus Mundus;

- **konzorcijski sporazum o magistrskih programih Erasmus Mundus (EMMD)** – sporazum, ki ga podpišejo vse polnopravne partnerice konzorcija (in povezane partnerice, če je to ustrezno), v njem pa so jasno določeni akademska, raziskovalna, upravna in finančna pravila ter postopki skupnega magistrskega programa v skladu s pravili in zahtevami, določenimi v programu Erasmus Mundus;
- **nacionalne strukture programa Erasmus Mundus** – nacionalne strukture programa Erasmus Mundus so kontaktne in informacijske točke, ki jih določijo sodelujoče evropske države. Javnost obveščajo o programu, ponujajo pomoč in nasvete potencialnim vlagateljem in že sodelujočim ter Komisiji in agenciji zagotavljajo povratne informacije o izvajanju programa. Zagotovijo lahko uporabne informacije glede posebnosti nacionalnih izobraževalnih sistemov, zahtevanih vizumih, prenašanju kreditnih točk in drugih orodjih; zagotavljajo nasvete glede priznavanja diplom, upravičenosti ustanov in drugih dejavnikov kakovosti v zvezi s programom. Glej seznam nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus v poglavju 8;
- **podjetje** – vse organizacije, ki se ukvarjajo z gospodarskimi dejavnostmi v javnem in zasebnem sektorju, ne glede na velikost, pravni status ali gospodarski sektor, v katerem delujejo, vključno z družbeno ekonomijo;
- **Evropsko ogrodje kvalifikacij (EQF)** – deluje kot prevajalno orodje za boljše razumevanje nacionalnih kvalifikacij po vsej Evropi, s tem pa spodbuja mobilnost delavcev in učečih med državami ter olajšuje njihovo vseživljenjsko učenje. Več informacij je na voljo na naslovu: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm;
- **„evropska država“** – država članica Evropske unije ali katera koli druga država, ki sodeluje v programu v skladu s členom 9 Sklepa o programu (to so države EGP, države kandidatke, vključene v predpristopno strategijo, možne države kandidatke z zahodnega Balkana in Švicarska konfederacija, če na datum odločitve o izbiri velja sporazum o njihovem sodelovanju v programu EM). Če ta pogoj ni izpolnjen, se visokošolske ustanove iz zadevne države štejejo za organizacije iz tretje države, ki so upravičene do sodelovanja v projektih kot partnerice, vendar ki nimajo pravice do predložitve ali usklajevanja projektov, njihovi državljani pa se obravnavajo kot državljani tretje države¹³.

Spodnja preglednica vsebuje seznam „evropskih držav“, kakršen je bil v času priprave te različice Vodnika po programu, za vsako od treh akcij programa;

„Evropske države“		
v času priprave te različice Vodnika v skladu s členom 9 Sklepa o programu		
Države	Akciji 1 in 3	Akcija 2
27 držav članic EU	Da	Da
Države EGP		
Islandija	Da	Ne
Lihtenštajn	Da	Ne
Norveška	Da	Ne

- **evropski posameznik** – oseba, ki je državljan(-ka) evropske države glede na zgornjo opredelitev ali ki prebiva v njej;
- **evropska ustanova** – ustanova v kateri koli evropski državi glede na zgornjo opredelitev;
- **odbor za ocenjevanje** – odbor, pristojen za pripravo osnutka izbirnega predloga, o katerem se bo formalno odločalo o dodelitvi dotacije. Sestava odbora za ocenjevanje se lahko od akcije do akcije

¹³ Sodelovanje organizacij iz tretjih držav in/ali njihovih državljanov na podlagi akcije 2 je neposredno povezano z geografsko pokritostjo zadevnih geografskih skupin.

spreminja, vendar mora biti odbor sestavljen iz vsaj treh oseb, ki zastopajo dva različna organizacijska subjekta, med katerima ni hierarhične povezave. Za program Erasmus Mundus je sestavljen iz predstavnikov agencije in zadevnih služb Evropske komisije. Pri akciji 1 odboru za ocenjevanje pomaga *izbirna komisija*, sestavljena iz vodilnih evropskih akademikov, ki jih predlagajo države članice EU in imenuje Komisija;

- **izkoriščanje rezultatov** je sestavljeno iz „vključevanja“ in „razširjanja“. Vključevanje je načrtovani postopek prenašanja uspešnih rezultatov programov in pobud na ustrezne nosilce odločanja v reguliranih lokalnih, regionalnih, nacionalnih in evropskih sistemih. Razširjanje je načrtovani postopek prepričevanja posameznih končnih uporabnikov, naj sprejmejo in/ali uporabijo rezultate programov in pobud;
- **polnopravna partnerica** – katera koli organizacija, ki izpolnjuje merila o izpolnjevanju pogojev, posebna za vsako akcijo, in deluje kot polnopravna članica konzorcija, partnerstva ali projektne mreže. V nasprotju s „povezanimi partnericami“ (glej opredelitev zgoraj) lahko polnopravne partnerice pridobijo dotacijo EU in imajo – v tesnem sodelovanju z upravičencem – odločilno vlogo pri upravljanju in izvajanju dejavnosti sodelovanja;
- **visokošolsko izobraževanje** – vse vrste študijskih programov ali skupin študijskih programov, usposabljanj ali usposabljanj za raziskovanje po srednješolskem izobraževanju, ki jih pristojni nacionalni organ sodelujoče države prizna kot izobraževanje, ki pripada visokošolskemu sistemu;
- **visokošolska ustanova (HEI)** – ustanova, ki izvaja visokošolsko izobraževanje in ki jo pristojni nacionalni organ sodelujoče države prizna kot ustanovo, ki pripada visokošolskemu sistemu. Za namene akcije 1 B – Skupni doktorski programi pojem visokošolske ustanove vključuje tudi doktorske/dodiplomske/raziskovalne šole in raziskovalne ustanove, če zagotavljajo dejavnosti doktorskega usposabljanja in raziskav ter podeljujejo doktorske diplome, ki jih kot take priznavajo ustrezni organi zadevne države;
- **zaposleni v visokošolskem izobraževanju** – vse osebe, ki v skladu s svojimi dolžnostmi neposredno sodelujejo v izobraževalnem in/ali upravnem procesu, povezanem z visokošolskim izobraževanjem;
- **skupna diploma** – ena diploma, ki jo izdaja najmanj dve visokošolski ustanovi, ki ponujata celosten program, in je uradno priznana v državah, v katerih imajo te ustanove sedež. V skladu s sklepom o programu Erasmus Mundus se „spodbujajo programi, ki se končajo s podelitvijo skupnih diplom“;
- **mreža Marie Curie za osnovno usposabljanje** – program, ki ga financira Evropska komisija in katerega cilj je izboljšati poklicne možnosti mladih raziskovalcev v javnem in zasebnem sektorju ter s tem narediti raziskovalno poklicno pot privlačnejšo za mlade. Več informacij je na voljo na naslovu: http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html;
- **magistrski program (druga stopnja)** – visokošolski program druge stopnje, ki sledi diplomu na prvi stopnji ali enaki ravni znanja in vodi do magistrske diplome, ki jo ponuja visokošolska ustanova in ki jo kot tako priznavajo ustrezni organi države, v kateri je magistrska diploma podeljena;
- **magistrski študent (študent druge stopnje)** – oseba, ki je vpisana v visokošolski program druge stopnje in je že pridobila visokošolsko diplomu na prvi stopnji ali ima v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso priznano enako raven znanja;
- **memorandum o soglasju** – dokument, ki opisuje vse sporazume med partnericami glede vseh vidikov, povezanih z upravljanjem partnerstev in organizacijo mobilnosti. V tem dokumentu sta orisani vloga in odgovornost partneric v organizaciji, kar zadeva dejavnosti mobilnosti, postopek in merila za izbor kandidatov ter predvidene ukrepe za doseganje posebnih ciljev programa, kot so

priznavanje, zagotavljanje kakovosti, preprečevanje bega možganov in trajnost. Dokument mora vsebovati tudi posebne določbe o finančnem upravljanju dotacije;

- **mobilitnost** – fizična preselitev v drugo državo zaradi študija, delovne prakse, raziskovanja, drugih dejavnosti učenja ali poučevanja ali raziskovanja ali sorodnih upravnih dejavnosti, ustrezno podprta, če je le mogoče, s pripravljalnimi tečaji v jeziku države gostiteljice;
- **podoktorski program** – program visokošolskega študija ali raziskav po opravljeni doktorski diplomi, ki ga izvaja visokošolska izobraževalna ustanova ali raziskovalna organizacija, ustanovljena v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso;
- **promocija in ozaveščanje** se uporabljata predvsem v kontekstu objavljanja gradiva o programu in pobudah, njihovih namelih, ciljih in dejavnosti ter sredstvih, ki so na voljo za zadevne namene;
- **podoktorski raziskovalec** – izkušen raziskovalec z doktorsko diplomom ali najmanj tremi leti raziskovalnih izkušenj s polnim delovnim časom, vključno z obdobjem raziskovalnega usposabljanja v raziskovalni organizaciji, ustanovljeni v skladu z nacionalnim pravom in prakso, po pridobitvi doktorata, ki mu daje formalno pravico za začetek doktorskega študija, ki ga ponuja visokošolska ustanova;
- **znanstvenik (/akademik)** – oseba z izjemnimi akademskimi in/ali strokovnimi izkušnjami, ki predava ali raziskuje na visokošolski izobraževalni ustanovi ali v raziskovalni organizaciji, ustanovljeni v skladu z nacionalnim pravom in prakso;
- **pogodba študenta** – sporazum, ki ga podpišeta konzorcij in študent, vpisan v skupni magistrski program, v sporazumu pa so izrecno navedene vse akademske, finančne in upravne podrobnosti, povezane s sodelovanjem študenta v programu, ter po potrebi s podelitvijo in uporabo štipendije;
- **tretja država** – država, ki ni evropska država glede na zgornjo opredelitev;
- **posameznik iz tretje države** – oseba, ki ni državljan(-ka) evropske države glede na zgornjo opredelitev niti ne prebiva v njej;
- **ustanova iz tretje države** – ustanova, ki nima sedeža v nobeni evropski državi glede na zgornjo opredelitev. Države, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje,¹⁴ se ne štejejo za tretje države za izvajanje akcije 2.

¹⁴ UL L 327, 24.11.2006, str. 45.

3. SKUPNI DEL, KI SE NANAŠA NA VSE AKCIJE

Naslednje poglavje se uporablja za vse tri akcije, ki jih zajema Vodnik po programu.

Priloženi postopek in merila morajo zato spoštovati vsi vlagatelji in sodelujoči ne glede na akcijo, za katero se prijavljajo ali v njej sodelujejo. Dopolnjujejo jih posebni elementi, ki se uporabljajo za posamezne akcije in so podrobno opisani v ustreznih poglavjih Vodnika.

Vloge za dotacijo se izberejo na podlagi štirih različnih meril, to so merila o izpolnjevanju pogojev, merila za izključitev, merila o izboru in merila za dodelitev. Medtem ko so merila za izključitev in izbirna merila, opisana v poglavjih 3.2 in 3.3, enaka za vse akcije programa Erasmus Mundus, se druga merila od akcije do akcije razlikujejo in so podrobno opisana v ustreznih razdelkih Vodnika.

3.1 PRIJAVNI IN IZBIRNI POSTOPKI

- a) Vlagatelji so pozvani k predložitvi vlog za dotacijo v skladu z merili o izpolnjevanju pogojev, izbirnimi merili in merili za dodelitev, ki se uporabljajo za tisto akcijo programa Erasmus Mundus, za katero nameravajo predložiti vlogo.
- b) Ena koordinatorska organizacija/organizacija vlagateljica predloži vlogo v imenu konzorcija/partnerstva/mreže sodelujočih organizacij.
- c) Koordinatorska ustanova/ustanova vlagateljica bo kontaktni naslov za predlog pri komuniciranju z agencijo. Če je predlog izbran, bo prevzela pravne obveznosti z agencijo, uradno predstavljala konzorcij/partnerstvo/mrežo in ji poročala.
- d) Predlogi morajo biti agenciji poslani v skladu s postopkom, navedenim na prijavnem obrazcu¹⁵.
- e) Rok za predložitev vloge se lahko glede na posamezno akcijo razlikuje. Naveden je na ustreznem prijavnem obrazcu in v razpisu za zbiranje predlogov.
- f) Vloge za dotacijo morajo biti izpolnjene v enem od jezikov EU, navedenih na prijavnem obrazcu, in oddane na obrazcu, ki je bil pripravljen posebej za ta namen.
- g) Sprejete bodo samo vloge, ki so bile oddane v predpisanem roku in izpolnjujejo zahteve, navedene na obrazcu.
- h) Po predložitvi vloge predloga ni več mogoče spreminjati. Kljub temu pa se lahko agencija obrne na vlagatelja, če je treba pojasniti nekatere vidike vloge.
- i) Med izbirnim postopkom vlagatelji ne bodo prejeli obvestil o rezultatu posameznih vlog.
- j) Vlagatelje bo agencija v 15 delovnih dneh obvestila o prejemu vloge.
- k) Za dodelitev dotacije bodo obravnavane samo vloge, ki ne izpolnjujejo nobenega splošnega merila za izključitev (glej poglavje 3.1 zgoraj) in ki izpolnjujejo merila o izpolnjevanju pogojev in izbirna merila, ki so posebna za vsako akcijo. Če se šteje, da vloga ne izpolnjuje pogojev, vlagatelj prejme dopis, v katerem so navedeni razlogi za neizpolnjevanje pogojev.
- l) Projekti bodo izbrani v skladu s proračunom, ki je na voljo za ustrezno akcijo, in glede na kakovost predloženih predlogov.
- m) Vsi vlagatelji bodo pisno obveščeni o rezultatih izbirnega postopka.

¹⁵ Če se uporabljajo elektronske vloge, bodo v ustreznih elektronskih obrazcih in navodilih opisani posebni postopki.

Povzetek izbirnega postopka, ki se uporablja za predloge programa Erasmus Mundus

- (1) registracija pri agenciji in potrditev prejema s strani agencije;
- (2) agencija preveri izpolnjevanje meril o izpolnjevanju pogojev in izbirnih meril;
- (3) mednarodni akademski strokovnjaki s področja ustreznih ved, ki imajo izkušnje z mednarodnimi projekti sodelovanja v visokošolskem izobraževanju, pripravijo oceno;
- (4) sestane se odbor za ocenjevanje, da priporoči predloge za izbiro. Pri odločanju za akcijo 1 odbor za ocenjevanje sestavlja izbirna komisija vodilnih evropskih akademikov, ki jih predlagajo države članice, imenuje pa Evropska komisija;
- (5) sočasno s korakoma 3 in 4, če je ustrezno, poteka posvetovanje z nacionalnimi strukturami in/ali delegacijami EU glede upravičenosti v zvezi z visokošolskimi ustanovami;
- (6) agencija pripravi osnutek sklepa o dodelitvi dotacije, pri čemer upošteva mnenja, podana v zgornjih korakih 3, 4 in 5;
- (7) agencija sprejme sklep o dodelitvi dotacije¹⁶;
- (8) agencija obvesti upravičene vlagatelje o sklepu o dodelitvi dotacije. Vsem vlagateljem je zagotovljena ocena strokovnjakov.

Roki za predložitev vloge

Spodnji roki so podani zgolj informativno. Kandidate vlagatelje pozivamo, naj v vsakoletnem razpisu za zbiranje predlogov poiščejo potrditev roka za predložitev vloge.

Akcija	Roki
Akcija 1A – Skupni magistrski programi (EMMC) Akcija 1B – Skupni doktorski programi (EMJD)	30. april ¹⁷ (predložitev povzetka do 31. marca)
Akcija 2 – Partnerstva	30. april ¹⁷
Akcija 3 – Spodbujanje evropskega visokošolskega izobraževanja	30. april ¹⁷

Vsa vprašanja ali zahteve za dodatne informacije o prijavnem postopku za katero koli od treh akcij programa v okviru letnega razpisa za zbiranje predlogov je treba poslati na e-naslov EACEA-Erasmus-Mundus@ec.europa.eu.

3.2 MERILA ZA IZKLJUČITEV

Vlagatelji in (so)upravičenci morajo izjaviti, da niso v nobenem od položajev, opisanih v členih 93 in 94 finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti,¹⁸ in navedenih v nadaljevanju.

¹⁶ Sočasno in samo pri akcijah 1 in 3 Komisija izbirni predlog posreduje v vednost programskemu odboru in Evropskemu parlamentu.

¹⁷ Če 30. april nastopi na zakonsko določen praznik ali soboto/nedeljo, je rok za predložitev zadnji delovni dan v aprilu.

¹⁸ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1525/2007 z dne 17. decembra 2007 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 390/2006, 30.12.2006); Uredba Komisije (ES, Euratom) št. 478/2007 z dne 23. aprila 2007 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) št. 2342/2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o Finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti.

Vlagatelj bo izključen iz sodelovanja v razpisih za zbiranje predlogov programa Erasmus Mundus, če je v katerem koli od naslednjih položajev:

- a) če je proti vlagatelju uveden stečajni ali likvidacijski postopek ali postopek prisilne poravnave, če je sklenil dogovor z upniki, prenehal poslovati na podlagi sodne ali druge prisilne odločbe ali je proti njemu uveden postopek, ki se nanaša na te postopke, ali je v kakršnih koli podobnih okoliščinah, ki nastanejo iz podobnega postopka, predvidenega v nacionalni zakonodaji ali drugih predpisih;
- b) če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje v zvezi s svojim poslovanjem;
- c) če mu lahko naročnik na kakršni koli upravičeni podlagi dokaže hujšo kršitev poklicnih pravil;
- d) če ni poravnal obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost ali davkov v skladu z zakonitimi predpisi države, v kateri ima sedež, ali države, v kateri ima sedež naročnik, ali države, v kateri naj bi se pogodba izvajala;
- e) če je bil pravnomočno obsojen zaradi goljufije, korupcije, sodelovanja v kriminalni združbi ali druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Skupnosti;
- f) če je bila v drugem postopku za oddajo naročila ali odobritev dotacije, ki se financira iz proračuna Evropske unije, ugotovljena resna kršitev pogodbe zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

Vlagateljem, (so)upravičencem in kandidatom za štipendije ni mogoče dodeliti finančne pomoči, če so na dan odločitve o dodelitvi dotacije:

- a) v položaju navzkrižja interesov;
- b) dali zavajajoče informacije glede na zahteve naročnika, ki so pogoj za sodelovanje v postopku za dodelitev dotacije, ali pa teh informacij sploh niso dali.

V skladu s členi od 93 do 96 finančne uredbe se lahko upravičencem, ki so dali zavajajoče informacije ali so hudo kršili pogodbene obveznosti v predhodnem postopku dodelitve pomoči, izrečejo upravne ali denarne kazni.

Za izpolnjevanje teh določb morajo vlagatelji in partnerice¹⁹ podpisati izjavo o častnih namenih, s katero potrjujejo, da niso v nobenem od položajev, navedenih v členih 93 in 94 finančne uredbe.

3.3 IZBIRNA MERILA

TEHNIČNE ZMOŽNOSTI

Vlagatelj in (so)upravičenci morajo imeti strokovne kompetence in kvalifikacije, potrebne za dokončanje predlaganega projekta. Za dokaz kompetenc mora vloga za dotacijo vsebovati življenjepis oseb, ki so odgovorne za izvajanje in upravljanje projekta v vsaki od partnerskih ustanov²⁰.

Tehnične zmožnosti vlagatelja se bodo po potrebi ocenjevale ob upoštevanju različnih vlog, ki jih predloži ena organizacija/oddelek v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov.

FINANČNE ZMOŽNOSTI

Vlagatelji in (so)upravičenci morajo imeti stalne in zadostne vire sredstev, ki so potrebna za ohranjanje njihove dejavnosti skozi celotno obdobje izvajanja akcije. Da vlagatelji omogočijo oceno svojih finančnih zmožnosti, morajo skupaj z vlogo ali pred stopnjo sklepanja pogodb (veljavni postopek bo določen v prijavnem obrazcu, priloženem ustreznemu razpisu za zbiranje predlogov) predložiti:

¹⁹ Pri vlogah za akciji 1 in 2 to izjavo o častnih namenih podpiše samo ustanova vlagateljica v imenu svojih partneric konzorcija.

²⁰ Število in značilnosti življenjepisov, ki jih je treba predložiti, bodo določeni v prijavnem obrazcu, priloženem ustreznemu razpisu za zbiranje predlogov.

- izpolnjeno in pravilno podpisano izjavo o častnih namelih, ki potrjuje njihov status pravne osebe ter izvedbene in finančne zmožnosti za dokončanje predlaganega projekta, in/ali
- obrazec za finančno identifikacijo²¹, ki ga izpolni organizacija vlagateljica, potrdi pa banka (zahtevajo se originalni podpisi).

Preverjanje finančnih zmožnosti se ne uporablja za fizične osebe, ki prejemajo štipendijo, javne organe in mednarodne organizacije.

3.4 FINANČNI POGOJI

Splošni pogoji, ki veljajo za dotacije EU

Prijavitelje in prihodnje upravičence želimo opomniti, da:

- ✓ so dotacije EU spodbude za izvajanje projektov, ki ne bi bili izvedljivi brez finančne podpore EU in temeljijo na načelu sofinanciranja. Dopolnjujejo finančni prispevek vlagatelja in/ali nacionalno, regionalno ali zasebno pomoč, ki je bila pridobljena drugje;
- ✓ za vsak projekt se lahko za posameznega upravičenca dodeli samo ena dotacija EU. Za dodeljevanje dotacij velja načelo preglednosti in enakega obravnavanja;
- ✓ dotacije se ne smejo kopičiti ali dodeljevati za nazaj; kljub temu se dotacija lahko dodeli za projekt, ki se je že začel, vendar le v primeru, če lahko predlagatelj dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma. V takih primerih upravičeni izdatki za financiranje ne smejo nastati pred datumom predložitve vloge za dotacijo;
- ✓ prejetje vloge za dotacijo ne pomeni obveznosti podelitve finančnega prispevka v višini, ki jo zahteva upravičenec. Čeprav dodeljeni znesek ne sme presežati zahtevanega zneska, se lahko dodeli dotacija, nižja od zneska, ki ga je zahteval vlagatelj;
- ✓ dodelitev dotacije ne pomeni, da je vlagatelj do dotacije upravičen tudi v naslednjih letih;
- ✓ namen ali učinek dotacije EU ne sme biti ustvarjanje dobička za upravičenca. Dobiček je opredeljen kot presežek prihodkov glede na odhodke. Razen če predlagana dotacija temelji izključno na pavšalnih zneskih, pavšalnih tarifah ali stroških na enoto – v tem primeru je pravilo neustvarjanja dobička že bilo upoštevano pri določanju posameznih pavšalnih zneskov, pavšalnih tarif in stroškov na enoto – se znesek dotacije zniža za znesek morebitnega presežka, ugotovljenega v finančni izjavi, ki je vključena v končno poročilo o projektu;
- ✓ bančni račun ali podračun, ki ga navede upravičenec, mora omogočati identifikacijo sredstev, ki jih nakaže agencija. Če sredstva, nakazana na ta račun, ustvarjajo obresti ali enakovreden dobiček v skladu z zakonodajo države, v kateri je račun odprt, se tak dobiček ali obresti izterjajo, če so nastali zaradi vnaprejšnjega plačila;
- ✓ na podlagi analize upravnih in finančnih tveganj (glej poglavje 3.2 zgoraj in razdelek o projektih 7.3.2 za akcijo 3) se lahko v podporo morebitnemu vnaprejšnjemu plačilu zahteva zunanja revizija računovodskih izkazov, ki jo izdela pooblaščen revizor.

3.5 POGODBENI POGOJI

²¹ http://ec.europa.eu/budget/info_contract/ftiers_en.htm.

Pravna oseba

V programu Erasmus Mundus se lahko sporazum predlaga samo na podlagi prejema dokumentov, s katerimi je mogoče določiti **pravnega zastopnika/pravno osebo** upravičenca (javna uprava, zasebno podjetje, neprofitna organizacija itd.).

V ta namen bo upravičenec pozvan, naj v skladu z zahtevami, določenimi v ustreznem prijavnem obrazcu, predloži nekatere ali vse naslednje dokumente:

zasebne organizacije:

- pravilno izpolnjen in podpisan obrazec za finančno identifikacijo;
- izpis iz uradnega lista/registra gospodarskih družb in potrdilo, da je davčni zavezanec (v nekaterih državah sta registrska številka in davčna številka enaki; v takem primeru se zahteva samo eden od teh dokumentov);

javnopravna oseba:

- pravilno izpolnjen in podpisan obrazec za finančno identifikacijo;
- pravni sklep ali odločbo, sprejeta v zvezi z javnim podjetjem, ali drug uradni dokument, sprejet za javnopravno osebo.

Podatki o dodeljenih dotacijah

Dotacije, ki so bile dodeljene v poslovnem letu, morajo biti objavljene na spletni strani Evropske unije v prvi polovici leta po zaključku poslovnega leta, za katero so bile dodeljene. Podatki se lahko objavijo tudi v katerem koli drugem primernem sredstvu obveščanja, vključno z *Uradnim listom Evropske unije*.

S soglasjem upravičenca (pri čemer se upošteva, ali so podatki take narave, da lahko ogrozijo njegovo varnost ali škodujejo njegovim finančnim interesom) agencija objavi naslednje podatke:

- ime in naslov upravičenca,
- predmet dotacije,
- dodeljeni znesek in stopnjo financiranja.

Obveščanje javnosti

Poleg predvidenih ukrepov za odmevnost projekta ter razširjanje in izkoriščanje njegovih rezultatov (kar je merilo za dodelitev) ima vsak odobren projekt tudi obveznost minimalnega obveščanja javnosti.

Upravičenci morajo podporo Evropske unije jasno navesti v vseh sporočilih ali publikacijah, ne glede na njihovo obliko ali medij, vključno z internetom, ter pri izvajanju vseh dejavnosti, za katere se dotacija uporablja (za informacije o logotipih, ki se uporabljajo, glej: http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Če ta zahteva ni v celoti izpolnjena, se lahko upravičencu dotacija zniža.

Vlagatelji morajo upoštevati, da sta možnost sklicevanja na program Erasmus Mundus in uporaba z njim povezanih blagovnih znamk – kot so „Magistrski program Erasmus Mundus (EMMC)“, „Skupni doktorski program Erasmus Mundus (EMJD)“, „Partnerstvo Erasmus Mundus“ ali „Projekt Erasmus Mundus“ – za promocijo in razširjanje njihovih dejavnosti omejeni izključno na izbrane predloge.

Vendar se lahko za magistrske programe Erasmus Mundus, ki se financirajo za vsaj pet zaporednih edicij (vpisov študentov) in katerih financiranje s strani EU je bilo prekinjeno – zaradi proračunskih omejitev ali ker so pridobili druge trajnostne vire financiranja –, še naprej uporablja blagovna znamka Erasmus Mundus za njihove dejavnosti promocije in razširjanja v skladu s pogoji, opredeljenimi v poglavju 4.7 spodaj.

Evropska komisija je vzpostavila brezplačno večjezično elektronsko platformo za razširjanje in izkoriščanje rezultatov projektov. Ta platforma se imenuje EVE („*Espace Virtuel d'Echange*“ – virtualni prostor za izmenjavo), njen cilj pa je izboljšati dostop do rezultatov programov in pobud EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine itd. ter hkrati izboljšati njihovo odmevnost. Izbrani projekti programa Erasmus Mundus so lahko povabljeni, naj na platformo EVE naložijo podatke o svojih dejavnostih, doseženem napredku in rezultatih (npr. izdelke, slike, povezave ali predstavitve itd.).

Revizije in spremljanje

Odobreni projekt je lahko predmet revizije in/ali spremljanja na kraju samem. Vlagatelj se s podpisom sporazuma o dotaciji zaveže, da bo zagotovil dokaze, da je bila dotacija pravilno uporabljena. Agencija, Evropska komisija in/ali Evropsko računsko sodišče ali organ, ki ga pooblastijo, lahko preveri, ali se dejavnosti pravilno izvajajo (v skladu z zahtevami programa in izvorno vlogo) in ali se dotacija pravilno uporablja, kadar koli med trajanjem sporazuma, za potrebe revizije pa kadar koli v petih letih po preteku dotacije.

Varovanje podatkov

Vsi osebni podatki v sporazumu o dotaciji se obdelujejo v skladu z:

- Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov;
- kadar je ustrezno, nacionalno zakonodajo države, v kateri je bila vloga izbrana.

Ti podatki bodo obdelani izključno v zvezi z izvajanjem in ocenjevanjem programa, brez poseganja v možnost posredovanja takih podatkov organom, odgovornim za inšpekcijo in revizijo v skladu z evropsko zakonodajo (notranjim revizijskim službam, Evropskemu računskemu sodišču, Komisiji za finančne nepravilnosti ali Evropskemu uradu za boj proti goljufijam). Na zahtevo lahko prejmete svoje osebne podatke, da jih popravite ali dopolnite. Za morebitna vprašanja v zvezi s temi podatki se obrnite na agencijo. Upravičenci lahko pri [Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov](#) kadar koli vložijo pritožbo zoper obdelavo svojih osebnih podatkov.

Vlagatelje vlog za dotacije, če so pravne osebe, osebe, ki imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor nad tem, se v primeru, ko se znajdejo v enem od položajev, navedenih v:

- Sklepu Komisije z dne 16. decembra 2008 o sistemu zgodnjega opozarjanja za odredbodajalce Komisije in izvajalske agencije (UL L 344, 20.12.2008, str. 125) ali
- Uredbi Komisije z dne 17. decembra 2008 o centralni podatkovni zbirki o izključitvah (UL L 344, 20.12.2008, str. 12),

obvesti, da se lahko njihovi osebni podatki (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravna oblika ter naziv in ime oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) vpišejo samo v sistem zgodnjega opozarjanja ali v sistem zgodnjega opozarjanja in centralno podatkovno zbirko o izključitvah ter se posredujejo osebam in subjektom, navedenim v zgoraj navedenem sklepu in uredbi, v zvezi z dodelitvijo ali izvajanjem pogodbe o javnem naročilu ali sporazuma ali sklepa o dotaciji.

4. AKCIJA 1 A: MAGISTRSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMMC)

4.1 UVOD

Magistrski programi Erasmus Mundus (EMMC) so bili uvedeni v prvi fazi programa (2004–2008), njihov cilj pa je bil podpreti programe najvišje kakovosti na podiplomski ravni, ki bi lahko prispevali k večji opaznosti in privlačnosti evropskega sektorja visokošolskega izobraževanja.

EMMC:

- morajo trajati od enega do dveh let (od 60 do 120 kreditnih točk ECTS);
- izvajati jih morajo konzorciji evropskih visokošolskih ustanov, in kadar je to ustrezno, visokošolskih ustanov iz tretjih držav;
- morajo študentom iz Evrope in tretjih držav zagotavljati visokokakovostno izobraževanje in rezervirati določeno število mest za imetnike štipendije Erasmus Mundus;
- morajo vključevati obvezno študijsko obdobje študentov v vsaj dveh od evropskih držav;
- morajo vključevati obvezno mobilnost znanstvenikov med visokošolskimi ustanovami v konzorciju;
- morajo voditi do podelitve skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom študentom, ki uspešno končajo program.

Med prvo fazo programa je bil z vsakim konzorcijem visokošolskih ustanov v konzorciju, ki je izvajala program EMMC, sklenjen petletni okvirni sporazum o partnerstvu, ki je zagotavljal finančno podporo za pet zaporednih edicij programa ter štipendije za sodelovanje študentov in znanstvenikov iz tretjih držav v vsakem programu EMMC. Ob koncu prve faze programa so bili izbrani 103 programi EMMC, študentom in znanstvenikom iz tretjih držav pa je bilo podeljenih približno 7 300 štipendij.

Akcija, ki je bila osrednja točka prve faze programa, se nadaljuje tudi v drugi fazi, krepijo pa jo naslednji elementi:

- podeljevanje štipendij evropskim študentom, ki so vpisani v izbrane programe EMMC;
- možnost, da visokošolske ustanove iz tretjih držav postanejo polnopravne partnerice v konzorcijih, ki izvajajo programe EMMC. Čeprav se vloga in stopnja vključenosti novih partneric lahko razlikujeta od enega programa EMMC do drugega (glede na potrebe in pripravljenost konzorcija in zadevne partnerice iz tretje države), lahko delujejo tudi kot ustanove, ki podeljujejo diplome in imajo dejavno vlogo pri oblikovanju, izvajanju in vrednotenju programa EMMC;²²
- večji poudarek na trajnostnih strategijah programov EMMC, da se zagotovi nadaljevanje njihovega sodelovanja tudi po koncu obdobja financiranja ES. V tem smislu bo posebna pozornost namenjena vrednotenju in izbiri novih predlogov za programe EMMC, poleg tega pa se bo od petega izvajanja učnega programa postopno zmanjševalo število štipendij Erasmus Mundus, ponujenih programom EMMC.

Naslednji odstavki poglavja 4 ponujajo visokošolskim ustanovam iz Evrope in tretjih držav, ki želijo izvajati program EMMC, vse potrebne informacije. Navajajo tudi pogoje za upravičenost in finančne pogoje, ki

²² Konzorciji, ki izvajajo programe EMMC brez polnopravnih/povezanih partneric iz tretjih držav, lahko zaprosijo za razširitev konzorcija, tako da lahko vključijo partnerice iz tretjih držav (za več podrobnosti glej priložnik *EM Financial and Administrative Handbook* (finančni in upravni priložnik programa EM) na: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2009/documents/action_1_2009/emmc_adminfin_handbk.pdf).

veljajo za štipendije za posameznike. Ker odgovornost za izbiro, iskanje in nadaljnje spremljanje posameznih imetnikov štipendij nosi program EMMC, visokošolske ustanove vlagateljice pozivamo, naj posebno pozornost namenijo tem pogojem za upravičenost.

4.2 EMMC – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

Spoštovati je treba rok za predložitev vloge in vsa druga formalna merila o izpolnjevanju pogojev, ki so navedena v ustreznem letnem razpisu za zbiranje predlogov in prilogah k njemu (zlasti prijavitni obrazec).

4.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA

SESTAVA KONZORCIJA PROGRAMA EMMC

- Konzorcij, ki je odgovoren za izvajanje programa EMMC, sestavljata prijavitelj/koordinatorska ustanova in njene partnerice; v zvezi s pogodbenimi vprašanji in vprašanji finančnega upravljanja se „povezane partnerice“ ne štejejo za del konzorcija.
- **Najmanjši upravičeni konzorcij** je sestavljen iz visokošolskih ustanov, polnopravnih partneric, iz treh evropskih držav²³, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU.

VLAGATELJ/USKLAJEVALNA USTANOVA PROGRAMA EMMC

- Vlagatelji morajo biti visokošolske ustanove iz **evropskih držav**²⁴, kot take ustanove pa jih morajo priznavati ustrezni organi države, v kateri imajo te ustanove sedež²⁵.
- Zavedajte se, da se podružnice visokošolske(-ih) ustanov(-e) iz tretjih držav v upravičenih državah prosilkah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah ne štejejo za upravičene vlagateljice.

POLNOPRAVNE PARTNERICE PROGRAMA EMMC

Vsaka visokošolska ustanova, ki jo kot tako priznava država, v kateri ima sedež, je lahko polnpravna partnerica konzorcija, ki izvaja program EMMC.²⁶

POVEZANE PARTNERICE PROGRAMA EMMC

- Vsako organizacijo, ki lahko prispeva k spodbujanju, izvajanju, vrednotenju in trajnostnemu razvoju programa EMMC, je mogoče šteti za „povezano partnerico“ konzorcija.

Od teh organizacij se pričakuje, da bodo prispevale k strategijam, ki jih je razvil program EMMC, zlasti v zvezi s trajnostjo programa (podpora konzorciju pri izvajanju, organizaciji in promociji programa, zagotavljanje dodatnih prihodkov/virov, kot so dodatne štipendije za prihodnje študente, itd.) in zaposljivostjo študentov (zagotovitev, da akademska vsebina programov ustreza ustreznim strokovnim potrebam, prispevek k prenašanju znanja in veščin, zagotavljanje dopolnilnih tečajev za pridobivanje veščin in/ali možnosti za napotitev/prakso itd.).

²³ Glej opredelitev „evropske države“ v poglavju 2: „Opredelitev in razlaga pojmov“.

²⁴ Glej opredelitev „evropske države“ v poglavju 2: „Opredelitev in razlaga pojmov“.

²⁵ Za namen programa Erasmus Mundus in za zadevne države prosilke se visokošolska ustanova šteje za priznano, če ji je bila na podlagi programa „Vseživljenjsko učenje“ podeljena univerzitetna listina Erasmus. Če ta vlagatelju ni bila podeljena, agencija pri zadevni nacionalni strukturi programa Erasmus Mundus preveri, ali zadevna ustanova ustreza opredelitvi visokošolske ustanove, ki je podana v členu 2 Sklepa o programu.

²⁶ Medtem ko je podelitev univerzitetne listine Erasmus na podlagi programa „Vseživljenjsko učenje“ za evropske visokošolske ustanove veljaven dokaz priznanja, bo agencija delegacije EU prosila, naj se povežejo z ustreznimi organi zadevne države, da se prepričajo, ali visokošolske ustanove iz tretjih držav, vključene v konzorcij, ustrezajo opredelitvi visokošolske ustanove, ki je podana v členu 2 Sklepa o programu.

ŠTUDENTI KANDIDATI ZA ŠTIPENDIJE ZA PROGRAME EMMC

- Do štipendije so upravičeni samo kandidati, ki so konzorciju programa EMMC predložili vlogo in je bila ta sprejeta v skladu s posebnimi merili konzorcija za prijavo in izbiro študentov.
- Študenti se lahko prijavijo za štipendijo Erasmus Mundus za kateri koli skupni program akcije 1 Erasmus Mundus (EMMC ali EMJD), vendar mora biti število vlog omejeno na največ tri različne skupne programe.
- Med trajanjem zadevnega programa se lahko za vsak projekt dodeli samo ena dotacija EU za posameznega študenta za isti skupni program.
- Da bi naredili program zanimivejši za državljane tretjih držav, je znesek za štipendije za čas celotnega študija višji za magistrske študente iz tretjih držav (štipendija kategorije A) kot za evropske magistrske študente (štipendija kategorije B). Natančneje:
 - **štipendija kategorije A** se lahko podeli magistrskemu študentu, ki jih izbere konzorcij, ki izvaja programe EMMC, in prihajajo iz države, ki ni evropska država²⁷, in ki v eni od teh držav niso prebivali ali izvajali svoje glavne dejavnosti (študija, usposabljanja ali dela) več kot 12 mesecev v zadnjih petih letih²⁸;
 - **štipendija kategorije B** se lahko podeli evropskemu magistrskemu študentu, ki jih je izbral konzorcij, ki izvaja program EMMC, ter tudi kateremu koli magistrskemu študentu, ki ga izbere konzorcij, ki izvaja program EMMC, in ne izpolnjuje zgoraj navedenih meril za štipendijo kategorije A.

Študenti, ki izpolnjujejo merila o izpolnjevanju pogojev tako za kategorijo A kot za kategorijo B, npr. tisti z dvojnimi državljanstvom, morajo izbrati eno od kategorij. Zato se lahko prijavijo samo za eno od dveh kategorij štipendij naenkrat.

- Kandidati za štipendije morajo že imeti visokošolsko diplomu prve stopnje²⁹ ali dokazati priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso.
- Posamezniki, ki so že prejeli štipendijo za program EMMC, niso upravičeni do druge štipendije za izobraževanje v istem ali drugem programu EMMC.
- Študenti, ki prejema štipendijo za program EMMC, ne morejo izkoristiti druge dotacije EU, medtem ko obiskujejo magistrski študijski program Erasmus Mundus.
- Študentske štipendije za programe EMMC se podeljujejo izključno za redni vpis v enega od programa.

ZNANSTVENIKI KANDIDATI ZA ŠTIPENDIJE ZA PROGRAM EMMC

- Štipendije za program EMMC se znanstvenikom iz Evrope in tretjih držav podelijo v skladu z naslednjimi merili:
 - **štipendije se lahko dodelijo znanstvenikom, ki so vpisani v katero koli visokošolsko ustanovo iz tretje države**, in jih bo izbral konzorcij, ki izvaja program EMMC, da bodo prispevali k skupnemu programu;

²⁷ Glej opredelitev „evropske države“ v poglavju 2: „Opredelitve in razlaga pojmov“.

²⁸ Referenčno obdobje za to 12-mesečno pravilo je pet let pred rokom, ko morajo konzorciji, ki izvajajo programe EM, agenciji predložiti vlogo za štipendije kategorije A.

²⁹ Kandidati, ki bodo pridobili prvo visokošolsko diplomu prve stopnje šele ob koncu študijskega leta neposredno pred letom, na katerega se nanaša vloga za štipendijo, se lahko vseeno prijavijo za štipendijo in jih lahko zadevni konzorcij vseeno izbere, če pridobijo zahtevano diplomu pred začetkom zadevnega izvajanja magistrskega programa.

- če konzorcij vključuje partnerice iz tretjih držav (polnopravne ali povezane), **se lahko štipendije dodelijo znanstvenikom, vpisanim v evropsko visokošolsko ustanovo, ki ima vlogo polnopravne partnerice**, da bodo prispevali k skupnemu programu v tej partnerici ali partnericah iz tretje države ali držav.
- Znanstveniki v programu EMMC morajo dokazati izjemne akademske in/ali strokovne izkušnje ter k izvajanju programa EMMC doprinesti konkretno dodano vrednost.
- Do štipendije so upravičeni samo kandidati, ki jih je konzorcij, ki izvaja program EMMC, sprejel v skladu s svojimi posebnimi izbirnimi merili za znanstvenike.

4.2.2 UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Program EMMC oblikujejo in izvajajo konzorciji visokošolskih ustanov iz Evrope in vseh drugih delov sveta. Vpisani študenti bodo študirali v vsaj dveh evropskih državah, zastopanih v konzorciju, in jim bodo v njegovem imenu po uspešnem dokončanju študija podeljene skupne, dvojne ali večkratne diplome.

Program EMMC (se) mora:

- trajati najmanj eno in največ dve študijski leti ter mora tako prinesiti od 60 do 120 kreditnih točk ECTS na magistrski ravni;
- biti ob izvajanju popolnoma razvit in pripravljen za vsaj pet zaporednih izvajanj od študijskega leta po letu predložitve vloge (npr. vloga za program EMMC je bila predložena aprila leta „n – 1“, zato mora biti skupni program pripravljen za prvo izvajanje avgusta/septembra leta „n“);
- vključevati študente iz Evrope in tretjih držav ter vsako leto pridržati določeno število mest za imetnike štipendije Erasmus Mundus. To število se bo razlikovalo od enega leta do drugega in bo jeseni v letu pred zadevnim študijskim letom³⁰ sporočeno izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMMC;
- začeti ne prej kot avgusta „leta n“ in končati najpozneje do konca oktobra „leta n + 1“ (programi s 60 kreditnimi točkami ECTS) ali „leta n + 2“ (programi s 120 kreditnimi točkami ECTS); končni datum vključuje sporočanje končnih rezultatov študenta;
- imeti skupna merila za prijavo, izbiro, sprejem in preskus študentov. Izbirni postopek za študente in merila, ki jih je oblikoval konzorcij, mora agencija odobriti pred izdajo prvega posebnega sporazuma o dotaciji. Postopek prijave in rok morata biti določena tako, da so študentom pravočasno zagotovljene vse potrebne informacije in da imajo dovolj časa za pripravo in predložitev vloge (tj. načeloma štiri mesece pred rokom);
- v skladu z nacionalno zakonodajo članic konzorcija sprejeti soglasje o tem, ali bodo šolnine uvedene ali ne. Kadar so uvedene, mora konzorcij, ki izvaja program EMMC, zagotoviti, da so te šolnine pregledne in razumljive študentom, ki se prijavljajo. Študentom iz Evrope in študentom iz tretjih držav je mogoče zaračunati različne šolnine. Za imetnike štipendije Erasmus Mundus mora šolnino v celoti pokrivati najvišji znesek prispevka k stroškom sodelovanja v programu EMMC, ki je vključen v šolnino (glej poglavje 4.4 spodaj). Če je treba, se oprostijo tisti znesek šolnine, ki presega ta najvišji prispevek;
- zagotavljati, da imajo vse polnopravne partnerice razpoložljive možnosti, da so lahko „gostujoče“ ustanove za študente programa EMMC, in da podelijo vsaj spodaj navedeno število kreditnih točk ECTS;

³⁰ Okvirno bo študentskih štipendij najverjetneje od 7 do 17 na izvajanje programa, število pa bo odvisno od „prednostnega statusa“ programa EMMC.

- biti oblikovan tako, da študentom omogoča opravljanje dela študijskih obveznosti v vsaj dveh državah od držav, ki so zastopane v konzorciju³¹. Vsako od teh obveznih obdobij mobilnosti mora vključevati obseg študija/raziskav ali enakovrednih dejavnosti (npr. terenskega dela, laboratorijskih dejavnosti, prakse ali raziskav za znanstveno delo), ki ustreza vsaj:
 - 15 kreditnim točkam ECTS ali enemu trimesečju za visokošolske ustanove, ki so polnopravne partnerice, iz tretjih držav ali
 - 20 kreditnim točkam ECTS za enoletne programe EMMC in 30 kreditnim točkam ECTS za programe EMMC, ki trajajo dlje, kadar so to evropske visokošolske ustanove;
- brez poseganja v jezik študija zagotavljati uporabo vsaj dveh evropskih jezikov, ki se govorita v državah, ki jih obišejejo študenti med svojim študijem v okviru programa EMMC, in po potrebi ponujati jezikovno pripravo in pomoč za študente, zlasti s tečajji, ki jih organizirajo zadevne ustanove;
- v imenu konzorcija zagotavljati podelitev skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom vsem uspešnim študentom.³² Spodbujajo se programi, ki se končajo s podelitvijo skupnih diplom. To (te) diplomo(-e) morajo ustrezni organi zadevnih držav v celoti priznavati. Ta pogoj za upravičenost mora biti izpolnjen najpozneje na dan vpisa prvih študentov programa Erasmus Mundus;³³ neizpolnitev tega pogoja lahko vodi do ukinitve financiranja programa Erasmus Mundus;
- imeti sklenjeno zavarovanje, ki zagotavlja zadostno kritje ob nesrečah, poškodbah, boleznih itd., ki jih lahko utrpijo študenti med sodelovanjem v programu EMMC³⁴;
- izvajati potrebne ukrepe za pomoč študentom kategorije A in znanstvenikom iz tretjih držav pri pridobivanju potrebnih vizumov in dovoljenj za bivanje³⁵;
- razviti skupno in jasno strategijo za promocijo in opaznost programa, zlasti še posebno spletno stran programa EMMC, ki se nanaša izključno na program Erasmus Mundus in ponuja vse potrebne informacije o študijskem programu z akademskega, finančnega in upravnega vidika;
- temeljiti na sporazumu EMMC, ki ga podpišejo ustrezni vodilni organi partnerskih visokošolskih ustanov in ki zajema najpomembnejše vidike izvajanja, financiranja in spremljanja programa;
- študentom zagotavljati potrebno pomoč (npr. mednarodno pisarno, nastanitev, inštruiranje, pomoč pri pridobitvi vizumov itd.), vključno s storitvami, ki jih potrebujejo družinski člani štipendistov in štipendisti s posebnimi potrebami.

Čeprav lahko programi EMMC delujejo na vseh področjih študija, od posameznih specializiranih področij do širših multidisciplinarnih študijskih področij, vlagatelje pozivamo, naj preverijo letni razpis za zbiranje predlogov za morebitne tematske prednostne naloge za zadevno izbirno leto.

³¹ Študijski program in poti mobilnosti morajo biti oblikovani tako, da lahko študenti iz tretjih držav celotni študij programa EMMC dokončajo v Evropi.

³² Dvojne ali večkratne diplome so opredeljene kot dve ali več nacionalnih diplom, ki jih uradno izdeta dve ustanovi ali več ustanov, vključenih v povezan študijski program. Skupna diploma je opredeljena kot ena diploma, ki jo izdeta vsaj dve ustanovi, ki ponujata povezan študijski program.

³³ Vlagateljem svetujemo, naj se obrnejo na svojo nacionalno strukturo programa Erasmus Mundus za informacije in pomoč v zvezi s priznavanjem njihovih diplom v nacionalnem okviru.

³⁴ Glej najmanjše zahteve glede zavarovanja na naslovu http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php.

³⁵ Glej Direktivo Sveta 2004/114/ES z dne 13. decembra 2004.

Študenti programov EMMC, ki imajo štipendijo Erasmus Mundus, (se) morajo:

- obvezati, da bodo v magistrskem programu sodelovali v skladu s pogoji, ki jih določi konzorcij v **pogodbi študenta**³⁶. Neupoštevanje tega lahko vodi do ukinitve štipendije;
- preživeti svoje študijsko obdobje v vsaj dveh polnopravnih partnericah iz različnih evropskih držav. Ti državi ne smeta biti država, v kateri je prejemnik štipendije pridobil svojo zadnjo univerzitetno diplomo³⁷. Obveznih obdobjih mobilnosti ni mogoče nadomestiti z virtualno mobilnostjo niti ne morejo ta obdobja potekati v ustanovah, ki niso del konzorcija;
- preživeti večino študijskega/učiteljskega/raziskovalnega obdobja v evropskih državah, ki so zastopane v konzorciju. Če pa konzorcij za izvajanje programa EMMC vključuje partnerice iz tretjih držav (polnopravne ali povezane), lahko:
 - prejemniki štipendij kategorije A preživijo obdobje učenja/usposabljanja/raziskovanja/terenskega dela, ki traja največ eno trimesečje (tj. tri mesece ali obdobje, enakovredno 15 kreditnim točkam ECTS), v teh tretjih državah pod neposrednim nadzorom ene od partneric iz konzorcija in samo, če ta država ni študentova domovina. Obdobje, ki presega ta čas ali obdobje, prebito v študentovi domovini, ne more biti zajeto v štipendiji za program EMMC;
 - prejemniki štipendij kategorije B lahko preživijo najmanj eno trimesečje ali obdobje, enakovredno vsaj 15 kreditnim točkam ECTS, in do največ polovico trajanja magistrskega programa v teh tretjih državah pod neposrednim nadzorom ene od partneric iz konzorcija. Obdobje, ki presega ta čas, ne more biti zajeto v štipendijo programa EMMC.

Pri štipendijah kategorij A in B mora minimalno obdobje enega trimesečja (15 kreditnih točk ECTS) ustrezati enemu neprekinjenemu bivanju pri zadevni polnopravni/povezani partnerici iz tretje države.

Znanstveniki v programih EMMC, ki imajo štipendijo Erasmus Mundus, (se) morajo:

- obvezati, da bodo aktivno sodelovali v dejavnostih magistrskega programa;
- preživeli najmanj dva tedna in največ tri mesece v partnerskih visokošolskih ustanovah;
- poučevati/raziskovati/inštruirati študente:
 - v partnerskih evropskih visokošolskih ustanovah (za znanstvenike iz tretjih držav);
 - v visokošolskih ustanovah, ki so polnopravne ali povezane partnerice, iz tretjih držav (za evropske znanstvenike);
- študijskemu programu in študentom doprinesi konkretno dodano vrednost (s poučevanjem posebnih predmetov, vodenjem seminarjev ali delavnic in sodelovanjem na njih, spremljanjem in mentorstvom študentov pri raziskavah/projektnih dejavnostih, sodelovanjem pri pregledovanju znanstvenih prispevkov, pripravi novih učnih modulov itd.);
- po svojih dejavnostih, ki jih imajo kot gostujoči znanstveniki, prispevati k promoviranju in razširjanju programa Erasmus Mundus na splošno in še posebno zadevnega študijskega programa EMMC na svoji visokošolski ustanovi in v domovini.

³⁶ Primeri pogodb študentov so na voljo na strani: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. To so samo primeri; agencija ni odgovorna za njihovo vsebino.

³⁷ Študenti s skupno, večkratno ali dvojno diplomo lahko prosto izberejo državo dodelitve.

4.3 EMMC – MERILA ZA DODELITEV

Izbira programov EMMC bo konkurenčni postopek, ki ga bo izvedla agencija in bo temeljil na oceni kakovosti predloga z akademskega in organizacijskega vidika. Ocena bo temeljila na naslednjih petih merilih za dodelitev (za vsako merilo za dodelitev bodo na prijavnem obrazcu navedena posebna vprašanja, ki podrobno obravnavajo vsako posamezno temo):

Merila	Ponder
<i>Akadska kakovost</i>	30 %
<i>Povezovanje programa</i>	25 %
<i>Ukrepi za upravljanje, prepoznavnost in trajnost programa</i>	20 %
<i>Pomoč študentom in nadaljnje ukrepanje</i>	15 %
<i>Zagotavljanje kakovosti in vrednotenje</i>	10 %
Skupaj	100 %

Akadska kakovost (30% končne ocene)

Na podlagi tega merila za dodelitev morajo vlagatelji predstaviti cilje svojega predloga za program EMMC z akademskega stališča in njegov morebitni prispevek k odličnosti, inovativnosti in konkurenčnosti evropskega sektorja visokošolskega izobraževanja.

Povezovanje programa (25 % končne ocene)

Merilo povezovanja programa se bo osredotočilo na vprašanja, povezana z načinom izvajanja programa EMMC v partnerskih ustanovah in med njimi, kar zadeva izvajanje samega programa in mehanizme za izbiro in sprejemanje študentov ter preskušanje njihovega znanja in priznavanje njihovih rezultatov.

Ukrepi za upravljanje, prepoznavnost in trajnost programa (20 % končne ocene)

To merilo se bo osredotočalo na način, na katerega namerava konzorcij upravljati program EMMC, da zagotovi njegovo učinkovito in uspešno izvajanje.

Pomoč in podpora študentom (15 % končne ocene)

Na podlagi tega merila bo posebna pozornost posvečena storitvam in pomoči, ki so zagotovljene vpisanim študentom, ter načinu, kako nameravajo vlagateljski konzorciji zagotoviti učinkovito sodelovanje teh študentov v dejavnostih programa EMMC.

Zagotavljanje kakovosti in vrednotenje (10 % končne ocene)³⁸

Na podlagi tega merila bodo morali vlagatelji za program EMMC opisati strategijo za zagotavljanje kakovosti in strategijo vrednotenja, ki jo je konzorcij predvidel za zagotavljanje učinkovitega spremljanja programa (s stališča vsebine in upravnega stališča), in redno izboljševanje strategij med petletnim izvajanjem.

³⁸ Vlagatelji so pozvani tudi, naj si ogledajo Evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu na naslovu: <http://www.eqar.eu>.

4.4 PROGRAMI EMMC – FINANČNI POGOJI

Finančni prispevek k tekočim stroškom programa EMMC

Med trajanjem zadevnega programa se lahko za vsak projekt dodeli samo ena dotacija EU kateremu koli končnemu upravičencu (tj. konzorciju, študentu ali znanstveniku) za isti skupni program.

Finančni prispevek k stroškom upravljanja konzorcija, ki izvaja program EMMC, bo pavšalni znesek v višini 30 000 EUR na izvajanje/edicijo programa (tj. 10 000 EUR na sodelujočo visokošolsko ustanovo, znesek je omejen na največ 30 000 EUR).

Poleg tega bo štipendija vsakega študenta vključevala najvišji znesek, ki je dodan dotaciji in je namenjen kot prispevek k stroškom sodelovanja študenta v programu EMMC (glej *Preglednico štipendij za posameznike za program EMMC* v nadaljevanju).

Od upravičenca se ne bo zahtevalo, naj poroča o porabi pavšalnega zneska in prispevka štipendije k stroškom programa EMMC.

Štipendije za posameznike

Za postopke in merila, ki se uporabljajo za **podelitev štipendij za posameznike Erasmus Mundus študentom in znanstvenikom**, so odgovorni izbrani programi EMMC. Za zagotovitev pregledne in objektivne izbire študentov kandidatov bodo morali izbrani programi EMMC agenciji pred dodelitvijo svojega prvega posebnega sporazuma o dotaciji predložiti celovit opis svojih postopkov in meril za izbiro študentov, kar je del njihovih pogodbenih obveznosti³⁹.

Posamezniki, ki se želijo potegovati za štipendijo programa EMMC, si morajo ogledati seznam izbranih magistrskih programov in podrobne informacije, ki so na voljo na spletni strani izbranega magistrskega programa ali programov.

Štipendije Erasmus Mundus se bodo znanstvenikom in študentom podelile za vsako od petih izvajanj/edicij programa EMMC. Število štipendij za vsako kategorijo posameznikov (študenti iz kategorij A in B ter znanstveniki iz tretjih držav, in kadar je to ustrezno, iz Evrope) bo določeno vsako leto posebej in bo izbranim programom EMMC sporočeno jeseni v letu pred zadevnim študijskim letom. Za lažjo predstavbo, to najverjetneje pomeni od 7 do 17 štipendij za študente (odvisno od „prednostnega statusa“ programa EMMC), od 36 do 48 tednov štipendij za znanstvenike iz tretjih držav in prav toliko štipendij za znanstvenike iz Evrope (če konzorcij vključuje polnopravne in/ali povezane partnerice iz tretjih držav).

Zavedajte se, da medtem ko je treba štipendije kategorije A obravnavati kot „**polne štipendije**“, ki pokrivajo vse potrebne stroške študenta med njegovim študijem v Evropi, je treba štipendije kategorije B šteti za „**finančni prispevek**“ k študentovim stroškom med opravljanjem študija po programu EMMC.

Brez poseganja v visoke akademske standarde bodo konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, za zagotovitev geografske raznolikosti med študenti/znanstveniki spoštovale naslednja osnovna merila pri izbiri študentov/znanstvenikov za štipendijo Erasmus Mundus:

- največ dva študenta, ki sta bila izbrana za štipendijo za program EMMC, smeta imeti isto državljanstvo;
- znanstvenikom iz iste visokošolske ustanove se lahko podelijo štipendije za skupno največ 3 mesece (tj. enako kot 6 dvotedenskih štipendij);
- noben znanstvenik ne more prejeti štipendije za več kot 3 mesece (tj. do 6 dvotedenskih štipendij).

Če konzorciji ne želijo upoštevati katerega od teh meril, morajo za to predhodno dobiti soglasje agencije.

³⁹ Glej http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2010/call_eacea_29_09_en.php

Preglednica štipendij

		Štipendije kategorije A	Štipendije kategorije B	Štipendije za znanstvenike
I	Prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim vrstam stroškov	4 000 EUR za enoletne programe EMMC; 8 000 EUR za programe, daljše od enega leta	3 000 EUR – <u>samo</u> če program EMMC vključuje obdobje mobilnosti k polnopravni/povezani partnerici iz tretje države	
II	Najvišji prispevek k stroškom sodelovanja v programu EMMC (vključno z zavarovanjem) ⁴⁰	4 000 EUR/semester	2 000 EUR/semester	
III	Mesečna žepnina ⁴¹	1 000 EUR/mesec	500 EUR/mesec	
IV	Nadomestilo za življenjske stroške (vključno s potnimi stroški)			1 200 EUR/teden za najmanj dva tedna in največ tri mesece na znanstvenika

Za štipendije kategorije A: najnižji znesek štipendije za študente je 14 000 EUR za 10-mesečni program EMMC (npr. od septembra „leta n“ do junija „leta n + 1“), če je prispevek k stroškom sodelovanja v programu EMMC 0 EUR. Če prispevek k stroškom sodelovanja doseže najvišji prag v višini 4 000 EUR na semester, je najvišji znesek štipendije za študente 48 000 EUR za dvoletni (/24-mesečni) program EMMC.

Za štipendije kategorije B: najnižji znesek štipendije za študente je 5 000 EUR za 10-mesečni program EMMC brez mobilnosti v tretjo državo, če je prispevek k stroškom sodelovanja v programu EMMC 0 EUR. Najvišji znesek štipendije za študente je 23 000 EUR za dvoletni program EMMC z mobilnostjo k polnopravni/povezani partnerici iz tretje države, če prispevek k stroškom sodelovanja doseže najvišji prag v višini 2 000 EUR na semester.

Za štipendije za znanstvenike: najnižja štipendija za posameznega znanstvenika je 2 400 EUR za dvotedensko bivanje, najvišja štipendija pa 14 000 EUR za trimesečno bivanje.

Zneski štipendij se bodo konzorciju, ki izvaja program EMMC, plačali na podlagi posebnih sporazumov o dotacijah, izdanih za vsako izvajanje programa⁴². Naloga konzorcija je zagotoviti, da se štipendija izplača študentu/znanstveniku na naslednji način:

⁴⁰ „Stroške sodelovanja“ je treba razumeti kot vse obvezne upravne stroške ali stroške delovanja, ki so povezani s sodelovanjem študenta v programu EMMC (npr. stroški za knjižnice, laboratorije, šolnino socialno varstvo, zavarovanje itd.). O vseh drugih stroških, ki jih je mogoče dodatno zaračunati (npr. za sodelovanje pri terenskem delu), je treba študenta kandidata obvestiti ob vpisu, ne glede na to, ali so obvezni ali prostovoljni.

⁴¹ Število mesečnih žepnin se izračuna od začetka do konca programa in pokriva, če je to ustrezno, poletne počitnice med dvema študijskima letoma. Znesek mesečnih žepnin je mogoče povišati, tako da lahko prispevajo h kritju dodatnih stroškov študentov s posebnimi potrebami; zadevni programi EMMC bodo morali agencijo o tem ustrezno obvestiti v svojih letnih vlogah za štipendije za študente.

⁴² Za novo izbrane programe EMMC bo prvi posebni sporazum o dotaciji izdan v drugem četrtletju leta po letu, v katerem jih agencija izbere.

- **znesek I** (*prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim osebnim stroškom študenta*) je treba plačati:
 - **za štipendije kategorije A** ob koncu postopka vpisa v celotnem znesku (za programe EMMC, ki trajajo eno študijsko leto) ali v dveh obrokih (za programe EMMC, ki trajajo dlje);
 - **za štipendije kategorije B** med pripravami na obdobje mobilnosti v tretji državi;
- **znesek II** (*najvišji prispevek k stroškom za sodelovanje v programu EMMC, vključno s stroški zavarovanja*) lahko konzorcij, ki izvaja program EMMC, prejme neposredno, če je študent s konzorcijem podpisal „**pogodbo študenta**“, v kateri so jasno navedeni znesek in stroški, ki jih znesek pokriva. Čeprav lahko konzorcij, ki izvaja program EMMC, prosto določi ustrezeni znesek stroškov sodelovanja, ki se zaračunajo študentom, morajo biti prejemniki štipendije Erasmus Mundus oproščeni šolnine v znesku, ki presega najvišji znesek prispevka v šolnini za te stroške;
- **znesek III** (*mesečna žepnina*) mora biti vsak mesec in v celoti izplačan na študentov osebni bančni račun;
- **znesek IV** (*nadomestilo za življenjske stroške (vključno s potnimi stroški)*): v skladu z znanstvenikovimi potrebami.

Programi EMMC morajo upoštevati politike obdavčevanja, ki se uporabljajo za štipendije za posameznike v različnih sodelujočih državah, ter o tem ustrezno obvestiti prejemnike štipendije. Za več informacij naj se izvajalci programov EMMC posvetujejo z zadevno nacionalno strukturo Erasmus Mundus (glej seznam v poglavju 8).

Za več informacij o upravljanju štipendije si oglejte priročnik *EM Financial and Administrative Handbook* (finančni in upravni priročnik programa EM), objavljen na spletni strani agencije EACEA:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2009/documents/action_1_2009/emmc_adminfin_handb_k.pdf.

4.5 PROGRAMI EMMC – POGODBENI POGOJI

„Okvirni sporazum o partnerstvu“

Če bo predlog za program EMMC izbran, bo agencija s koordinatorsko ustanovo sklenila petletni *okvirni sporazum o partnerstvu*. Ta se sklene za pet let z možnostjo nadaljevanja dejavnosti akcije 1 A po letu 2013. To pomeni, da se izbrani konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, zavežejo, da bodo v tem obdobju ohranili sestavo konzorcija in vsebino programa v odobreni obliki (seveda ob upoštevanju posodobitev in prilagoditev različnim potrebam).

Za spremembe sestave konzorcija – vključno z npr. vključevanjem polnopravnih partneric iz tretjih držav v obstoječi program EMMC – ali večje spremembe vsebine/strukture programa (ki se ne nanašajo na redno posodabljanje posameznih vsebin programa) je treba vnaprej zaprositi agencijo, in ta jih mora uradno odobriti v postopku spremembe. Če so spremembe odobrene, se začnejo uporabljati z naslednjim izvajanjem programa.

„Posebni sporazum o dotaciji“

Na podlagi okvirnega sporazuma o dotaciji se letno izdajo posebni sporazumi o dotacijah, da se zajame vsako od petih izvajanj/edicij programa EMMC. Posebni sporazum o dotaciji zajema finančni prispevek za stroške upravljanja konzorcija (pavšalni znesek v višini 30 000 EUR) in štipendije za posameznike Erasmus Mundus, ki so bile študentom in znanstvenikom podeljene za vsako izvajanje/edicijo magistrskega programa.

Izvajanje magistrskega programa se bo redno pregledovalo na podlagi poročil posebnega sporazuma o dotaciji, ki jih bo v imenu programa EMMC predložila usklajevalna ustanova. Odločitev o obnovitvi posebnega sporazuma bo temeljila na tem, ali se je program izvajal v skladu s predlogom in pravili programa Erasmus Mundus, ali so prejemniki štipendij Erasmus Mundus obiskovali program in ali so se upoštevali visoki standardi kakovosti.

V primeru očitnega nespoštovanja standardov visoke kakovosti lahko agencija zavrne obnovo dotacije in imenovanje programa EMMC ali pa celo zahteva povrnitev dela dotacije, ki je že bil izplačan. Agencija se lahko posvetuje z ustrežno nacionalno strukturo in po možnosti s prejemniki štipendij.

Izplačilo dotacije

Dotacija programa Erasmus Mundus, ki zajema prispevek k tekočim stroškom programa EMMC in štipendijam študentov in znanstvenikov, se konzorciju izplača v dveh obrokih za predhodno financiranje, ki sta namenjena temu, da se upravičencu zagotovijo likvidna sredstva:

- prvi obrok za predhodno financiranje ustreza 80 % dotacije za enoletne programe EMMC ali 70 % za programe EMMC, ki trajajo dlje, izplača pa se, ko letni posebni sporazum o dotaciji podpišeta obe stranki. To plačilo se izvede v 45 dneh od datuma, ko zadnja od strank (tj. agencija) podpiše sporazum in ko so bila prejeta vsa potrebna poročila;
- drugi obrok za predhodno financiranje, ki ustreza preostanku dotacije, se izplača, ko agencija od upravičenca prejme uradni zahtevek za plačilo in ko ta potrdi, da je bilo porabljenih vsaj 70 % prvega obroka za predhodno financiranje.

„Konzorcijski sporazum EMMC“

Za zagotovitev primerne institucionalne zavezanosti sodelujočih visokošolskih ustanov v programu EMMC morajo ustrezni organi vključenih ustanov podpisati *sporazum EMMC*. Ta mora čim natančneje vsebovati vse akademske, upravne in finančne vidike, ki so povezani z izvajanjem, upravljanjem, spremljanjem in vrednotenjem dejavnosti programa EMMC, vključno z upravljanjem posameznih štipendij.

Za novo izbrane programe EMMC je treba agenciji predložiti kopijo takega sporazuma pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

„Pogodba študenta“

Konzorcij je odgovoren za zagotovitev aktivnega sodelovanja vseh študentov v dejavnostih programa EMMC. Za zagotovitev zadostne preglednosti pravil sodelovanja v programu EMMC morajo konzorciji jasno določiti študentove pravice in obveznosti, kar zadeva njegov študij v okviru magistrskega programa EM, v *pogodbi študenta*, ki jo na začetku programa podpišeta obe stranki. Ta pogodba mora čim natančneje opredeljevati pravice in obveznosti obeh strank in zajemati vprašanja, kot so:

- stroški sodelovanja, ki se zaračunajo študentu, kaj zajemajo, in če je ustrezno, česa ne;
- glavne mejnike v študijskem koledarju magistrskega programa, vključno z izpitnimi obdobji;
- naravo izpitov/preskusov znanja in sistem ocenjevanja, ki se uporablja za ocenjevanje uspešnosti študentov;
- obveznosti študentov v zvezi s prisotnostjo na predavanjih/dejavnostih in akademskim uspehom ter posledice neizpolnjevanja teh obveznosti.

Prejemniku štipendije Erasmus Mundus, ki se odloči za umik vloge pred ali med svojim študijskim obdobjem ali je izključen iz magistrskega programa zaradi neuspešnosti (ali nezadostne uspešnosti), je treba

– po ustreznem obvestilu/opozorilu s strani konzorcija – izplačevanje štipendije prekiniti. Kopijo te pogodbe je treba predložiti agenciji pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

Vzorci okvirnega sporazuma o partnerstvu in posebnega sporazuma o dotaciji ter prilog k njima so na voljo v razdelku „Beneficiaries space“ spletne strani programa Erasmus Mundus (glej http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

Razdelek o dobri praksi na spletni strani vključuje tudi primere sporazumov EMMC in pogodb študentov ter minimalne zahteve za te dokumente:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php.

4.6 PROGRAMI EMMC – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Poleg elementov, ki so predstavljeni v poglavju 3.1, se vsem nacionalnim strukturam programa Erasmus Mundus v evropskih državah, ki jih v konzorciju zastopajo polnopravne partnerice, pošljejo tudi kopije vlog za programe EMMC (glej seznam nacionalnih struktur v poglavju 8).

Poleg tega bodo konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, za lažje prepoznavanje in zaposlovanje strokovnjakov, specializiranih na posebnih akademskih področjih, ki jih zajema vsaka posamezna vloga, pozvani, naj **štiri tedne pred rokom za predložitev popolne vloge podajo povzetek svojega prihodnjega predloga** (največ ena stran, vključno z naslovom, zajetim(-i) področjem(-i), ključnimi partnericami ter kratkim povzetkom strukture programa in njegovih ključnih značilnosti).

Programi EMMC, ki so že bili deležni petletnega cikla financiranja in želijo predložiti vlogo za nov petletni cikel financiranja programa Erasmus Mundus, morajo predložiti svoj novi predlog za program EMMC do določenega roka v letu pred petim izvajanjem svojega magistrskega programa.

Okvirni časovni raspored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni raspored zgolj informativen in se lahko spremeni v letnem razpisu za zbiranje predlogov:

- 1) **november/december „leta n – 1“**: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno s podatki o obrazcih, ki jih je treba uporabiti, in drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
- 2) **31. marec „leta n – 1“**: predložitev povzetka programa EMMC;
- 3) **30. april⁴³ „leta n – 1“**: rok za predložitev predlogov;
- 4) **od maja do julija „leta n – 1“**: ocena in izbira predlogov;
- 5) **september „leta n – 1“**: sporočijo se rezultati izbire, izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMMC, pa se pošljejo okvirni sporazumi o partnerstvu;
- 6) **od septembra „leta n – 1“ do februarja „leta n“**: informativna in promocijska kampanja konzorcijev, ki izvajajo programe EMMC in bodo sprejemali vloge za študentske štipendije kategorij A in B;
- 7) **november „leta n – 1“**: število štipendij za študente in znanstvenike, ki so na voljo za vsako kategorijo, se sporoči vsem programom EMMC (novim in tistim, ki so bili izbrani v prejšnjih letih in se njihov petletni cikel še ni iztekel);

⁴³ Če 30. april nastopi na zakonsko določen praznik ali soboto/nedeljo, je rok za predložitev zadnji delovni dan v aprilu.

- 8) *konec februarja „leta n“*: konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, predložijo svoje sezname kandidatov za študentske štipendije kategorij A in B agenciji, ki sezname potrdi in pripravi uradne dokumente za lažjo pridobitev vizumov. Navedeni konzorciji agenciji ne predložijo seznamov izbranih znanstvenikov, ki se potegujejo za štipendije programa EM. Zadnje navedena izbira bo organizirana v skladu z zahtevami programa EM, zanjo pa bodo v celoti odgovarjali konzorciji, ki bodo morali pravočasno posodobiti podatkovno zbirko programa EM;
- 9) *maj „leta n“*: pripravijo se posebni sporazumi o dotaciji, ki jih podpišeta obe stranki; agencija upravičencu nakaže prvo plačilo za predhodno financiranje;
- 10) *od datuma začetka obdobja upravičenosti (tj. avgust „leta n“)*: programi EMMC začnejo izvajati svoje dejavnosti.

4.7 POGOJI ZA UPORABO BLAGOVNE ZNAMKE ERASMUS MUNDUS

Kot je navedeno v poglavju 3.5 „Obveščanje javnosti“, je sklicevanje na program Erasmus Mundus in z njim povezane blagovne znamke – kot so „Magistrski program Erasmus Mundus (EMMC)“, „Skupni doktorski program Erasmus Mundus (EMJD)“, „Partnerstvo Erasmus Mundus“ ali „Projekt Erasmus Mundus“ – za promocijo in razširjanje njihovih dejavnosti in rezultatov omejeno izključno na izbrane predloge.

Edina izjema od tega pravila se nanaša na tiste programe EMMC, ki so bili financirani pet zaporednih let/izvajanj in katerih financiranje ni bilo podaljšano iz razlogov, ki niso povezani z njihovo dejansko kakovostjo (tj. iz proračunskih razlogov).

Da bi se za te programe lahko še naprej uporabljalo ime programa Erasmus Mundus, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- zadevni program EMMC se je iz sredstev programa Erasmus Mundus financiral vsaj pet zaporednih let/izvajanj/edicij programa EMMC;
- vloga je bila predložena v okviru letnega razpisa za zbiranje predlogov za akcijo 1A, pri čemer so točke ob koncu ocenjevalnega in izbirnega postopka dosegale vsaj 75 % najvišjih mogočih točk;
- uradno se morajo zavezati spoštovanju zahtev za akcijo 1 A programa Erasmus Mundus, kot je določeno v poglavju 4.2.2 Vodnika, in ohranjanju visoke kakovosti izvajanja, ki so jo izkazali v letih financiranja;
- dokazati morajo, da bodo ustrezni nacionalni akreditacijski organi priznali diplome (skupne, dvojne ali večkratne), ki se nameravajo podeliti uspešnim študentom ob koncu izvajanja magistrskega programa, na katerega se nanaša blagovna znamka Erasmus Mundus.

Če ti pogoji niso izpolnjeni, bo agencija samodejno umaknila dovoljenje, da se je mogoče pri dejavnostih programa v zvezi z obveščanjem in promocijo sklicevati na program Erasmus Mundus.

Nazadnje je treba opozoriti, da se dodelitev blagovne znamke Erasmus Mundus **nanaša samo na eno izvajanje (vpis študentov) programa** in da **jo je mogoče obnoviti samo enkrat**. Če program EMMC, na katerega se nanaša blagovna znamka Erasmus Mundus, po dveh zaporednih izvajanjih ni med skupnimi programi, predlaganimi za financiranje, je treba vsa sklicevanja na program Erasmus Mundus odstraniti iz informativnega in promocijskega gradiva konzorcija.

5. AKCIJA 1 B: SKUPNI DOKTORSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMJD)

5.1 UVOD

V veliko evropskih državah in drugih delih sveta doktorsko usposabljanje trenutno preživlja obdobje intenzivne presoje in sprememb, katerih hitrost in narava se spreminjata glede na državo, vrsto visokošolske ustanove ali področje študija.

Čeprav evropski konsenz o enotnem „modelu doktorskega študija“ ali o kakršnem koli „evropskem skupnem doktoratu“ ne obstaja, je mogoče prepoznati nekatere jasne težnje. Njihov namen je po eni strani razjasniti in deloma formalizirati naravo doktorskega usposabljanja (pri vprašanjih, kot so cilji, dostopnost, status doktorskih kandidatov, trajanje, priznavanje, povezava z raziskovalnim in/ali gospodarskim področjem itd.), po drugi strani pa združiti vire in zmanjšati vrzeli med področji študija, akademskimi krogi in družbo (na primer z uvedbo doktorskih/diplomskih/raziskovalnih šol ali somentorstva, skupnih podjetij in oddeljenih podjetij med visokošolskimi ustanovami, raziskovalnimi organizacijami in podjetji).

V tem pogledu se zdi, da je model programa EMMC z visoko stopnjo združevanja in hkrati veliko raznolikostjo pristopov popoln temelj, na katerem lahko sodelujoče visokošolske ustanove eksperimentirajo in gradijo nove modele za prihodnje evropske skupne doktorate.

Medtem ko ima Evropska komisija že dolgoletne izkušnje s podeljevanjem finančne podpore mladim raziskovalcem – med katerimi so tudi doktorski kandidati – prek štipendijske sheme Marie Curie in še zlasti mreže Marie Curie za osnovno usposabljanje, so se programi EMJD vedno šteli kot dopolnitev teh programov financiranja glede na usmerjenost, ki jo prinašajo v same doktorske programe, ter svojo institucionalno razsežnost in prispevek k oblikovanju doktorskega študija v evropskem visokošolskem prostoru.

Zato je glavni cilj programov EMJD razviti strukturirano in celostno sodelovanje v visokošolskem izobraževanju za oblikovanje in izvajanje skupnih doktorskih programov, ki vodijo do podelitve medsebojno priznanih skupnih, dvojnih ali večkratnih doktorskih diplom.

Iz tega razloga je treba prek ustanove šteti za kot ključne cilje programa, medtem ko so same raziskovalne dejavnosti in vključeni posamezniki drugotnega pomena. Od njih se pričakuje, da bodo prispevale k napredovanju inovativnih modelov za posodobitev doktorskega študija, tako da se osredotočajo na sodelovanje med ustanovami in razvoj modelov skupnega upravljanja (tj. zaposlovanje, nadzor, vrednotenje, podelitev diplom in politika šolnin).

V tem smislu bi (se) morali programi EMJD:

- ✓ prispevati k napredovanju znanja, med drugim v svojem strokovnem okviru, z izvirnimi in neodvisnimi raziskavami;
- ✓ spopadati z novimi izzivi v znanstvenem in tudi družbenogospodarskem smislu;
- ✓ prispevati h krepitvi povezav med univerzami/raziskovalnimi organizacijami in drugimi sektorji (med drugim z industrijo, trgovinskim sektorjem in storitvenim sektorjem), da se okrepi prenašanje in uporaba znanja ter izboljša postopek inovacij;
- ✓ postati zgled na evropski ravni in tako prispevati k izboljševanju splošne kakovosti doktorskega izobraževanja in raziskav v Evropi.

S stališča doktorskih kandidatov bi morali programi EMJD izrecno obravnavati vprašanje zaposljivosti in zato:

- ✓ zagotavljati primerne priložnosti za razvoj poklicne poti preko okvirov akademskih krogov na širše zaposlitvene trge;
- ✓ zagotavljati primerno spodbudo za kandidate iz držav v razvoju, da se vrnejo domov in svoje izkušnje uporabijo v korist svoje države.

S praktičnega stališča se programi EMJD izvajajo na podoben osnovi kot programi EMMC. Izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMJD, se ponudi finančna pomoč za izvajanje in upravljanje njihovega doktorskega programa za pet zaporednih let. Vsako leto se doktorskim kandidatom iz Evrope in tretjih držav, ki jih izbere konzorcij, ponudi določeno število štipendij.

Naslednji odstavki dajejo visokošolskim ustanovam iz Evrope in tretjih držav, ki želijo oblikovati in izvajati program EMJD, vse potrebne informacije. Navedeni so tudi minimalni pogoji za upravičenost in finančni pogoji, ki veljajo za posamezne prejemnike štipendije. Ker odgovornost za izbiro, pridobivanje in nadaljnje spremljanje posameznih prejemnikov štipendij nosi program EMJD, konzorcije vlagatelje pozivamo, naj posebno pozornost namenijo tem pogojem za upravičenost.

Za več informacij o raziskavah v Evropi (pravice in obveznosti, nacionalni predpisi itd.) lahko obiščete tudi portal EURAXESS na naslednji povezavi: http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 EMJD – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

Spoštovati je treba rok za predložitev vlog in vsa druga formalna merila o izpolnjevanju pogojev, ki so navedena v ustreznem letnem razpisu za zbiranje predlogov in prilogah k njemu (zlasti prijavitni obrazec).

5.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA

SESTAVA KONZORCIJA PROGRAMA EMJD

- Konzorcij, ki je odgovoren za izvajanje programa EMJD, sestavljajo organizacija vlagateljica in njene partnerice; v zvezi s pogodbenimi vprašanji in vprašanji finančnega upravljanja se „povezane partnerice“ ne štejejo za del konzorcija.
- **Najmanjši upravičeni konzorcij** je sestavljen iz treh visokošolskih ustanov, ki so polnopravne partnerice in imajo pravico podeljevati doktorske diplome in so iz različnih evropskih držav⁴⁴, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU.

VLAGATELJ/USKLAJEVALNA USTANOVA PROGRAMA EMJD

- Vlagatelj mora biti bodisi:
 - visokošolska ustanova iz **evropske države**⁴⁵, ki ima pravico podeljevati doktorske diplome in jo kot tako priznavajo ustrezni organi zadevne države⁴⁶, bodisi

⁴⁴ Glej opredelitev „evropske države“ v poglavju 2: „Opredelitve in razlaga pojmov“.

⁴⁵ Projekt, ki ga predloži država, ki ni članica EU, je upravičen na podlagi akcije 1, če sporazum (ali memorandum o soglasju ali sklep skupnega odbora EGP) o sodelovanju te države v programu Erasmus Mundus začne veljati pred dnem odločitve o izbiri (najpozneje do oktobra eno leto pred prvim izvajanjem programa EMJD). Če ta pogoj ni izpolnjen, se bodo organizacije iz zadevne države štejele za organizacije iz tretjih držav, ki so upravičene do sodelovanja v projektih, ne pa do njihove predložitve ali usklajevanja.

⁴⁶ Za namen programa Erasmus Mundus in za zadevne države prosilke se visokošolska ustanova šteje za priznano, če ji je bila na podlagi programa „Vseživljenjsko učenje“ podeljena univerzitetna listina Erasmus. Če ta vlagatelju ni bila podeljena, agencija

- doktorska/diplomska/raziskovalna šola ali raziskovalna organizacija iz evropske države, ki ima pravico podeljevati doktorske diplome in jo kot tako priznavajo ustrezni organi zadevne države.

Zavedajte se, da se (podružnice) visokošolske ustanove ali ustanov iz tretjih držav v upravičenih državah prosilkah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v drugih državah ne štejejo za upravičene vlagateljice.

POLNOPRAVNE PARTNERICE PROGRAMA EMJD

- Za polnopravno partnerico je mogoče šteti vsako organizacijo, zlasti visokošolsko ustanovo, doktorsko/diplomsko/raziskovalno šolo ali raziskovalno organizacijo, ki neposredno in strukturno prispeva k izvajanju programa EMJD z vpisovanjem/zaposlovanjem/gostitvijo upravičenih kandidatov in ponuja module za poučevanje/usposabljanje ali priložnosti za raziskave. Od polnopravnih partneric se pričakuje, da bodo imele bistveno vlogo v vodstveni strukturi ali strukturah programa EMJD.

POVEZANE PARTNERICE PROGRAMA EMJD

- Vsako drugo organizacijo, ki je vključena v izvajanje ali spremljanje programa EMJD, je mogoče šteti za „povezano partnerico“ konzorcija. To velja zlasti za družbenogospodarske partnerice (tj. gospodarska podjetja, zlasti mala in srednje velika podjetja, javne organe ali organizacije, nepridobitne ali dobrodelne organizacije, mednarodne/evropske interesne organizacije itd.), ki lahko srednjeročno in dolgoročno predlagajo, podpirajo in spremljajo posebne raziskovalne projekte, prispevajo k prenosu znanja in rezultatov in inovacijskemu procesu ter pomagajo pri promociji, izvajanju, vrednotenju in trajnostnem razvoju programa EMJD.

DOKTORSKI KANDIDATI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE ZA ŠTIPENDIJO ZA PROGRAM EMJD

- Doktorskim kandidatom je mogoče podeliti dve različni štipendiji za program EMJD:
 - **štipendija kategorije A** se lahko podeli doktorskim kandidatom iz tretje države, ki jih izbere konzorcij, ki izvaja programe EMJD, in prihajajo iz države, ki ni evropska država⁴⁷, in ki v eni od teh držav niso prebivali ali izvajali svoje glavne dejavnosti (študija, dela itd.) več kot 12 mesecev v zadnjih petih letih⁴⁸. Edina izjema pri tem pravilu so doktorski kandidati iz tretjih držav, ki so prej prejeli magistrsko štipendijo Erasmus Mundus za študij programa EMMC;
 - **štipendija kategorije B** se lahko podeli evropskim doktorskim kandidatom, ki jih je izbral konzorcij, ki izvaja program EMJD, ter kateremu koli doktorskemu kandidatu, ki ga je izbral konzorcij, ki izvaja program EMJD, in ne izpolnjuje zgoraj navedenih meril za štipendijo kategorije A.

Kandidati za štipendije, ki izpolnjujejo merila o izpolnjevanju pogojev tako za kategorijo A kot za kategorijo B, npr. študenti z dvojnimi državljanstvom, morajo izbrati eno od kategorij. Zato se lahko prijavijo samo za eno od dveh kategorij štipendij naenkrat.

pri zadevni nacionalni strukturi programa Erasmus Mundus preveri, ali zadevna ustanova ustreza opredelitvi visokošolske ustanove, ki je podana v členu 2 Sklepa o programu.

⁴⁷ Glej opredelitev „evropske države“ v poglavju 2: „Opredelitev in razlaga pojmov“.

⁴⁸ Referenčno obdobje za to 12-mesečno pravilo je pet let pred rokom, ko morajo konzorciji, ki izvajajo programe EM, agenciji predložiti vloge za štipendije kategorije A.

- Kandidati za štipendije morajo že imeti prvo diplomu podiplomskega študija ali dokazati priznано enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso⁴⁹.
- Štipendije za posameznike za programe EMJD se podeljujejo izključno za redni vpis v enega od doktorskih programov.
- Posamezniki, ki so že prejeli štipendijo za program EMJD, niso upravičeni do druge štipendije.
- Doktorski kandidati, ki prejema štipendijo za program EMJD, ne morejo izkoristiti druge dotacije EU, medtem ko izvajajo doktorske dejavnosti v programu Erasmus Mundus.
- Do štipendije so upravičeni samo kandidati, ki so konzorciju programa EMJD podali vlogo in jih je ta sprejel v skladu s svojimi posebnimi merili za prijavo in izbiro doktorskih kandidatov.
- Študenti/doktorski kandidati lahko predložijo vlogo za štipendijo Erasmus Mundus za poljubni skupni program Erasmus Mundus Akcija 1 (EMMC ali EMJD), vendar mora biti število vlog omejeno na največ tri različne skupne programe.

5.2.2 UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Programe EMJD oblikujejo in izvajajo konzorciji visokošolskih ustanov in družbenogospodarskih partneric iz Evrope in drugih delov sveta. Vpisani doktorski kandidati bodo deležni visokokakovostnega usposabljanja in bodo izvajali svoje raziskovalne dejavnosti v vsaj dveh evropskih državah, zastopanih v konzorciju; po uspešnem dokončanju programa jim bo v imenu konzorcija podeljena dvojna, večkratna ali skupna doktorska diploma.

Program EMJD mora:

- biti oblikovan kot program za usposabljanje in raziskave, ki ga bodo kandidati končali v največ štirih letih⁵⁰;
- biti popolnoma razvit ob izvajanju in pripravljen za vsaj pet zaporednih izvajanj od študijskega leta, ki sledi letu predložitve vloge (npr. vloga za program EMJD je bila oddana aprila „leta n – 1“, zato mora biti skupni program za prvo izvajanje pripravljen avgusta/septembra „leta n“);
- vključevati doktorske kandidate iz Evrope in tretjih držav ter vsako leto pridržati neko število mest za imetnike štipendije Erasmus Mundus. To število se bo od leta do leta razlikovalo in bo jeseni v letu pred naslednjim izvajanjem skupnega programa sporočeno izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMJD;⁵¹
- zagotavljati, da vsako leto vsi vpisani kandidati začnejo doktorske dejavnosti med avgustom „leta n“ in marcem „leta n + 1“ ter da te dejavnosti (vključno z zagovorom doktorskega dela) končajo najpozneje do oktobra „leta n + 4“;
- imeti skupno strukturo upravljanja s skupnimi postopki za sprejem, izbiro, nadzor, spremljanje in ocenjevanje;
- v skladu z nacionalno zakonodajo držav članic sprejeti soglasje o tem, ali bodo šolnine uvedene ali ne. Ko so šolnine uvedene, morajo konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, zagotoviti, da so te šolnine pregledne in jasne doktorskim kandidatom; za imetnike štipendije za program EMJD mora šolnino v celoti pokrivati fiksni prispevek, ki se konzorciju dodeli za stroške sodelovanja doktorskega kandidata

⁴⁹ Kandidati, ki bodo pridobili visokošolsko diplomu podiplomskega študija šele ob koncu študijskega leta neposredno pred letom, na katero se nanaša vloga za štipendijo, se lahko vseeno prijavijo za doktorsko štipendijo in jih lahko zadevni konzorcij vseeno izbere, če pridobijo zahtevano diplomu pred začetkom zadevnega skupnega doktorskega programa.

⁵⁰ Čeprav mora kandidat doktorski študij končati v največ štirih letih, se štipendija za program EMJD deli za največ tri leta.

⁵¹ Okvirno bo štipendij najverjetneje od šest do deset na izvajanje skupnega programa.

(glej poglavje 4.4 v nadaljevanju). Če je treba, se oprusti tisti del šolnine, ki presega ta fiksni prispevek;

- vključevati obdobja za usposabljanje/raziskave v vsaj dveh evropskih državah, ki sta zastopani v konzorciju. Vsako od teh obdobij mobilnosti mora biti bistveno za izpolnitev programa in mora trajati vsaj šest mesecev (skupaj ali zaporedno);
- zagotavljati, da doktorski kandidati vsaj dve tretjini doktorskega programa opravijo v Evropi za obdobje, ki ga krije štipendija;
- v imenu konzorcija zagotavljati podelitev skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom vsem uspešnim kandidatom.⁵² Spodbujajo se programi, ki se končajo s podelitvijo skupnih diplom; to diplomu ali diplome morajo ustrezni organi zadevnih držav v celoti priznavati;
- imetnikom štipendije Erasmus Mundus⁵³ ponuditi „pogodbe o zaposlitvi“⁵⁴, razen v ustrezno dokumentiranih primerih, v katerih nacionalni predpisi prepovedujejo to možnost. Če take pogodbe ni mogoče skleniti (to mora biti ustrezno utemeljeno v prijavnem obrazcu), se lahko konzorcij, ki izvaja program EMJD, odloči za drugačen pristop, ki je skladen z nacionalno zakonodajo in potrebnim kritjem socialne varnosti za imetnike štipendije;
- zagotoviti, da so izpolnjeni vsi pogoji za upravičenost, ki se uporabljajo za imetnike štipendije Erasmus Mundus, vpisane v doktorski program v skladu z merili, navedenimi v poglavju 5.2.1 zgoraj;
- s pisnim potrdilom zagotoviti, da so ustrezni odbori za etiko predložili pozitivno(-a) mnenje(-a) in da je (so), če je to ustrezno, pristojni nacionalni ali lokalni organ(-i) v državi, v kateri se bodo izvajale raziskave, predložil(-i) obvezno(-a) dovoljenje(-a), in sicer pred začetkom kakršnih koli odobrenih raziskav, za katere se zahtevajo taka mnenja ali dovoljenja. Kopija uradnega dovoljenja ustreznih nacionalnih ali lokalnih odborov za etiko se lahko na zahtevo predloži tudi agenciji⁵⁵;
- temeljiti na sporazumu EMJD, ki ga podpišejo ustrezni organi partnerskih organizacij in ki zajema najpomembnejše vidike izvajanja in spremljanja programa;
- brez poseganja v jezik, v katerem poteka pouk zagotavljati uporabo vsaj dveh evropskih jezikov, ki se govorita v državah, v katerih imajo sedež visokošolske ustanove, vključene v program EMJD, in po potrebi ponujati jezikovno pripravo in pomoč študentom, zlasti s tečaji, ki jih organizirajo zadevne ustanove.

Čeprav so do financiranja upravičena vsa področja raziskav in tehnološkega razvoja, mora biti v predlogu obseg teh področij jasno opredeljen za zagotovitev, da se izvajajo inovativni pristopi ter da so cilji in prednostne naloge programa Erasmus Mundus v celoti obravnavani.

Predlagani programi EMJD morajo zajemati prepoznana in priznana področja odličnosti, na katerih so potrebne nove paradigme in novi pristopi. Na podlagi pristopa od spodaj navzgor bodo vlagatelji lahko prosto določili ta področja. Kadar je to ustrezno, so lahko v letnem razpisu za zbiranje predlogov opredeljena posebna tematska prednostna področja.

⁵² Dvojne ali večkratne diplome so opredeljene kot dve ali več nacionalnih diplom, ki ju (jih) uradno izdaja dve ustanovi ali več ustanov, vključenih v povezane študijske programe. Skupna diploma je opredeljena kot ena diploma, ki jo izdaja vsaj dve ustanovi, ki ponujata povezan študijski program.

⁵³ Čeprav se zahteva glede pogodb o zaposlitvi nanaša posebej na imetnike štipendij Erasmus Mundus, se priporoča razširitev tega pristopa do zaposlovanja na vse doktorske kandidate, vpisane v programe EMJD.

⁵⁴ Glej opredelitev v poglavju 2.

⁵⁵ Preverjanje etičnih vprašanj bo potekalo v fazi izbora kandidatov. Podrobnosti o zadevnih etičnih vprašanjih so navedene v prijavnem obrazcu, ki se pošlje neposredno konzorcijem za izbor doktorskih kandidatov. Več informacij o etičnih vprašanjih na splošno je na voljo tudi v razpisu za zbiranje predlogov FP7-PEOPLE-2010-ITN na naslovu http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247 in tudi na naslovu http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html.

Doktorski kandidati, ki imajo štipendijo Erasmus Mundus, (se) morajo:

- obvezati, da bodo sodelovali v doktorskem programu v skladu s pogoji, ki jih konzorcij določi v **pogodbi doktorskega kandidata** (glej poglavje 5.5 spodaj). Neupoštevanje teh pogojev lahko vodi do ukinitve štipendije;
- opraviti svoje obdobje usposabljanja/raziskav v vsaj dveh evropskih državah, ki sta zastopani v konzorciju. Za prejemnike štipendije kategorije B se morata ti dve državi razlikovati od države, v kateri je doktorski kandidat pridobil zadnjo univerzitetno diplomo⁵⁶;
- preživeti večino doktorskega študija v evropskih državah, ki so zastopane v konzorciju ali so med povezanimi partnericami. Če konzorcij, ki izvaja program EMJD, vključuje polnopravne in/ali povezane partnerice iz tretjih držav, pa:
 - lahko imetniki štipendije kategorije A v teh državah preživijo obdobje usposabljanja/raziskav/terenskega dela, ki traja največ en semester (ali šest mesecev, skupaj ali zaporedno); obdobje, ki presega ta čas, ne more biti zajeto v štipendiji za program EMJD;
 - lahko imetniki štipendije kategorije B v teh državah preživijo obdobje doktorskega študija, ki traja do enega leta (skupaj ali zaporedno); obdobje, ki presega ta čas, ne more biti zajeto v štipendiji za program EMJD.

5.3 EMJD – MERILA ZA DODELITEV

Izbira programov EMJD bo konkurenčni postopek, ki ga bo izvajala agencija in bo temeljil na oceni kakovosti predloga z akademskega, raziskovalnega in organizacijskega vidika. Ta ocena bo temeljila na naslednjih petih merilih za dodelitev (za vsako merilo za dodelitev bodo v prijavnem obrazcu navedena posebna vprašanja, ki podrobno obravnavajo vsako zadevno temo):

Merilo	Ponder
Akademska in raziskovalna kakovost	25 %
Izkušnje in sestava partnerstva	25 %
Evropsko povezovanje in delovanje programa	20 %
Storitve za kandidate, ki jim je bila podeljena štipendija za program EMJD	15 %
Upravljanje, trajnost in zagotavljanje kakovosti programa	15 %
Skupaj	100 %

Akademska in raziskovalna kakovost (25 % končne ocene)

Na podlagi tega merila za dodelitev morajo vlagatelji predstaviti cilje svojega predloga za program EMJD z akademskega in raziskovalnega vidika ter njegov morebitni prispevek k odličnosti, inovativnosti in konkurenčnosti sektorjev evropskega visokošolskega izobraževanja in raziskav.

Izkušnje in sestava partnerstva (25 % končne ocene)

To merilo za dodelitev se bo uporabljalo za oceno primernosti partnerstva za dosego ciljev programa in zlasti znanstvene odličnosti partneric v konzorciju ter njihovih izobraževalnih, raziskovalnih in inovacijskih zmožnosti.

⁵⁶ Doktorski kandidati s skupno, večkratno ali dvojno diplomo lahko prosto izberejo državo dodelitve.

Evropsko povezovanje in delovanje programa (20 % končne ocene)

To merilo se bo v zvezi z izvajanjem doktorskega programa osredotočalo na vprašanja, povezana z načinom izvajanja programa EMJD v partnerskih ustanovah in med njimi.

Storitve za študente, ki jim je bila podeljena štipendija za program EMJD (15 % končne ocene)

To merilo bo obravnavalo vidike, kot so splošna strategija promocije in trženja, obstoj dogovorov za upravljanje štipendij, pogoji zaposlovanja in pomoč kandidatom glede jezikovnih vidikov, poklicnih možnosti in storitev.

***Upravljanje programa in zagotavljanje kakovosti programa EMJD (15 % končne ocene)*⁵⁷**

To merilo bo preučilo splošno organizacijsko ureditev in mehanizme za sodelovanje znotraj konzorcija ter obravnavalo tudi predvideno vrednotenje in trajnostne načrte ter obstoj dodatnega financiranja.

5.4 PROGRAMI EMJD – FINANČNI POGOJI

Finančni prispevek k tekočim stroškom programa EMJD

Med trajanjem zadevnega programa se lahko za vsak projekt dodeli samo ena dotacija EU kateremu koli končnemu upravičencu (tj. konzorciju, študentu ali znanstveniku) za isti skupni program.

Finančni prispevek k stroškom notranjega upravljanja programa EMJD bo enak pavšalnemu znesku v višini 50 000 EUR na izvajanje skupnega programa (tj. 15 000 EUR na sodelujočo visokošolsko ustanovo in omejen na največ 45 000 EUR ter dodatni znesek v višini 5 000 EUR za koordinatorsko organizacijo).

Poleg tega bo vsaka štipendija vključevala stalni znesek, ki je dodan dotaciji in je namenjen kot prispevek k stroškom sodelovanja kandidata v programu EMJD (glej *Preglednica štipendij za posameznike za program EMJD* spodaj).

Od upravičenca se ne bo zahtevalo, naj poroča o porabi tega pavšalnega zneska ali prispevka k stroškom programa EMJD, vključenega v štipendije.

Doktorske štipendije za posameznike

Za postopke in merila, ki veljajo za **podelitev štipendij za posameznike doktorskim kandidatom**, so odgovorni izbrani programi EMJD. Za zagotovitev pregledne in objektivne izbire doktorskih kandidatov bodo morali izbrani programi EMJD agenciji pred dodelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji predložiti celovit opis postopka in meril za izbiro doktorskih kandidatov, kar je del njihovih pogodbenih obveznosti⁵⁸.

Posamezniki, ki se želijo prijaviti za štipendijo programa EMJD, si morajo ogledati seznam izbranih programov in podrobnejše informacije, ki so na voljo na ustreznih spletnih straneh.

Za vsako od petih izvajanj programov EMJD se bo doktorskim kandidatom, ki sodelujejo v skupnem programu, podelilo omejeno število štipendij kategorije A in kategorije B. Število štipendij na kategorijo bo določeno vsako leto posebej in se bo programom EMJD sporočilo jeseni v letu pred začetkom zadevnega izvajanja programa EMJD. Za lažjo predstavbo, to za obe kategoriji pomeni najverjetneje od šest do deset štipendij.

Praviloma in v skladu z načeli, opredeljenimi v *Evropski listini za raziskovalce* in *Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev*, morajo konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, zaposliti imetnike štipendije

⁵⁷ Vlagatelji naj si ogledajo tudi Evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu na naslovu <http://www.eqar.eu>.

⁵⁸ Glej http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2010/call_eacea_29_09_en.php.

Erasmus Mundus na podlagi „pogodb o zaposlitvi“, razen v ustrezno dokumentiranih primerih (v katerih nacionalni predpisi prepovedujejo to možnost). Če take pogodbe ni mogoče skleniti (to mora biti ustrezno utemeljeno v prijavnem obrazcu), se lahko konzorcij, ki izvaja program EMJD, odloči za drugačen pristop, ki je skladen z nacionalno zakonodajo in potrebnim kritjem socialne varnosti za imetnike štipendije.

Brez poseganja v visoke akademske standarde se za zagotovitev geografske raznolikosti med doktorskimi kandidati štipendija za program EMJD ne podeli več kot dvema doktorskima kandidatom z istim državljanstvom za isti doktorski program. Če konzorciji ne želijo upoštevati tega merila, morajo za to predhodno dobiti soglasje agencije.

Preglednica štipendij za posameznike

		Štipendija kategorije A (zneski za triletno doktorsko štipendijo)	Štipendija kategorije B (zneski za triletno doktorsko štipendijo)
I	Stalni prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim vrstam stroškov	7 500 EUR	3 000 EUR – če je predvideno obdobje mobilnosti k polnopravni/povezani partnerici iz tretje države
II	Stalni prispevek k stroškom sodelovanja doktorskega kandidata ⁵⁹	300 EUR na mesec (10 800 EUR za 36 mesecev) za programe EMJD; ki ne potekajo v laboratoriju, ali 600 EUR na mesec (21 600 EUR za 36 mesecev) za programe EMJD, ki potekajo v laboratoriju	
III	Stalno nadomestilo za življenjske stroške (skupaj 36 mesecev) ⁶⁰	– 2 800 EUR na mesec (tj. 100 800 EUR za 36 mesecev) za „pogodbo o zaposlitvi“ – 1 400 EUR na mesec (tj. 50 400 EUR za 36 mesecev) za honorar	
	Skupni znesek štipendije	Med 61 200 EUR (za štipendijo kategorije B s stalnim prispevkom k stroškom sodelovanja, ki ne vključuje laboratorijskega dela, in brez mobilnosti k polnopravni/povezani partnerici iz tretje države na podlagi honorarja) in 129 900 EUR (za štipendijo kategorije A za področje, ki vključuje laboratorijsko delo ter „pogodbo o zaposlitvi“)	

Zneski štipendij bodo izplačani konzorciju, ki izvaja program EMJD, na podlagi posebnih sporazumov o dotacijah, ki bodo izdani za vsako od petih izvajanj doktorskega programa⁶¹.

⁵⁹ Ti stroški sodelovanja morajo pokrivati vse obvezne stroške sodelovanja kandidata v programu EMJD, biti določeni ne glede na dejanski kraj študija in raziskav doktorskih kandidatov ter biti doktorskim kandidatom pregledni (tj. jasno objavljeni na spletni strani programa EMJD in opisani v pogodbi doktorskega kandidata).

⁶⁰ Ti mesečni zneski nadomestila se lahko povešajo, da prispevajo h kritju dodatnih stroškov, ki jih imajo doktorski kandidati s posebnimi potrebami. Programi EMJD morajo o tem ustrezno obvestiti agencijo v svojih letnih vlogah za štipendije.

⁶¹ Za novo izbrane programe EMJD bo prvi posebni sporazum o dotaciji izdan v drugem četrtletju leta po letu, v katerem jih agencija izbere.

Naloga konzorcija je zagotoviti, da se štipendija izplača kandidatom na naslednji način:

- **znesek I** (*prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim stroškom kandidata*) je treba izplačati v obrokih glede na potrebe kandidata;
- **znesek II** (*stalni prispevek k stroškom sodelovanja doktorskega kandidata*) lahko konzorcij zaračuna neposredno doktorskemu kandidatu, če je ta podpisal „*pogodbo doktorskega kandidata*“, v kateri so določeni znesek, ki bo zaračunan, in stroški/dejavnosti, ki jih bo ta znesek pokrival. Konzorcij ta prispevek uporablja za stroške, ki so povezani s sodelovanjem kandidatov v izobraževalnih in raziskovalnih dejavnostih (stroške, povezane z izobraževanjem in raziskavami, prisostvovanje na srečanjih, konferencah itd.). Čeprav lahko konzorcij, ki izvaja program EMJD, prosto določi ustrezni znesek stroškov sodelovanja, ki bodo zaračunani doktorskim kandidatom, morajo biti imetniki štipendije Erasmus Mundus oproščeni šolnine v znesku, ki presega stalni prispevek za te stroške;
- **znesek III** (*stalno nadomestilo za življenjske stroške*) mora biti vsak mesec izplačan na osebni bančni račun doktorskega kandidata.
 - Pri „pogodbi o zaposlitvi“ lahko konzorcij odšteje ustrezne dajatve in davke, ki se navezujejo na tako pogodbo. V takem primeru je to nadomestilo za življenjske stroške bruto prispevek EU k stroškom za osebni dohodek kandidata. Neto osebni dohodek, ki ga dobimo, če odštejemo vse obvezne dajatve v skladu z nacionalno zakonodajo, mora biti enak kot znesek honorarja (tj. 1 400 EUR na mesec).
 - Pri honorarju mora biti znesek 1 400 EUR/mesec vsak mesec v celoti izplačan doktorskemu kandidatu.

Organizacija gostiteljica lahko kandidatom izplača dodatek, da nadomesti te prispevke, dokler upošteva nacionalna pravila in merila za upravičenost stroškov za ta dodatna sredstva.

Izvajalci programov EMJD morajo poznati politike o obdavčevanju, ki se uporabljajo za štipendije za posameznike v različnih sodelujočih državah, ter o tem ustrezno obvestiti imetnike štipendije. Za več informacij programe EMJD pozivamo, naj se posvetujejo z zadevno nacionalno strukturo programa Erasmus Mundus (glej seznam v poglavju 8).

Za več informacij o upravljanju štipendije si oglejte priložni *EM Financial and Administrative Handbook* (finančni in upravni priložnik programa EM), objavljen na spletni strani agencije EACEA:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2009/documents/action_1_2009/emmc_adminfin_handb_k.pdf.

5.5 PROGRAMI EMJD – POGODBENI POGOJI

„Okvirni sporazum o partnerstvu“

Če bo predlog za program EMJD izbran, bo agencija z usklajevalno ustanovo konzorcija sklenila petletni „*okvirni sporazum o partnerstvu*“. Ta okvirni sporazum o partnerstvu se sklene za pet let z možnostjo podaljšanja programa po letu 2013. To pomeni, da se izbrani konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, zavežejo, da bodo v tem obdobju ohranili bistveno vsebino programa v odobreni obliki (seveda ob upoštevanju posodobitev in sprememb zaradi potreb).

Za spremembe sestave konzorcija ali večje spremembe vsebine/strukture skupnega programa (v nasprotju z rednim posodabljanjem posameznih predavanj ali modulov vsposabljanja) je treba agencijo vnaprej zaprositi, in ta jih mora uradno odobriti v postopku spremembe. Če so te spremembe odobrene, se začnejo uporabljati šele z naslednjim izvajanjem skupnega doktorskega programa.

„Posebni sporazum o dotaciji“

Na podlagi okvirnega sporazuma o partnerstvu se letno izdajajo „posebni sporazumi o dotaciji“, da se zajame financiranje za pet zaporednih izvajanj doktorskega programa. Posebni sporazum o dotaciji bo zajemal finančni prispevek, podeljen programu EMJD za njegovo organizacijo in izvajanje (pavšalni znesek v višini 50 000 EUR), in tudi štipendije za posameznike Erasmus Mundus, ki so bile podeljene doktorskim kandidatom za vsako izvajanje programa EMJD.

Posebni sporazumi o dotacijah se redno preučujejo na podlagi poročil, ki jih v imenu programa EMJD predloži usklajevalna ustanova. Odločitev o obnovitvi posebnega sporazuma bo temeljila na tem, ali se je program izvajal v skladu s predlogom in pravili programa Erasmus Mundus, ali so imetniki štipendij Erasmus Mundus sledili skupnemu programu in ali so se vzdrževali visoki standardi kakovosti.

V primeru očitnega nespoštovanja standardov visoke kakovosti lahko agencija zavrne obnovo dotacije in imenovanja programa EMJD ali pa celo zahteva povrnitev že izplačanega dela dotacije. Agencija se lahko posvetuje z ustrežno nacionalno strukturo in po možnosti imetniki štipendij, vključenimi v program EMJD.

Izplačilo dotacije

Dotacija programa Erasmus Mundus, ki zajema prispevek k tekočim stroškom programa EMJD in šolninam doktorskih kandidatov, se konzorciju izplača v dveh obrokih za predhodno financiranje, ki sta namenjena temu, da bo upravičenec imel likvidna sredstva:

- prvi obrok za predhodno financiranje, ki ustreza 70 % dotacije, se izplača, ko letni posebni sporazum o dotaciji podpišeta obe strani. To plačilo se izvede v 45 dneh od datuma, ko zadnja od strank (tj. agencija) podpiše sporazum in ko so bila prejeta vsa potrebna poročila;
- drugi obrok za predhodno financiranje, ki ustreza preostanku dotacije, se izplača, ko agencija od upravičenca prejme uradni zahtevek za plačilo in ko ta potrdi, da je bilo porabljenih vsaj 70 % prvega obroka za predhodno financiranje.

„Konzorcijski sporazum EMJD“

Za zagotovitev primerne institucionalne zavezanosti partnerskih ustanov programu EMJD mora upravljavski organ vključenih ustanov podpisati „sporazum EMJD“, da čim natančneje zajame vse akademske, raziskovalne, upravne in finančne vidike, povezane z izvajanjem, upravljanjem, spremljanje in ocenjevanjem dejavnosti programa EMJD, vključno z upravljanjem štipendij za posameznike.

Za novo izbrane programe EMMC je treba agenciji predložiti kopijo takega sporazuma pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

„Pogodba doktorskega kandidata“

Konzorcij je odgovoren za zagotovitev aktivnega sodelovanja vseh doktorskih kandidatov v dejavnostih programa EMJD. Za zagotovitev ustrezne preglednosti pravil sodelovanja v programu EMJD morajo konzorciji jasno opredeliti obveznosti kandidatov v „pogodbi doktorskega kandidata“, ki jo na začetku programa podpišeta obe stranki. V tej pogodbi morajo biti čim natančneje opredeljene pravice in obveznosti obeh strank ter zajeta vprašanja, kot so:

- stroški sodelovanja, ki se zaračunajo kandidatu, ter kaj pokrivajo in (če je ustrezno) česa ne,
- predmet raziskovalnih dejavnosti kandidata ter glavno strukturo, dejavnosti in mejnike kandidatovega doktorskega programa,
- naravo postopkov za nadzorovanje/spremljanje/ocenjevanje in merila, ki se uporabljajo za ocenjevanje uspešnosti kandidatov,

- obveznosti kandidata v zvezi z oddajo predhodnih rezultatov raziskav in napredkom pri pripravi znanstvenega dela ter tudi posledice neupoštevanja teh obveznosti.

Imetnikom štipendij Erasmus Mundus, ki ne izpolnjujejo obveznosti do konzorcija, je treba po ustreznem opozorilu prekiniti izplačevanje štipendije.

Kopijo te pogodbe je treba agenciji predložiti pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

Vzorci *okvirnega sporazuma o partnerstvu* in *posebnega sporazuma o dotaciji* ter prilog k njima so na voljo v razdelku „Beneficiaries space“ spletne strani programa Erasmus Mundus (glej http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

5.6 PROGRAMI EMJD – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Poleg elementov, ki so predstavljeni v poglavju 3.1 zgoraj, se nacionalnim strukturam programa Erasmus Mundus v evropskih državah, ki jih v predlaganem konzorciju zastopajo polnopravne partnerice, pošljejo tudi kopije vlog za programe EMJD (glej seznam nacionalnih struktur v poglavju 8).

Poleg tega ter za lažje prepoznavanje in iskanje strokovnjakov, ki so strokovnjaki na posebnih akademskih in raziskovalnih področjih, ki jih zajema vsaka posamezna vloga, bodo konzorciji, ki izvajajo program EMJD, pozvani, naj **štiri tedne pred rokom za predložitev popolne vloge podajo povzetek svojega prihodnjega predloga** (največ ena stran, vključno z naslovom, zajetimi področji, ključnimi partnericami ter kratkim povzetkom strukture programa in njegovih ključnih značilnosti).

Okvirni časovni razpored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni razpored zgoj informativen in se lahko na podlagi letnega razpisa za zbiranje predlogov spremeni:

- 1) **november/december „leta n – 2“**: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno s podatki o obrazcu, ki ga je treba uporabiti, in drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
- 2) **31. marec „leta n – 1“**: predložitev povzetka programa EMJD;
- 3) **30. april⁶² „leta n – 1“**: predložitev predlogov za programe EMJD;
- 4) **od maja do julija „leta n – 1“**: ocena in izbira predlogov za programe EMJD;
- 5) **september „leta n – 1“**: sporočijo se rezultati izbire, izbranim programom EMJD pa se pošljejo okvirni sporazumi o partnerstvu;
- 6) **od septembra „leta n – 1“ do februarja „leta n“**: informativna in promocijska kampanja konzorcijev, ki izvajajo programe EMJD in bodo sprejemali vloge kandidatov za štipendije kategorij A in B;
- 7) **november „leta n – 1“**: število razpoložljivih štipendij kategorije A in kategorije B se sporoči vsem programom EMJD (novim in tistim, ki so bili izbrani v prejšnjih letih in katerih petletni cikel še ni končan);
- 8) **konec februarja „leta n“**: konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, predložijo svoje sezname izbranih kandidatov za štipendije kategorij A in B agenciji, ki sezname potrdi in pripravi uradne dokumente, da kandidati lažje pridobijo vizume;

⁶² Če 30. april nastopi na zakonsko določen praznik ali soboto/nedeljo, je rok za predložitev zadnji delovni dan v aprilu.

- 9) ***maj „leta n“***: obe stranki sestavita in podpišeta posebni sporazum o dotaciji; agencija na bančni račun upravičenca nakaže prvi obrok plačila za predhodno financiranje;
- 10) ***od datuma začetka obdobja upravičenosti (tj. avgust „leta n“)***: programi EMJD začnejo izvajati svoje dejavnosti.

6. AKCIJA 2: PARTNERSTVA ERASMUS MUNDUS

6.1 EMA 2 – SKLOP 1: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI, KI JIH POKRIVAJO INSTRUMENTI ENPI, DCI, ERS IN IPA⁶³

Evropska unija priznava pomen visokošolskega izobraževanja za gospodarski in družbeni razvoj. Visokošolsko izobraževanje igra ključno vlogo pri razvoju kakovostnih človeških virov, razširjanju znanstvenih odkritij in naprednih znanj s poučevanjem in izobraževanjem prihodnjih generacij državljanov, strokovnjakov na visoki ravni in političnih voditeljev, ti pa nato prispevajo k boljšemu vodenju in socialni koheziji v Evropi in tujini.

Vse večja hitrost, s katero obstoječe znanje zastari, in hitre spremembe načinov, na katere se znanje prenaša in obnavlja, bodo zahtevale veliko prilagodljivost izobraževalnega sektorja za izpolnjevanje potreb gospodarstva in družbe kot celote. Z vidika globalizacije bodo države, ki so slabo povezane s svetovnim gospodarstvom znanja, v vse slabšem položaju in ne bodo sposobne zagotavljati primernih socialno-ekonomskih razmer za prebivalstvo.

Glede na navedeno spodbujanje strukturnega sodelovanja med visokošolskimi ustanovami iz Evropske unije in tretjih držav ter zlasti lajšanje institucionalne mobilnosti prinašata vsestranske koristi, ki ne povečujejo le vpliva visokošolskega izobraževanja na trajnostni razvoj tretjih držav, temveč ustvarjajo tudi trajne povezave ter spodbujajo vzajemno bogatitev in razumevanje med narodi.

V obdobju 2004–2008 so štipendije za posamezne države, financirane z instrumenti zunanega sodelovanja Evropske komisije, dopolnjevale svetovni program štipendij Erasmus Mundus I za povečanje števila upravičenih študentov, ki prihajajo iz določenih tretjih držav. V tem okviru je bilo „odprtih“ več posebnih „področij zunanega sodelovanja programa Erasmus Mundus“ (*Erasmus Mundus External Co-operation Window*) za študente in osebje iz ciljnih tretjih držav, visokošolske ustanove iz evropskih in tretjih držav pa so bile pozvane k oblikovanju partnerskih projektov, namenjenih gostitvi študentov, raziskovalcev in akademskega osebja. Geografska pokritost področij zunanega sodelovanja programa Erasmus Mundus se je zaradi uspešnosti postopoma povečevala. Program področij zunanega sodelovanja je od februarja 2009 vključen v okvir širšega programa Erasmus Mundus za obdobje 2009–2013 in se zdaj imenuje „*Erasmus Mundus Akcija 2 – Sklop 1 – Partnerstva*“.

Namen SKLOPA 1 akcije EMA 2 je spodbujati evropsko visokošolsko izobraževanje, prispevati k razširitvi in izboljšanju poklicnih možnosti za študente ter omogočati medkulturno razumevanje s sodelovanjem s tretjimi državami v skladu s cilji zunanje politike EU in tako prispevati k trajnostnemu razvoju tretjih držav na področju visokošolskega izobraževanja. EMA 2 – SKLOP 1 vključuje partnerstva med visokošolskimi ustanovami iz Evrope in tretjih držav ter izmenjave in mobilnost na vseh ravneh visokega šolstva, vključno s programom štipendiranja. To pomeni podporo za mobilnost študentov (dodiplomskih, magistrskih, doktorskih in podoktorskih) in osebja (akademskega in upravnega).

Kot pri področjih zunanega sodelovanja programa Erasmus Mundus so tudi v okviru SKLOPA 1 akcije EMA 2 predvidene akcije sodelovanja za posamezne države (tako imenovana „geografska področja“), na podlagi katerih se politična izbira več držav ali regij združi v „skupino“. Te akcije dopolnjujejo druge akcije Evropske komisije, razvite na ciljnem območju ali v regiji.

⁶³ ENPI – Evropski instrument sosedstva in partnerstva;

DCI – Instrument za razvojno sodelovanje;

IPA – Instrument za predpristopno pomoč;

ERS – [Evropski razvojni sklad](#) je glavni instrument EU za zagotavljanje pomoči za razvojno sodelovanje na podlagi Cotonoujskega sporazuma: „Sporazum o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi“.

Posebni cilji SKLOPA 1 akcije EMA 2 so:

- prispevati k vzajemni bogatitvi družb in v ta namen razvijati usposobljenost moških in žensk, da bodo imeli primerne kompetence zlasti za trg dela in bodo odprtega duha ter z mednarodnimi izkušnjami;
- spodbujati mobilnost študentov, raziskovalcev ter akademskega in upravnega osebja iz tretjih držav, zlasti iz ranljivih skupin, izbranih na podlagi akademske odličnosti, za pridobitev kvalifikacij in/ali izkušenj v Evropski uniji;
- prispevati k razvoju človeških virov in zmogljivosti za mednarodno sodelovanje visokošolskih ustanov v tretjih državah s povečanimi tokovi mobilnosti med Evropsko unijo in tretjimi državami v skladu z načeli enakih možnosti in nediskriminacije.

Izvajanje programa v celoti prispeva k spodbujanju horizontalnih politik Evropske unije, zlasti:

- s krepitvijo na znanju temelječega evropskega gospodarstva in družbe, odpiranjem večjega števila delovnih mest glede na cilje lizbonske strategije⁶⁴ ter s prispevanjem k večji konkurenčnosti Evropske unije v svetovnem merilu, njeni trajnostni gospodarski rasti in večji socialni koheziji;
- s spodbujanjem kulture, znanja in sposobnosti za miren in trajen razvoj v Evropi raznolikosti;
- s spodbujanjem zavesti o pomembnosti kulturne in jezikovne raznolikosti v Evropi, kakor tudi o nujnosti boja proti rasizmu in ksenofobiji, ter s spodbujanjem medkulturnega izobraževanja;
- z zagotavljanjem rešitev za študente s posebnimi potrebami in zlasti s pomočjo za spodbujanje njihovega vključevanja v redne postopke visokošolskega izobraževanja, kakor tudi s spodbujanjem enakih možnosti za vse;
- s spodbujanjem enakosti med moškimi in ženskami ter prispevanjem k odpravljanju vseh oblik diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
- s spodbujanjem razvoja v tretjih državah.

6.1.1 TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV

EMA 2 – SKLOP 1 je odprt za vse stopnje visokošolskega izobraževanja (od dodiplomske do podoktorske in osebje) in se izvaja na vseh študijskih področjih. V zvezi s tem obstaja močna spodbuda, naj projekti izvajajo dejavnosti, ki obsegajo čim več študijskih področij in disciplin, opredeljenih na podlagi posebne skupine v navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

6.1.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

V tem razdelku so opisane splošne zahteve glede upravičenosti za partnerstva. Spoštovati je treba vse posebne zahteve za posamezno geografsko skupino v zvezi z upravičeno državo, upravičenostjo partnerstva, dejavnostmi, ciljnim skupinami in vrstami mobilnosti, kot so objavljene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Vsak vlagatelj lahko predloži le en predlog za katero koli posebno skupino. Isto evropsko partnerstvo lahko odda predloge za največ štiri skupine, pri čemer mora biti vsak predlog oddan v svoji ovojnici.

⁶⁴ Lizbonska strategija je bila uvedena marca 2000 na zasedanju Evropskega sveta v Lizboni, revidirana pa je bila leta 2005. Namen te strategije je usmeriti prizadevanja v doseganje močnejše in trajne rasti ter ustvarjanje več in boljših delovnih mest.

6.1.2.a SESTAVA PARTNERSTEV IN UPRAVIČENI UDELEŽENCI

Sestava partnerstev

Partnerstvo je sestavljeno najmanj iz:

- ✓ petih evropskih visokošolskih ustanov, ki jim je bila podeljena listina Erasmus, iz najmanj treh držav članic Evropske unije in
- ✓ visokošolskih ustanov iz ciljnih tretjih držav v ustrezni skupini: podrobne informacije o pravilih, ki se uporabljajo za vsako geografsko skupino, so določene v zadevnem razdelku letnih navodil za razpis za zbiranje predlogov.

Da bi zagotovili učinkovito upravljanje partnerstva, je število omejeno na največ 20 partneric.

Vlagatelji/usklajevalna ustanova

Vlagatelji morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Podružnice visokošolskih ustanov tretjih držav v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirani v eni od evropskih držav (glej opredelitev evropske države v poglavju „Opredelitve in razlaga pojmov“);
4. biti neposredno odgovorni za upravljanje dejavnosti s svojimi partnericami in ne delovati kot posrednik;
5. imeti listino Erasmus pred datumom objave tega razpisa.

Partnerice

Partnerice morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Podružnice visokošolskih ustanov tretjih držav v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirane v eni od upravičenih držav razpisa (glej opredelitvi evropske države in tretje države v poglavju „Opredelitve in razlaga pojmov“). Obveznost posedovanja listine Erasmus se ne uporablja za partnerske univerze tretjih držav. Agencija bo delegacije EU pozvala, naj se povežejo z ustreznimi organi zadevne države, da se prepričajo, ali visokošolske ustanove iz tretjih držav, vključene v partnerstvo, ustrezajo opredelitvi visokošolske ustanove iz člena 2 Sklepa o programu.

Povezane članice

V projekt so lahko vključene druge vrste organizacij iz upravičenih držav. Povezane članice igrajo dejavno vlogo v akciji, vendar niso upravičene članice in ne morejo prejeti finančnih sredstev iz dotacije. Povezanim članicam ni treba izpolnjevati meril o upravičenosti, ki se zahtevajo za vlagatelja in partnerico.

Povezane članice morajo biti navedene v vlogi, opisati pa je treba tudi funkcijo, ki jo imajo v okviru predlaganega projekta. V posebnih primerih so lahko povezane članice gostiteljske ustanove, na primer če je kot del študijskega obdobja predvidena napotitev.

Nekatere vrste povezanih članic, ki so lahko posebno pomembne za cilje in dejavnosti tega programa, so:

- podjetja, gospodarske zbornice, lokalni, regionalni ali nacionalni javni subjekti, raziskovalni centri, regionalne visokošolske ustanove, ki ne spadajo v noben nacionalni sistem, vendar jih uradno priznava ena od upravičenih držav;
- nacionalne in mednarodne nepridobitne organizacije, ki se ukvarjajo z begunci, azilanti, razseljenim prebivalstvom in avtohtonim prebivalstvom.

Pričakuje se, da povezane članice prispevajo k prenosu znanja in rezultatov ter sodelujejo pri spodbujanju, izvajanju, ocenjevanju in trajnostnem razvoju projektov.

Evropski študenti

Evropski dodiplomski in magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati, v nadaljnjem besedilu: evropski študenti, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od upravičenih evropskih držav;
2. so vpisani na eni od evropskih visokošolskih ustanov v partnerstvu;

Prijavijo se lahko tudi študenti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- študenti, ki se prijavljajo za mobilnost na ravni magistrskega študija in so že pridobili prvo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznано enako raven znanja z evropske visokošolske ustanove iz partnerstva;
 - študenti, ki se prijavljajo za mobilnost na ravni doktorskega študija in so že pridobili drugo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznано enako raven znanja z evropske visokošolske ustanove iz partnerstva;
 - študenti, ki se prijavljajo za mobilnost na ravni podoktorskega študija, ki so doktorat pridobili v zadnjih dveh letih in imajo podporo evropske visokošolske ustanove znotraj partnerstva za opravljanje podoktorske mobilnosti. Prijaviti se je možno za raziskave, usposabljanje in obiskovanje visoko specializiranih programov;
3. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah;
 4. imajo dodiplomski študenti uspešno dokončano vsaj eno leto študija na prvi stopnji visokošolskega študija.

Študenti tretjih držav

Dodiplomski in magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati tretjih držav, v nadaljnjem besedilu: študenti tretjih držav, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od tretjih držav, ki jih pokriva ustrezna skupina;

2. ob predložitvi svoje vloge partnerstvu niso prebivali ali izvajali svoje glavne dejavnosti (študija, dela itd.) v eni od evropskih držav dlje kot skupno 12 mesecev v zadnjih petih letih;
3. za ciljno skupino 1 (CS I): študenti so ob predložitvi svoje vloge partnerstvu vpisani na eni od visokošolskih ustanov iz tretjih držav znotraj partnerstva. Dodiplomski študenti imajo uspešno dokončano vsaj eno leto študija na svoji matični ustanovi;
4. za ciljno skupino 2 (CS II): študenti so vpisani na visokošolski ustanovi (ki ni vključena v partnerstvo) iz tretje države, na katero se nanaša skupina, ali imajo univerzitetno diplomo ali enakovredno potrdilo ustanove iz te(h) tretje(-ih) države (držav).
5. za ciljno skupino 3 (CS III): študenti so državljani ene od tretjih držav, na katere se nanaša skupina, in so člani ranljivih ciljnih skupin;
6. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah.

Akademsko in upravno osebje

Člani akademskega in upravnega osebja, v nadaljnjem besedilu: člani osebja, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od upravičenih držav;
2. so zaposleni v eni od visokošolskih ustanov znotraj partnerstva ali so z njo povezani.

Napotitve na podlagi mobilnosti temeljijo na sporazumih o partnerstvu med člani partnerstva.

Domače univerze in univerze gostiteljice ter posamezni člani osebja se dogovorijo o programu predavanj, ki jih izvajajo člani gostujočega osebja, o raziskovalnih dejavnostih ali vrsti usposabljanja, ki mu je treba slediti.

Mobilnost lahko vključuje izmenjavo „mesto za mesto“ ali enostranski tok gostovanja v tretjo državo ali iz nje.

6.1.2 b UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Projekt bo vključeval organizacijo in izvajanje mobilnosti študentov in članov osebja na vseh stopnjah visokošolskega izobraževanja, zagotavljanje izobraževanja/usposabljanja in drugih storitev tujim študentom, poučevanje/usposabljanje in raziskave ter druge storitve za člane osebja iz držav(-e), ki jih (jo) obsega projekt.

Dejavnosti morajo potekati v eni od upravičenih držav, ki jih pokrivajo ustrezna navodila za razpis za zbiranje predlogov in sodelujejo v partnerstvu.

Organizacija mobilnosti se mora začeti v letu prijave. Partnerstva lahko organizirajo mobilnost študentov v več krogov v skladu z naslednjim časovnim okvirom:

- **prvi krog** – mobilnost se lahko začne septembra „leta n“. Zadnji datum za začetek mobilnosti mora biti 31. december „leta n + 1“. Za zagotovitev, da končni datum nastopi v obdobju upravičenosti, se mora vsaka dolgotrajna mobilnost (tj. 36 mesecev) začeti v prvem krogu;
- **drugi krog** – mobilnost se lahko začne septembra „leta n + 1“. Zadnji datum za začetek mobilnosti mora biti 31. december „leta n + 2“;
- **tretji krog** – mobilnost se lahko začne septembra „leta n + 2“. Zadnji datum za začetek mobilnosti mora biti 31. december „leta n + 3“.

Mobilnost članov osebja se lahko začne kadar koli med trajanjem projekta, končati pa se mora v obdobju upravičenosti projekta.

Vlagatelje opozarjamo, da bodo morali – če bo njihov predlog odobren – agenciji predložiti seznam študentov in članov osebja, izbranih za štipendije, ter rezervni seznam, na katerem so navedeni ime, spol, ciljna skupina, državljanstvo, matična ustanova in gostiteljska ustanova, študijsko področje, vrsta mobilnosti (glej razdelek „Individualna mobilnost“) in trajanje. Poleg tega je treba predložiti informacije o številu vseh prejetih vlog glede na vrsto mobilnosti, matično državo in spol. Seznam glede na vrsto mobilnosti je treba predložiti najpozneje 15 dni pred začetkom prve mobilnosti vsake vrste, celoten seznam za vse mobilnosti pa najpozneje do 1. septembra „leta n + 1“ za prvi krog, „leta n + 2“ za drugi krog in „leta n + 3“ za tretji krog.

Projekt bo sestavljen iz dveh glavnih delov:

- organizacije mobilnosti,
- individualne mobilnosti za študente in člane osebja.

Namen organizacije dejavnosti mobilnosti je prek ukrepov za podporo kakovosti ustvarjati optimalne razmere za študente in člane osebja, da preživijo obdobje študija/učenja/raziskovanja/usposabljanja na partnerskih univerzah v drugih sodelujočih državah.

Partnerstvo mora za organizacijo mobilnosti:

- pripraviti memorandum o soglasju med partnericami za doseg dobrega upravljanja partnerstva in obravnavati vse vidike, povezane z organizacijo programa mobilnosti. V memorandumu o soglasju je treba opredeliti:
 - vlogo partneric in njihovo individualno vključenost v organizacijske dejavnosti (dejavnosti glede prepoznavnosti, komunikacijska strategija, pripravljalne akademske dejavnosti in druge dejavnosti);
 - postopke in merila za izbor kandidatov (npr. centralizirane izbirne mehanizme, ki jih uporabljajo vse partnerice. V teh mehanizmih bodo upoštevana različna merila, ki se uporabljajo za različne ciljne skupine);
 - posebne akademske ureditve (npr. za študente: dogovorjena merila preverjanja znanja, akademsko priznavanje študijskih obdobj v tujini; za osebje: vključitev programov, ki se predavajo v rednem programu gostiteljske visokošolske ustanove; ureditve za ocenjevanje študentov in programov, programi usposabljanja itd.);
 - jasne finančne dogovore med partnericami glede organizacijskih stroškov in upravljanja štipendij;
- razviti jasno strategijo za promocijo in prepoznavnost partnerstva, med drugim zlasti z namensko spletno stranjo partnerstva, ki se izrecno sklicuje na Akcijo 2 – Partnerstva Erasmus Mundus in na kateri je možno najti vse potrebne informacije o partnerstvu z akademskega, finančnega in upravnega vidika. To mora vključevati trdno strategijo mreženja, ki bo dosegla čim več univerz v zadevnih tretjih državah in ranljivih skupin, zlasti ko so to prednostne naloge tretjih držav;
- vzpostaviti mehanizem za izbor študentov, raziskovalcev, akademskega in visokošolskega osebja, ki zagotavlja preglednost izbirnega postopka in nepristransko obravnavo posameznih prijav;
- vzpostaviti postopke in merila za izbor študentov in članov osebja, ki bodo sodelovali v dejavnostih individualne mobilnosti. Partnerstva morajo kandidatom za štipendije za predložitev vlog zagotoviti obdobje, ki traja vsaj 45 dni od začetka razpisa za prijavo interesa. Postopek prijave in rok morata biti oblikovana tako, da so kandidatom pravočasno zagotovljene vse potrebne informacije in da imajo dovolj časa za pripravo in predložitev vloge;

- obravnavati medsektorska vprašanja, kot so uravnovežena zastopanost obeh spolov, enake možnosti in udeležba prikrajšanih skupin (invalidnih študentov, gospodarsko prikrajšanih študentov). Obvezne so jasne vključevalne določbe za omogočanje resnične udeležbe prikrajšanih skupin v tem programu;⁶⁵
- predvideti ukrepe za preprečevanje možnega bega možganov iz tretjih držav, ki sodelujejo v programu mobilnosti;
- zagotoviti ustrezno jezikovno podporo;
- študentom zagotoviti potrebne storitve (npr. mednarodno pisarno, nastanitev, inštruiranje, pomoč pri pridobitvi vizumov in dovoljenj za bivanje itd.), po potrebi vključno s storitvami, ki jih potrebujejo družinski člani štipendistov in štipendisti s posebnimi potrebami;
- imeti sklenjeno zavarovanje, ki zagotavlja zadostno kritje ob nesrečah, poškodbah, boleznih itd., ki jih lahko utrpijo študenti med sodelovanjem v SKLOPU 1 akcije EMA 2;
- skleniti sporazume s študenti o individualnem delovnem programu in delovnih obveznostih, ki so potrebne, da študenti opravijo izpite ali druge oblike ocenjevanja (tj. učne sporazume);
- lajšati akademsko priznavanje obdobj študija, usposabljanja, raziskav in poučevanja (prek sistema ECTS – evropskega sistema prenašanja kreditnih točk ali drugih skladnih sistemov) za spodbujanje oblikovanja in/ali izvajanja skupnih prostorov visokošolskega izobraževanja. V tem smislu je za vse partnerice minimalna zahteva, da študijsko obdobje v tujini obravnavajo kot sestavni del študijskega programa. Matična visokošolska ustanova bo v celoti akademsko priznala študijsko obdobje (vključno s preverjanji znanja ali drugimi oblikami ocenjevanja), ki ga študent preživi pri gostiteljski(-h) visokošolski(-h) ustanovi(-ah). Na koncu študijskega obdobja v tujini bo gostiteljska visokošolska ustanova napotenemu študentu in matični visokošolski ustanovi zagotovila prepis študijskih rezultatov, ki potrjujejo, da je bil program končan. Priporoča se tudi dodelitev priloge k diplomi;
- pripraviti sporazume z akademskim osebjem o številu ur predavanj, ki jih mora opraviti gostujoče akademsko osebje; te morajo sestavljati programe, ocenjene kot del diplome, ki jih ponuja gostiteljska ustanova;
- predvideti ureditev za spremljanje odhajajočih študentov;
- vzpostaviti mehanizme notranjega vrednotenja in ocenjevanja kakovosti;
- razviti trajnostno strategijo, ki pojasnjuje, kako lahko te izmenjave mobilnosti spodbujajo tkanje trajnih vezi s tretjimi državami, kako se lahko odzovejo na socialne, gospodarske in politične potrebe zadevnih tretjih držav ter kako bodo prispevale k razširjanju evropskih socialnih in demokratičnih vrednot.

⁶⁵ Upoštevati je treba razliko med prikrajšanimi skupinami in ranljivimi skupinami: prve se nanašajo na medsektorska vprašanja in jih je treba upoštevati pri izboru kandidatov za **vse tri ciljne skupine**, druge pa se nanašajo izključno na izbor kandidatov na podlagi CS III.

Individualna mobilnost

Obstajajo tri ciljne skupine za tokove individualne mobilnosti in pet različnih vrst individualne mobilnosti za študente in osebje.

Ciljna skupina	Ciljni upravičenci	Vrste mobilnosti	Države posameznikov, ki sodelujejo v mobilnosti
CILJNA SKUPINA 1	Državljeni tretjih držav – na katere se nanaša geografska skupina –, vpisani na visokošolsko ustanovo iz teh držav, ki je članica partnerstva. Državljeni evropskih držav, vpisani na evropsko visokošolsko ustanovo, ki je članica partnerstva.	Dodiplomski študij, magistrski študij, doktorski študij, podoktorski študij, osebje.	Tretje države zadevne skupine in evropske države.
CILJNA SKUPINA 2	Državljeni tretjih držav, na katere se nanaša geografska skupina, ki so vpisani na visokošolsko ustanovo iz teh držav, ki ni vključena v partnerstvo, ali ki imajo univerzitetno diplomu ali enakovredno potrdilo ustanove iz teh držav. To vključuje možnost zagotavljanja priložnosti za mobilnost državljanom tretjih držav, ki so zaposleni v javni upravi ter javnih in zasebnih podjetjih.	Magistrski študij, doktorski študij, podoktorski študij.	Le tretje države zadevne skupine.
CILJNA SKUPINA 3	Državljeni tretjih držav, na katere se nanaša geografska skupina, ki so v posebno ranljivem položaju zaradi socialnih in političnih razlogov. Na primer: 1) imajo status begunca ali azilanta (mednarodnega ali na podlagi nacionalne zakonodaje ene od evropskih držav prejemnic) ali 2) v zvezi s katerimi je možno dokazati, da so bili neupravičeno izključeni z univerze zaradi rase, etnične pripadnosti, verske pripadnosti, političnega prepričanja, spola ali spolne usmerjenosti, ali 3) pripadajo avtohtonemu prebivalstvu, na katerega je osredotočena posebna nacionalna politika, ali so notranje razseljene osebe.	Dodiplomski študij, magistrski študij, doktorski študij, podoktorski študij.	Le tretje države zadevne skupine.

Bodite pozorni na naslednje:

- ✓ **ciljna skupina 1 mora pomeniti vsaj 50 %** individualne mobilnosti, ki jo obsega projekt;
- ✓ **študenti in člani osebja tretjih držav morajo pomeniti vsaj 70 %** individualne mobilnosti, ki jo obsega projekt;
- ✓ **evropski študenti in člani osebja ne smejo presegati 30 %** tokov individualne mobilnosti, ki jih obsega projekt.

Na splošno je mobilnost, ki se spodbuja, razdeljena na naslednje vrste: dodiplomski študenti, magistrski študenti, doktorski študenti, podoktorski študenti in člani osebja.

Vrsta, porazdelitev in število upravičenih tokov mobilnosti se lahko razlikujejo glede na zadevno skupino. Podrobne informacije so na voljo v ustreznih razdelkih letnih navodil za razpis za zbiranje predlogov. Vsak predlog bo moral pokrivati vsaj najmanjše število tokov individualne mobilnosti, v njem pa je treba upoštevati najmanjši in največji odstotni delež za vsako vrsto mobilnosti, kot je zahtevano v letnih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Vlagatelji morajo v svojih vlogah navesti število tokov mobilnosti, ciljne skupine, vrste mobilnosti in tematska področja, ki jih nameravajo pokriti. Upoštevati je treba porazdelitev glede na vrsto mobilnosti, ki mora ustrezati vrednostim iz preglednice.

Niti evropski kandidati niti kandidati iz tretjih držav ne morejo dobiti druge štipendije za isto vrsto mobilnosti na podlagi drugega projekta iz SKLOPA 1 akcije EMA 2. Poleg tega kandidati ne morejo sodelovati v več kot eni dejavnosti mobilnosti v okviru istega projekta.

Tokovi mobilnosti za študente in člane osebja med evropskimi ustanovami ali ustanovami iz tretjih držav, vključenimi v partnerstvo, niso upravičeni.⁶⁶

Mobilnost študentov lahko vključuje napotitev (največ 3 mesece) v državo partnerskih gostiteljskih visokošolskih ustanov, če sledi najmanj šestmesečnemu študijskemu obdobju v tujini, ki je priznано za sestavni del programa študenta. O delovni praksi se morajo dogovoriti vse zadevne partnerice, poleg tega je treba poskrbeti za tesno spremljanje študentov.

Evropskim univerzam svetujemo, naj v celoti upoštevajo posebne razmere v vsaki od zadevnih tretjih držav, preden tja napotijo študente ali osebje, in upoštevajo nasvete svojih ministrstev za zunanje zadeve.

Mobilnost članov osebja mora prispevati h krepitvi zmogljivosti za mednarodno sodelovanje visokošolskih ustanov v tretjih državah.

Cilji morajo biti utrditev in razširitev povezav med oddelki in fakultetami ter priprava prihodnjih projektov sodelovanja med univerzami. Pričakuje se, da bo mobilnost članov osebja izboljšala uporabo sistema ECTS ali drugih sistemov za priznavanje študija v partnerskih ustanovah.

Trajanje

Trajanje projekta se lahko razlikuje glede na zadevno skupino, vendar ne sme presegati **48 mesecev**. Podrobne informacije bodo na voljo v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Partnerstvo lahko določi trajanje dejavnosti mobilnosti v okviru omejitev iz spodnje preglednice:

⁶⁶ Potne stroške in dnevnice za člane osebja partnerstva za organizacijo mobilnosti je treba pokriti iz pavšala, ki je dodeljen partnerstvu v ta namen.

Vrsta individualne mobilnosti	CILJNA SKUPINA I		CILJNA SKUPINA II	CILJNA SKUPINA III ⁶⁷
	Evropske države	Partnerice iz tretjih držav		
Dodiplomski študij	Od enega akademskega semestra do enega akademskega leta (največ 10 mesecev).		Se ne uporablja.	Od enega akademskega semestra do treh akademskih let (največ 34 mesecev).
Magistrski študij	Od enega akademskega semestra do enega akademskega leta (največ 10 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 24 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 24 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 24 mesecev).
Doktorski študij	6–36 mesecev		6–36 mesecev	6–36 mesecev
Podoktorski študij	6–10 mesecev		6–10 mesecev	6–10 mesecev
Člani osebja	1–3 mesece		Se ne uporablja.	Se ne uporablja.

6.1.3 MERILA ZA DODELITEV

Izbira partnerstev bo potekala na podlagi razpisnega postopka, ki ga organizira agencija in temelji na oceni kakovosti predloga z akademskega in organizacijskega vidika. Vse vloge bodo glede na spodaj navedenih pet meril za dodelitev ocenili zunanji neodvisni strokovnjaki. Predlog lahko dobi največ 100 %. Načeloma se predlogi, ki ne dosežejo minimalnega 50-odstotnega praga kakovosti, ne obravnavajo za financiranje.

Merila	Ponder
1. Relevantnost	25 %
2. Kakovost	65 %
2.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja	20 %
2.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti	25 %
2.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje	20 %
3. Trajnost	10 %
Skupaj	100 %

⁶⁷ Če je pri ciljnih skupinah II in III trajanje mobilnosti krajše od polnega akademskega obdobja in niso izdane diplome, mora partnerstvo zagotoviti, da matične univerze priznajo študijska obdobja in kreditne točke. Zato so obvezne predhodne akademske ureditve s partnerskimi univerzami iz tretjih držav.

1. Relevantnost (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji navesti relevantnost svojega predloga glede na cilje SKLOPA 1 akcije EMA 2 (razdelek 6.1) in kako pričakovani rezultati prispevajo k izpolnjevanju zahtev, določenih v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

2. Kakovost (65 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji pojasniti, katere ukrepe so sprejeli za zagotavljanje kvalitativne organizacije in izvajanja mobilnosti. Glavna pozornost bo namenjena strokovnemu znanju predlaganega partnerstva za izpolnjevanje projektnih ciljev, strategij/postopkov in dejavnosti za organizacijo in izvajanje mobilnosti, storitvam in infrastrukturi, ki se zagotavljajo vpisanim študentom, in načinu, na katerega partnerstvo namerava zagotoviti učinkovito udeležbo teh študentov v programu mobilnosti.

2.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja (20 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji pojasniti mehanizme sodelovanja, vključenost partneric v projekt, njihove izvedbene zmogljivosti in izkušnje, potrebne za doseganje cilja projekta.

2.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom se morajo vlagatelji osredotočiti na vprašanje, kako namerava partnerstvo upravljati mobilnost, da bi zagotovilo njeno učinkovito in uspešno izvajanje. Vlagatelji morajo opisati konkretne ukrepe za privabljanje primerne števila študentov in članov osebja, metodologijo za zagotavljanje nepristranskega in preglednega izbirnega postopka, dogovorjene mehanizme za zagotavljanje priznavanja študijskega obdobja v tujini, strategijo za ocenjevanje itd.

2.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje (20 % končne ocene)

Na podlagi tega merila bo posebna pozornost posvečena storitvam in pomoči, ki so zagotovljene vpisanim študentom, ter načinu, kako namerava partnerstvo zagotoviti učinkovito sodelovanje teh študentov v dejavnostih partnerstva.

3. Trajnost (10 % končne ocene)

To merilo je osredotočeno na ukrepe, ki jih partnerstvo sprejme za zagotavljanje ustreznega razširjanja in izkoriščanja rezultatov projekta, ter dolgoročni učinek in trajnost teh rezultatov (finančna, institucionalna) po obdobju financiranja.

Po oceni in za vsako geografsko skupino bo oblikovan seznam najboljših predlogov. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev bosta oblikovana seznam izbranega(-ih) projekta(-ov) glede na geografsko skupino in rezervni seznam (če je to ustrezno).

Za finančne in pogodbene pogoje glej poglavji 6.2 in 6.3.

6.2 EMA 2 – SKLOP 2: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI IN OZEMLJI, KI JIH POKRIVA INSTRUMENT ZA INDUSTRIJSKO RAZVITE DRŽAVE (ICI)

Instrument za industrijsko razvite države (ICI) spodbuja sodelovanje s 17 industrijsko razvitimi državami in drugimi državami in ozemlji z visokim dohodkom v Severni Ameriki, azijsko-pacifiški regiji in zalivski regiji (v nadaljnjem besedilu: tretje države/ozemlja). Instrument ICI bo na podlagi člena 181A Pogodbe skupaj z drugimi instrumenti EU prispeval k spodbujanju odnosov Evropske unije z državami in ozemlji, ki imajo pogosto podobne vrednote, so pomembne politične in trgovinske partnerice ter igrajo dejavno vlogo v večstranskih forumih in politiki svetovnega reda.

EU in tretje države priznavajo pomen akademskega sodelovanja in izmenjav kot načina za spodbujanje medsebojnega razumevanja, inovativnosti in kakovosti izobraževanja. Sistemi visokošolskega izobraževanja v EU in tretjih državah/ozemljih so dosegli primerljive stopnje razvoja kakovosti. So ključni izvajalci visokošolskega izobraževanja, svoje sisteme pa internacionalizirajo za privabljanje velikega števila tujih študentov. Ponujajo dobre možnosti za vzajemno koristne dejavnosti akademskega sodelovanja, vključno z izmenjavami študentov, profesorjev in raziskovalcev.

V tem okviru se Erasmus Mundus Akcija 2 – Sklop 2 osredotoča na regionalno sodelovanje (tj. sodelovanje med državami EU in več kot eno tretjo državo/ozemljem na določenem geografskem območju). Pristop „od regije do regije“ bi omogočil bolj raznolike možnosti partnerstev za visokošolske ustanove EU, spodbudil regionalno sodelovanje med partnerskimi državami in odpravil ali ublažil neravnovesja med izobraževalnim sektorjem EU in izobraževalnim sektorjem nekaterih tretjih držav/ozemelj. V nekaterih primerih bi lahko taka neravnovesja sama po sebi ovirala trajno dvostransko sodelovanje, regionalni pristop pa bi nekaterim državam in ozemljem zagotovil prožnejši okvir za vzpostavitev sodelovanja z Evropsko unijo.

Ta partnerstva morajo spodbujati mobilnost v naslednjih kategorijah: magistrski študenti, doktorski in podoktorski kandidati ter visokošolsko akademsko in upravno osebje. Partnerstva bodo prispevala k izboljšanju kakovosti izobraževanja. Ti projekti morajo biti skladni z vse pomembnejšo vlogo Evropske unije na gospodarskem in političnem področju ter izražati ključne teme odnosov EU z industrijsko razvitimi partnericami.

Posebni cilji dejavnosti SKLOPA 2 akcije EMA 2 so:

- podpirati sodelovanje med visokošolskimi ustanovami za spodbujanje študijskih programov in mobilnosti;
- spodbujati mobilnost študentov ter doktorskih in podoktorskih kandidatov med Evropsko unijo in tretjimi državami/ozemlji s spodbujanjem preglednosti, medsebojnega priznavanja kvalifikacij in študijskih obdobj, raziskav in usposabljanja, in – če je primerno – prenosa kreditnih točk;
- podpirati mobilnost strokovnjakov (akademskega in upravnega osebja) za izboljšanje medsebojnega razumevanja in strokovnega znanja o vprašanjih, ki so pomembna za odnose med Evropsko unijo in partnerskimi državami;
- razvijati posebno vrednost za spodbujanje medregijskega sodelovanja.
- Izvajanje programa v celoti prispeva k spodbujanju horizontalnih politik Evropske unije, zlasti s/z:
- krepitvijo na znanju temelječega evropskega gospodarstva in družbe, odpiranjem večjega števila delovnih mest glede na cilje lizbonske strategije ter s prispevanjem k večji konkurenčnosti Evropske unije v svetovnem merilu, njeni trajnostni gospodarski rasti in večji socialni koheziji;
- spodbujanjem kulture, znanja in sposobnosti za miren in trajen razvoj v Evropi raznolikosti;

- spodbujanjem zavesti o pomembnosti kulturne in jezikovne različnosti v Evropi, kakor tudi o nujnosti boja proti rasizmu in ksenofobiji, ter s spodbujanjem medkulturnega izobraževanja;
- zagotavljanjem rešitev za študente s posebnimi potrebami in zlasti s pomočjo za spodbujanje njihovega vključevanja v redne postopke visokošolskega izobraževanja, kakor tudi s spodbujanjem enakih možnosti za vse;
- spodbujanjem enakosti med moškimi in ženskami ter prispevanjem k odpravljanju vseh oblik diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

6.2.1 TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV

EMA 2 – SKLOP 2 se izvaja na vseh študijskih področjih. V tej zvezi se projekti močno spodbujajo k izvajanju dejavnosti, ki obsegajo študijska področja in discipline, opredeljene na podlagi posebne skupine v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

6.2.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

V tem razdelku boste našli splošne zahteve glede upravičenosti za partnerstva. Spoštovati je treba vse posebne zahteve za posamezno skupino v zvezi z upravičeno državo, upravičenostjo partnerstva, dejavnostmi in vrstami mobilnosti, kot so objavljene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Vsak vlagatelj lahko predloži le en predlog za katero koli posebno skupino. Isto evropsko partnerstvo lahko odda predloge za največ dve skupini, pri čemer mora biti vsak oddan v svoji kuverti.

6.2.2.a SESTAVA PARTNERSTEV IN UPRAVIČENI UDELEŽENCI

Sestava partnerstev

Partnerstvo je sestavljeno najmanj iz:

- ✓ petih evropskih visokošolskih ustanov, ki jim je bila podeljena listina Erasmus, iz najmanj treh držav članic Evropske unije in
- ✓ treh visokošolskih ustanov (i)z dveh ali več držav/ozemelj v ustrezni skupini: podrobne informacije o pravilih, ki se uporabljajo za vsako geografsko skupino, so določene v zadevnem razdelku letnih navodil za razpis za zbiranje predlogov.

Za zagotovitev, da vlagatelj dobro upravlja partnerstvo, je to omejeno na največ 12 partneric.

Vlagatelji/koordinatorska ustanova

Vlagatelji morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Podružnice visokošolskih ustanov tretjih držav/ozemelj v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah/na tretjih ozemljih se ne štejejo za upravičene vlagatelje (glej opredelitev evropske države v poglavju „Opredelitve in razlaga pojmov“);
3. biti registrirani v državi članici Evropske unije;

4. biti neposredno odgovorni za upravljanje dejavnosti s svojimi partnericami in ne delovati kot posrednik;
5. imeti listino Erasmus pred datumom objave tega razpisa.

Partnerice

Partnerice morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Podružnice visokošolskih ustanov tretjih držav/ozemelj v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah/na tretjih ozemljih se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirane v eni od upravičenih držav razpisa (glej opredelitvi evropske države in tretje države v poglavju „Opredelitve in razlaga pojmov“).

Obveznost posedovanja listine Erasmus se ne uporablja za partnerske univerze tretjih držav/ozemelj. Agencija bo delegacije EU pozvala, naj se povežejo z ustreznimi organi zadevne države, da se prepričajo, ali visokošolske ustanove iz tretjih držav, vključene v partnerstvo, ustrezajo opredelitvi visokošolske ustanove iz člena 2 Sklepa o programu.

Povezane članice

V dejavnost so lahko vključene druge vrste organizacij iz upravičenih držav. Take povezane članice igrajo dejavno vlogo v dejavnosti, vendar niso upravičene članice in ne morejo prejeti finančnih sredstev iz dotacije. Povezanim članicam ni treba izpolnjevati meril o upravičenosti, ki se zahtevajo za vlagatelje in partnerice.

Povezane članice morajo biti navedene v vlogi, opisati pa je treba tudi funkcijo, ki jo imajo v okviru predlaganega projekta. V posebnih primerih so lahko povezane članice gostiteljske ustanove, na primer, če je kot del študijskega obdobja predvidena napotitev.

Nekatere vrste povezanih članic, ki so lahko posebno pomembne za cilje in dejavnosti tega programa, so: podjetja, gospodarske zbornice, lokalni, regionalni ali nacionalni javni subjekti, raziskovalni centri, regionalne visokošolske ustanove, ki ne spadajo v noben nacionalni sistem, vendar jih uradno priznava ena od upravičenih držav.

Pričakuje se, da povezane članice prispevajo k prenosu znanja, rezultatov in inovacijskega procesa ter sodelujejo pri spodbujanju, izvajanju, ocenjevanju in trajnostnem razvoju projektov.

Evropski študenti

Evropski magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati, v nadaljnjem besedilu: evropski študenti, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljanji države članice EU;
2. za mobilnost na ravni magistrskega študija imajo prvo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznано enako raven znanja z visokošolske ustanove EU iz partnerstva; ali so vpisani na magistrski program na visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;

3. za mobilnost na ravni doktorskega študija imajo drugo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznано enako raven znanja z visokošolske ustanove EU iz partnerstva; ali so vpisani na doktorski program na visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
4. za mobilnost na ravni podoktorskega študija so v zadnjih dveh letih pridobili doktorat in imajo podporo ene od visokošolskih ustanov EU znotraj partnerstva za opravljanje podoktorske mobilnosti. Prijaviti se je možno za raziskave, usposabljanje in obiskovanje visoko specializiranih programov;
5. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah.

Študenti tretjih držav

Magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati tretjih držav/ozemelj, v nadaljnjem besedilu: študenti tretjih držav, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od tretjih držav/ozemelj, ki jih pokriva ustrezna skupina;
2. za mobilnost na ravni magistrskega študija imajo prvo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznано enako raven znanja z visokošolske ustanove tretje države/ozemlja iz partnerstva; ali so vpisani na magistrski program v visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
3. za mobilnost na ravni doktorskega študija imajo drugo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznано enako raven znanja z visokošolske ustanove tretje države/ozemlja iz partnerstva; ali so vpisani na doktorski program v visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
4. za mobilnost na ravni podoktorskega študija so v zadnjih dveh letih pridobili doktorat in imajo podporo ene od visokošolskih ustanov tretje države/ozemlja znotraj partnerstva za opravljanje podoktorske mobilnosti. Prijaviti se je možno za raziskave, usposabljanje in obiskovanje visoko specializiranih programov;
5. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah.

Akademsko in upravno osebje

Člani akademskega in visokošolskega osebja, v nadaljnjem besedilu: člani osebja, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so zaposleni v eni od visokošolskih ustanov znotraj partnerstva ali so z njo povezani;
2. so državljani države članice EU ali ene od tretjih držav/ozemelj, ki jih pokriva ustrezna skupina;
3. napotitve na podlagi mobilnosti temeljijo na sporazumih o partnerstvu med člani partnerstva;
4. se domače univerze in univerze gostiteljice ter posamezni člani osebja dogovorijo o programu predavanj, ki jih izvajajo gostujoči profesorji, o raziskovalnih dejavnostih ali vrsti usposabljanja, ki mu mora slediti osebje;
5. izmenjava lahko vključuje izmenjavo „mesto za mesto“ ali enostranski tok gostovanja v tretjo državo ali iz nje.

6.2.2.b UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Projekt bo vključeval organizacijo in izvajanje mobilnosti študentov, raziskovalcev in članov osebja, zagotavljanje izobraževanja/usposabljanja in drugih storitev tujim študentom, poučevanje/usposabljanje in raziskave ter druge storitve za člane osebja iz držav(-e), ki jih (jo) obsega projekt.

Dejavnosti morajo potekati v eni/na enem od upravičenih držav/ozemelj, ki jih pokriva ustrezna skupina iz navodil za razpis za zbiranje predlogov in sodelujejo v partnerstvu.

Organizacija mobilnosti se mora začeti v letu prijave. Partnerstva lahko organizirajo mobilnost študentov v več krogov v skladu z naslednjim časovnim okvirom:

- **prvi krog** – mobilnost se lahko začne septembra „leta n“. Zadnji datum za začetek mobilnosti mora biti 31. december „leta n + 1“. Za zagotovitev, da končni datum nastopi v obdobju upravičenosti, se mora vsaka dolgotrajna mobilnost (tj. 36 mesecev) začeti v prvem krogu;
- **drugi krog** – mobilnost se lahko začne septembra „leta n + 1“. Zadnji datum za začetek mobilnosti mora biti 31. december „leta n + 2“;
- **tretji krog** – mobilnost se lahko začne septembra „leta n + 2“. Zadnji datum za začetek mobilnosti mora biti 31. december „leta n + 3“.

Mobilnost članov osebja se lahko začne kadar koli med trajanjem projekta, končati pa se mora v obdobju upravičenosti projekta.

Vlagatelje opozarjamo, da bodo morali – če bo njihov predlog odobren – agenciji predložiti seznam dejanskih študentov in članov osebja, izbranih za dejavnost mobilnosti, ter rezervni seznam, na katerem so navedeni ime, spol, ciljna skupina, državljanstvo, matična ustanova in gostiteljska ustanova, študijsko področje, vrsta mobilnosti (glej razdelek „Individualna mobilnost“) in trajanje. Poleg tega je treba predložiti informacije o številu vseh prejetih vlog glede na vrsto mobilnosti, matično državo in spol. Seznam glede na vrsto mobilnosti je treba predložiti najpozneje 15 dni pred začetkom prve mobilnosti vsake vrste, celoten seznam za vse mobilnosti pa najpozneje do 1. septembra „leta n + 1“ za prvi krog, „leta n + 2“ za drugi krog in „leta n + 3“ za tretji krog.

Projekt bo sestavljen iz dveh glavnih delov:

- organizacije mobilnosti,
- individualne mobilnosti za študente in člane osebja.

Med drugim se z organizacijo dejavnosti mobilnosti prek ukrepov za podporo kakovosti ustvarjajo optimalne razmere za študente in člane osebja, da preživijo obdobje študija/napotitve/učenja/raziskovanja/usposabljanja na partnerskih univerzah v drugih sodelujočih državah.

Partnerstvo mora za organizacijo mobilnosti:

- pripraviti memorandum o soglasju med partnericami za doseg dobrega upravljanja partnerstva in obravnavati vse vidike, povezane z organizacijo programa mobilnosti. V memorandumu o soglasju je treba opredeliti:
 - vlogo partneric in njihovo individualno vključenost v organizacijske dejavnosti (dejavnosti glede prepoznavnosti, komunikacijska strategija, pripravljalne akademske dejavnosti itd.);
 - postopke in merila za izbor kandidatov;
 - posebne akademske ureditve (npr. za študente: dogovorjena merila preverjanja znanja, akademsko priznavanje študijskih obdobj v tujini; za osebje: vključitev programov, ki se

predavajo v rednem programu univerze gostiteljice; ureditve za ocenjevanje študentov in programov, programi usposabljanja itd.);

- jasne finančne dogovore med partnericami glede organizacijskih stroškov in upravljanja štipendij;
- razviti jasno strategijo za promocijo in prepoznavnost partnerstva, med drugim zlasti z namensko spletno stranjo partnerstva, ki se izrecno sklicuje na SKLOP 2 akcije EMA 2 in na kateri je možno najti vse potrebne informacije o partnerstvu z akademskega, finančnega in upravnega vidika. To mora vključevati trdno strategijo mreženja, ki bo dosegla čim več univerz v zadevnih tretjih državah;
- vzpostaviti mehanizem za izbor študentov, raziskovalcev, akademskega in upravnega osebja, ki zagotavlja preglednost izbirnega postopka in nepristransko obravnavo posameznih prijav;
- vzpostaviti postopke in merila za izbor študentov ter akademskega in upravnega osebja, ki bodo sodelovali v dejavnostih individualne mobilnosti. Partnerstva morajo za predložitev vlog kandidatov za štipendije za mobilnost zagotoviti obdobje, ki traja vsaj 45 dni od začetka razpisa za prijavo interesa. Postopek prijave in rok morata biti oblikovana tako, da so kandidatom pravočasno zagotovljene vse potrebne informacije in da imajo dovolj časa za pripravo in predložitev vloge;
- zagotoviti ustrezno jezikovno podporo;
- študentom zagotoviti potrebne storitve (npr. mednarodno pisarno, nastanitev, inštruiranje, pomoč pri pridobitvi vizumov in dovoljenj za bivanje itd.), po potrebi vključno s storitvami, ki jih potrebujejo družinski člani štipendistov in štipendisti s posebnimi potrebami;
- imeti sklenjeno zavarovanje, ki zagotavlja zadostno kritje ob nesrečah, poškodbah, boleznih itd., ki jih lahko utrpijo študenti med sodelovanjem v SKLOPU 2 akcije EMA 2;
- skleniti sporazume s študenti o individualnem delovnem programu in delovnih obveznostih, ki so potrebne, da študenti opravijo izpite ali druge oblike ocenjevanja (tj. učne sporazume);
- lajšati akademsko priznavanje obdobja študija, usposabljanja, raziskav in poučevanja (prek sistema ECTS – evropskega sistema prenašanja kreditnih točk ali drugih skladnih sistemov) za spodbujanje oblikovanja in/ali izvajanja skupnih prostorov visokošolskega izobraževanja. V tem smislu je za vse partnerice minimalna zahteva, da študijsko obdobje v tujini obravnavajo kot sestavni del študijskega programa. Matična visokošolska ustanova bo v celoti akademsko priznala študijsko obdobje (vključno s preverjanji znanja ali drugimi oblikami ocenjevanja), ki ga študent preživi pri gostiteljski(-h) visokošolski(-h) ustanovi(-ah). Na koncu študijskega obdobja v tujini bo gostiteljska visokošolska ustanova napotenemu študentu in matični visokošolski ustanovi zagotovila prepis študijskih rezultatov, ki potrjujejo, da je bil program končan. Priporoča se tudi dodelitev priloge k diplomi;
- pripraviti sporazume z akademskim osebjem o številu ur predavanj, ki jih mora opraviti gostujoče akademsko osebje; te morajo sestavljati programe, ocenjene kot del diplome, ki jih ponuja gostiteljska ustanova;
- predvideti ureditev za spremljanje odhajajočih študentov;
- vzpostaviti mehanizme notranjega vrednotenja in ocenjevanja kakovosti;
- razviti trajnostno strategijo, ki pojasnjuje, kako lahko te izmenjave mobilnosti spodbujajo utrjevanje obstoječih vezi s tretjimi državami, kako spodbujajo medsebojno razumevanje, inovativnost in kakovost izobraževanja z zadevnimi tretjimi državami.

Individualna mobilnost

EMA 2 – SKLOP 2 je namenjen državljanom tretjih držav – na katere se nanaša geografska skupina –, vpisanim na visokošolsko ustanovo iz teh držav, ki je članica partnerstva, ter državljanom evropskih držav, vpisanim na evropsko visokošolsko ustanovo, ki je članica partnerstva.

Podrobne informacije o vrsti, porazdelitvi in številu upravičenih tokov mobilnosti za posamezne skupine so na voljo v ustreznih razdelkih letnih navodil za razpis za zbiranje predlogov. Vsak predlog bo moral pokrivati vsaj najmanjše število tokov individualne mobilnosti, v njem pa je treba upoštevati najmanjši in največji odstotni delež za vsako vrsto mobilnosti, kot je zahtevano v letnih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Mobilnost študentov lahko vključuje napotitev (največ 3 mesece) v državo partnerskih ali povezanih gostiteljskih visokošolskih ustanov, če sledi najmanj šestmesečnemu študijskemu obdobju v tujini, ki je priznana za sestavni del programa študenta. O delovni praksi se morajo dogovoriti vse zadevne partnerice, poleg tega je treba poskrbeti za tesno spremljanje študentov.

Evropskim visokošolskim ustanovam svetujemo, naj v celoti upoštevajo posebne razmere v vsaki od zadevnih tretjih držav/ozemelj, preden tja napotijo študente ali akademsko osebje, in upoštevajo nasvete svojih ministrstev za zunanje zadeve.

Mobilnost članov osebja mora prispevati h krepitvi zmogljivosti za mednarodno sodelovanje visokošolskih ustanov v tretjih državah.

Cilji morajo biti utrditev in razširitev povezav med oddelki in fakultetami ter priprava prihodnjih projektov sodelovanja med univerzami. Pričakuje se, da bo mobilnost članov osebja izboljšala uporabo sistema ECTS ali drugih sistemov za priznavanje študija v partnerskih ustanovah.

Trajanje

Trajanje projekta se lahko razlikuje glede na zadevno skupino, vendar ne sme presegati 48 mesecev. Podrobne informacije bodo na voljo v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Partnerstvo lahko določi trajanje dejavnosti mobilnosti v okviru omejitev iz spodnje preglednice:

Vrsta individualne mobilnosti	Študenti in člani osebja iz partnerstva	
	Evropske partnerice	Partnerice (i)z tretjih držav/ozemelj
Magistrski študij	Od enega akademskega semestra do enega akademskega leta (največ 10 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 24 mesecev).
Doktorski študij	6–36 mesecev	
Podoktorski študij	6–10 mesecev	
Člani osebja	1–3 mesece	

6.2.3 MERILA ZA DODELITEV

Izbira partnerstev bo potekala na podlagi razpisnega postopka, ki ga organizira agencija in temelji na oceni kakovosti predloga z akademskega in organizacijskega vidika. Vse vloge bodo glede na spodaj navedenih pet meril za dodelitev ocenili zunanji neodvisni strokovnjaki. Predlog lahko dobi največ 100 %. Načeloma se predlogi, ki ne dosežejo minimalnega 50-odstotnega praga kakovosti, ne obravnavajo za financiranje.

Merila	Ponder
1. Relevantnost	25 %
2. Prispevek k odličnosti	25 %
3. Kakovost	50 %
3.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja	15 %
3.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti	20 %
3.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje	15 %
Skupaj	100 %

1. Relevantnost (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji navesti relevantnost svojega predloga glede na cilje SKLOPA 2 akcije EMA 2 (poglavje 6.2) in kako pričakovani rezultati prispevajo k izpolnjevanju zahtev, določenih v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

2. Prispevek k odličnosti (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji predstaviti, kako bi lahko njihov predlog z akademskega in institucionalnega vidika s prenosom znanja in izkušenj prispeval k odličnosti in inovativnosti.

3. Kakovost (50 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji pojasniti, katere ukrepe so sprejeli za zagotavljanje kvalitativne organizacije in izvajanja mobilnosti. Glavna pozornost bo namenjena strokovnemu znanju predlaganega partnerstva za izpolnjevanje projektnih ciljev, strategij/postopkov in dejavnosti za organizacijo in izvajanje mobilnosti, storitvam in infrastrukturi, ki se zagotavljajo vpisanim študentom, in načinu, na katerega partnerstvo namerava zagotoviti učinkovito udeležbo teh študentov v programu mobilnosti.

3.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja (15 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji pojasniti mehanizme sodelovanja, vključenost partneric v projekt, njihove izvedbene zmožljivosti in izkušnje, potrebne za doseganje cilja projekta.

3.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti (20 % končne ocene)

V skladu s tem merilom se morajo vlagatelji osredotočiti na vprašanje, kako namerava partnerstvo upravljati mobilnost, da bi zagotovilo njeno učinkovito in uspešno izvajanje. Vlagatelji morajo opisati konkretne ukrepe za privabljanje primerne števila študentov in članov osebja, metodologijo za zagotavljanje nepristranskega in preglednega izbirnega postopka, dogovorjene mehanizme za zagotavljanje priznavanja študijskega obdobja v tujini, strategijo za ocenjevanje, ukrepe in strategije za zagotavljanje trajnosti itd.

3.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje (15 % končne ocene)

Na podlagi tega merila bo posebna pozornost posvečena storitvam in pomoči, ki so zagotovljene vpisanim študentom, ter načinu, kako namerava partnerstvo zagotoviti učinkovito sodelovanje teh študentov v dejavnostih partnerstva.

Po oceni in za vsako geografsko skupino bo oblikovan seznam najboljših predlogov. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev bosta oblikovana seznam izbranega(-ih) projekta(-ov) glede na geografsko skupino in rezervni seznam (če je to ustrezno).

6.3 FINANČNI POGOJI

Dodeljena dotacija se lahko uporabi za kritje stroškov, ki nastanejo pri izvajanju upravičenih dejavnosti, kot je opisano v razdelkih 6.2.1.b in 6.2.2.b.

Organizacija mobilnosti

Del dotacije, dodeljene za kritje stroškov, ki jih imajo visokošolske univerze pri organizaciji mobilnosti, bo izračunan na podlagi pavšalnih zneskov. Ta pavšalni znesek bo **10 000 EUR** na ustanovo v partnerstvu za celotno trajanje projekta.

Individualne štipendije

Podpora EU za individualno mobilnost študentov in članov osebja bo prispevala h kritju potnih stroškov, dnevnic, stroškov zavarovanja in stroškov sodelovanja za mobilne študente in člane osebja.

Znesek dotacije, dodeljen za kritje teh stroškov, bo izračunan na podlagi stroškov na enoto, opredeljenih v spodnjih preglednicah.

Potni stroški

Sodelujoče visokošolske ustanove morajo kriti potne stroške študentov in članov osebja, udeleženih v dejavnostih mobilnosti.

Za kritje potnih stroškov študentov in članov osebja, ki sodelujejo v dejavnostih mobilnosti, se odobrijo stroški na enoto. Za povratne vozovnice za neposredno/linearno razdaljo („zračno črto“) se uporabljajo naslednji stroški na enoto:⁶⁸

- za ciljno skupino 1 (EMA 2 – SKLOP 1 in EMA 2 – SKLOP 2) med lokacijo matične visokošolske ustanove in prostori gostiteljske visokošolske ustanove;
- za ciljno skupino 2 (EMA 2 – SKLOP 1) med izvorno lokacijo študenta/člana osebja in prostori gostiteljske visokošolske ustanove;
- za ciljno skupino 3 (EMA 2 – SKLOP 1) med prebivališčem študenta in prostori gostiteljske visokošolske ustanove.

Razdalja (km)	Fiksni znesek (EUR)
< 500	250
500–1 000	500
> 1 000–1 500	750
> 1 500–2 500	1 000
> 2 500–5 000	1 500
> 5 000–10 000	2 000
> 10 000	2 500

Dnevnice

Sodelujoče visokošolske ustanove morajo gostujočim študentom/članom osebja zagotoviti celotne dnevnice, opredeljene v spodnji zbirni preglednici. Del dnevnic je treba zagotoviti ob prihodu za kritje stroškov nastanitve, preostali del pa je treba redno zagotavljati.

⁶⁸ Za informacije glej: www.mapcrow.info.

Stroški sodelovanja

Sodelujoče visokošolske ustanove morajo kriti stroške sodelovanja vseh študentov in članov osebja ne glede na trajanje mobilnosti. Ti stroški lahko pokrivajo šolnine in/ali vpisnine, stroške za dodatne knjižnice in za študentske organizacije, stroške za potrošni laboratorijski material, stroške dovoljenj za bivanje in jezikovnih tečajev itd. na enaki podlagi, kot se zaračunava lokalnim in mednarodnim študentom. Sodelujoče visokošolske ustanove morajo sprejeti politiko oprostitev plačevanja šolnin/vpisnin za mobilnost, krajšo od 10 mesecev. Študentje iz partnerskih visokošolskih ustanov bodo še naprej plačevali šolnine/vpisnine svojim matičnim visokošolskim ustanovam, gostiteljske ustanove pa morajo sprejeti politiko oprostitev plačevanja teh stroškov. Za preprečevanje dvojnega plačevanja šolnin/vpisnin matična ustanova študentom v primerih, v katerih gostiteljska visokošolska ustanova zahteva plačilo vpisnine/šolnine, ne sme zaračunati enakih šolnin/vpisnin. Šolnin/vpisnin ni mogoče zaračunavati za podoktorsko mobilnost za raziskave. Ti stroški za podoktorski študij se podrobno utemeljijo v vlogi.

Za kritje stroškov sodelovanja se za napotene študente odobrijo stroški na enoto v višini 3 000 EUR na akademsko leto in študenta, za specializirani podoktorski študij pa stroški na enoto v višini 5 000 EUR. Pri mobilnosti, krajši od 10 mesecev, se stroški sodelovanja ne odobrijo.

Sodelujoče visokošolske ustanove od gostujočih študentov v nobenem primeru ne smejo zahtevati plačila stroškov sodelovanja, ki presegajo zneske iz prejšnjega odstavka, ali zadržati finančnih sredstev, predvidenih za dnevnice, za kritje takih stroškov.

Stroški zavarovanja

Sodelujoče visokošolske ustanove morajo skleniti popolno zavarovanje⁶⁹ (zdravstveno, potovalno, nezgodno) za kritje napotenih študentov in članov osebja, udeleženih v dejavnostih individualne mobilnosti.

Za kritje stroškov zavarovanja študentov in članov osebja, ki sodelujejo v dejavnostih mobilnosti, se odobrijo stroški na enoto v višini 75 EUR na mesec.

Stroški vizumov

Sodelujoče visokošolske ustanove morajo kriti stroške, povezane s pridobivanjem vizumov, za študente in člane osebja, udeležene v dejavnostih individualne mobilnosti.

Za pospešitev in lajšanje postopka pridobitve vizuma za izbrane študente in člane osebja se izbranim partnerstvom močno svetuje, naj vzpostavijo stik in se povežejo z delegacijami EU v/na tretjih državah/ozemljih ter s konzulati in veleposlaništvimi držav članic EU v zadevnih državah takoj, ko prejmejo uradno potrdilo o izboru.

Sodelujoče visokošolske ustanove od gostujočih študentov v nobenem primeru ne smejo zahtevati plačila stroškov vizumov ali zadržati finančnih sredstev, predvidenih za dnevnice, za kritje takih stroškov.

- Partnerstva morajo poznati politike o obdavčevanju, ki se uporabljajo za štipendije za posameznike v različnih sodelujočih državah, ter o tem ustrezno obvestiti imetnike štipendije. Za več informacij partnerstva pozivamo, naj se posvetujejo z zadevno nacionalno strukturo programa Erasmus Mundus (glej seznam v poglavju 8).

Za dodatne informacije o upravljanju štipendije si oglejte priročnik *EM Financial and Administrative Handbook* (finančni in upravni priročnik programa EM), objavljen na spletni strani agencije EACEA.

⁶⁹ Glej minimalne zahteve glede zavarovalnega kritja na spletni strani Erasmus Mundus.

Vrsta mobilnosti	Dnevnice na mesec	Trajanje	Stroški sodelovanja	Zavarovanje	Največji znesek (brez potnih stroškov)
DODIPLOMSKI ŠTUDIJ	EMA 2 – SKLOP 1 (ciljna skupina 1)				
	1 000 EUR na mesec	1 akademski semester – 10 mesecev ⁷⁰	Brez stroškov na enoto za mobilnosti, krajše od 10 mesecev 3 000 EUR na akademsko leto	75 EUR na mesec	13 750 EUR
	Ciljna skupina 3				
	1 000 EUR na mesec	1 akademski semester – 34 mesecev	3 000 EUR na akademsko leto	75 EUR na mesec	45 550 EUR
MAGISTRSKI ŠTUDIJ	EMA 2 – SKLOP 1 (ciljna skupina 1) in EMA 2 – SKLOP 2				
	1 000 EUR na mesec	1 akademski semester – 10 mesecev za evropske državljane	Brez stroškov na enoto za mobilnosti, krajše od 10 mesecev 3 000 EUR na akademsko leto (mobilnosti, daljše od 10 mesecev)	75 EUR na mesec	31 800 EUR
		1 akademski semester – 24 mesecev za državljane tretjih držav	Brez stroškov na enoto za mobilnosti, krajše od 10 mesecev 3 000 EUR na akademsko leto (mobilnosti, ki trajajo 10 mesecev ali več)		
	EMA 2 – SKLOP 1 (ciljni skupini 2 in 3)				
	1 000 EUR na mesec	6–24 mesecev	3 000 EUR na akademsko leto	75 EUR na mesec	31 800 EUR
DOKTORSKI ŠTUDIJ	EMA 2 – SKLOP 1 (vse ciljne skupine) in EMA 2 – SKLOP 2				
	1 500 EUR na mesec	6–36 mesecev	3 000 EUR na akademsko leto (mobilnosti, ki trajajo 10 mesecev ali več)	75 EUR na mesec	65 700 EUR
PODOKTORSKI ŠTUDIJ	EMA 2 – SKLOP 1 (vse ciljne skupine) in EMA 2 – SKLOP 2				
	1 800 EUR na mesec	6–10 mesecev	Brez stroškov na enoto za raziskovalne dejavnosti 5 000 EUR na akademsko leto za specializirani podoktorski študij (ki bo opisan v vlogi)	75 EUR na mesec	23 750 EUR
ČLANI OSEBJA	EMA 2 – SKLOP 1 (ciljna skupina 1) in EMA 2 – SKLOP 2				
	2 500 EUR na mesec	1–3 mesece	Se ne uporablja.	75 EUR na mesec	7 725 EUR

⁷⁰ Za dodiplomski in magistrski študij je krajša mobilnost dovoljena v ustrezno utemeljenih primerih in ob predhodni odobritvi agencije.

6.4 POGODBENI POGOJI

„Sporazum o dotaciji“

Če je predlog EMA 2 izbran, bo agencija izdala sporazum o dotaciji, ki je sestavljen v evrih in v katerem so opisani pogoji in finančni prispevek. Sporazum o dotaciji bo zajemal finančni prispevek za organizacijo programa mobilnosti in individualne štipendije, dodeljene študentom in članom osebja. Ta sporazum o dotaciji bosta podpisala agencija in upravičenec, velja pa do 48 mesecev.

Za vsako spremembo sporazuma o dotaciji je treba vložiti pisni zahtevek, odobriti pa jo mora agencija. Vrste sprememb in načini njihove izvedbe so podrobno opredeljeni v upravnem in finančnem priložniku, ki je priložen sporazumu o dotaciji.

„Izplačilo dotacije“

Upravičenec prejme izplačila predhodnega financiranja v več obrokih, navadno v skladu s spodnjim časovnim razporedom.

„Leto n“	„Leto n + 1“	„Leto n + 2“
Prvo predhodno financiranje	Drugo predhodno financiranje	Tretje predhodno financiranje
50 % dotacije	30 % dotacije	20 % dotacije

Prvo izplačilo predhodnega financiranja se opravi v 45 dneh od datuma, na katerega agencija podpiše sporazum o dotaciji.

Naknadna izplačila predhodnega financiranja je možno opraviti, ko upravičenec predloži, agencija pa odobri poročilo o napredku in seznam mobilnosti ter zahtevek za izplačilo, ki dokazuje, da je partnerstvo porabilo vsaj 70 % zneskov predhodnega financiranja, ki ga je agencija že izplačala.

Agencija bo končni znesek dotacije izračunala na podlagi končnega poročila in seznama mobilnosti, ki se predložita ob dokončanju projekta. Temelji na izračunu z uporabo pavšalnih zneskov in zneskov stroškov na enoto, opredeljenih v finančnih pogojih (glej razdelek 6.3).

„Memorandum o soglasju“

Pravni zastopniki in/ali imenovani zastopniki vseh ustanov, vključenih v partnerstvo, morajo podpisati memorandum o soglasju za zagotovitev ustrezne institucionalne zavezanosti sodelujočih visokošolskih ustanov partnerstvu. Ta sporazum bo moral čim natančneje zajemati vse akademske, upravne in finančne vidike, povezane z izvajanjem, upravljanjem, izbirnimi postopki, spremljanjem in ocenjevanjem dejavnosti, vključno z upravljanjem individualnih štipendij.

„Pogodba študenta“

Partnerstvo je dolžno zagotoviti dejavno sodelovanje vseh študentov v dejavnostih partnerstva. Za zagotovitev ustrezne preglednosti pravil sodelovanja v akciji EMA 2 morajo partnerstva obveznosti in pravice študentov jasno opredeliti v pogodbi študenta, ki jo na začetku programa podpišeta obe stranki. V tej pogodbi morajo biti čim natančneje opredeljene pravice in obveznosti obeh strank ter zajeta vprašanja, kot so:

- stroški sodelovanja, ki se zaračunajo študentu, kaj zajemajo in (če je primerno) česa ne;
- glavni mejniki v študijskem koledarju programa, vključno z izpitnimi obdobji;

- obveznosti študentov v zvezi z navzočnostjo na predavanjih/dejavnostih in akademskim uspehom ter posledice neizpolnjevanja teh obveznosti.

„Učni sporazum”

Partnerstvo mora zagotoviti priznavanje študija, zlasti študijskega obdobja v tujini. V tem okviru morata biti učni sporazum in prepis rezultatov temeljna dokumenta, s katerima se – po potrebi s sklicevanjem na prilogo k diplomi – zagotovi, da matična ustanova prizna študijsko obdobje v tujini. Učni sporazum pred začetkom mobilnosti podpišejo ustrezni organi matične in gostiteljske visokošolske ustanove ter študent. Z vsako spremembo se morajo strinjati vse tri stranke sporazuma.

Vzorec *sporazuma o dotaciji* in priloge k njemu so na voljo na spletnih straneh programa Erasmus Mundus.

6.5 IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Izbrani predlogi bodo analizirani s finančnega vidika, pri čemer se lahko od oseb, ki so odgovorne za predlagane dejavnosti, zahteva predložitev dodatnih informacij.

Okvirni časovni razpored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni razpored zgolj informativen in se lahko spremeni v letnem razpisu za zbiranje predlogov:

- 1) ***december „leta n – 1“***: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno z informacijami o obrazcu, ki ga je treba uporabiti, in drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
- 2) ***april „leta n“***: rok za predložitev predlogov;
- 3) ***od maja do junija „leta n“***: ocena in izbira predlogov;
- 4) ***julij „leta n“***: ***sklep o dodelitvi in objava izbirnih rezultatov***;
- 5) ***od julija „leta n“ do septembra „leta n“***: ***podpis sporazuma o dotaciji s partnerstvom***;
- 6) ***od septembra „leta n“ do 31. decembra „leta n + 1“***: ***začetek prvega kroga mobilnosti za študente***;
- 7) ***od septembra „leta n + 1“ do 31. decembra „leta n + 2“***: ***začetek drugega kroga mobilnosti za študente***;
- 8) ***od septembra „leta n + 2“ do 31. decembra „leta n + 3“***: ***začetek tretjega kroga mobilnosti za študente***;
- 9) ***od septembra „leta n“ do konca projekta***: mogoč začetek mobilnosti za akademsko in upravno osebje;
- 10) ***september „leta n + 1“, september „leta n + 2“, september „leta n + 3“***: zadnji datum za predložitev popolnih seznamov za vse vrste mobilnosti agenciji (za vsak krog študentov).

7. AKCIJA 3: PROJEKTI ZA SPODBUJANJE PROGRAMA ERASMUS MUNDUS

7.1 UVOD

Akcija 3 zagotavlja podporo nadnacionalnim pobudam, študijam, projektom, dogodkom in drugim dejavnostim, katerih cilj je povečati privlačnost ter izboljšati dostopnost, profil, podobo in opaznost evropskega visokošolskega izobraževanja v svetu. Projekti akcije 3 bi morali prispevati k⁷¹:

- *promociji* sektorja evropskega visokošolskega izobraževanja, ustreznih programov sodelovanja in programov financiranja ter ozaveščanju o njih,
- *razširjanju* rezultatov programa in primerov dobrih praks,
- *izkoriščanju* in vključevanju teh rezultatov na ravni ustanove in posameznika.

V prvi fazi programa je ta akcija (prej akcija 4) podpirala dejavnosti, ki so bile posebno zanimive za postopek reforme, ki se izvaja v evropskem visokošolskem izobraževanju. Na letnih razpisih za zbiranje predlogov je bilo izbranih več kot 50 malih in srednje velikih projektov, ki zajemajo področja, kot so zagotavljanje kakovosti, priznavanje kreditnih točk in kvalifikacij, promocija akademskih disciplin ali geografskih območij, podpora mednarodni mobilnosti itd. Zagotovljeno je bilo tudi financiranje za razširitev tematskih omrežij programa Erasmus v ustanove v tretjih državah. Informacije o vseh podprtih projektih v okviru nekdanje akcije 4 in sedanje akcije 3 so na voljo na naslovu:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_promote_ehe_en.php.

Poleg tega so bili prek javnih razpisov podprti drugi projekti, ki so odgovarjali na posebne potrebe v zvezi s splošnim ciljem, da postane evropsko visokošolsko izobraževanje privlačnejše, opaznejše in preglednejše po vsem svetu, npr.:

- *Perceptions of European Higher Education in Third Countries (Dojemanje evropskega visokošolskega izobraževanja v tretjih državah)*
(<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>);
- *Erasmus Mundus Students and Alumni Association – EMA (Združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus)*
(<http://www.em-a.eu>);
- *Globalni promocijski projekt Erasmus Mundus (GPP)/„Študij v Evropi“:*
 - spletni portal
(<http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>);
 - komunikacijska orodja za evropske visokošolske ustanove
(http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf).

⁷¹ Glej poglavje 2 za opredelitve besed v ležeči pisavi.

Za drugo fazo programa so bili projekti akcije 3 razporejeni v pet kategorij:

	<i>Kategorija projektov</i>	<i>Način izvajanja</i>
1	Projekti za povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja; internacionalizacija tematskih mrež programa ERASMUS	Razpisi za zbiranje predlogov ⁷²
2	Povezovanje obstoječih projektov Erasmus Mundus	Razpisi za zbiranje ponudb
3	Dejavnosti nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus v zvezi z obveščanjem in promocijo	Omejeni razpisi za zbiranje predlogov, naslovljeni izključno na nacionalne strukture programa Erasmus Mundus
4	Storitve za Združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus (EMA)	Razpis za zbiranje ponudb, katerega rezultat je okvirna pogodba
5	Drugi projekti, kot so študije in druge promocijske dejavnosti	Razpisi za zbiranje ponudb

Naslednji razdelki Vodnika po programu se uporabljajo SAMO za projekte, ki spadajo v prvo kategorijo.

7.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

Spoštovati je treba rok za predložitev vlog in vsa formalna merila o izpolnjevanju pogojev, ki so navedena v prijavnem obrazcu.

7.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI

Upravičeni udeleženci/sodelujoče organizacije:

- vlagatelj/usklajevalna ustanova mora biti iz evropske države⁷³;
- mreža visokošolskih ustanov se bo štela za eno sodelujočo organizacijo;
- med upravičenimi sodelujočimi organizacijami so:
 - visokošolske ustanove iz vseh držav sveta,
 - konzorciji programa Erasmus Mundus,
 - javni ali zasebni organi iz vseh držav sveta, ki so dejavni v visokošolskem izobraževanju,
 - tematske mreže Erasmus, izbrane na podlagi programa Erasmus, ki je del programa „Vseživljenjsko učenje“ (te se bodo obravnavale kot ena sodelujoča organizacija).

Nacionalne organizacije, ki imajo vlogo nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus, ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje v projektih akcije 3 za povečanje privlačnosti.

⁷² Časovni raspored teh razpisov bo odvisen od prednostnih nalog in dejavnosti, ki jih bo Komisija opredelila v letnem delovnem programu.

⁷³ Glej opredelitev „evropske države“ v poglavju 2: „Opredelitve in razlaga pojmov“.

Minimalne zahteve glede sestave partnerstva:

Najmanjše partnerstvo je sestavljeno iz:

- za *projekte, ki povečujejo privlačnost/promocijske projekte*: upravičenih sodelujočih organizacij iz vsaj treh upravičenih držav prosilk⁷⁴ in vsaj ene tretje države;
- za *internacionalizacijo tematskih mrež Erasmus*: mreže in 15 upravičenih sodelujočih organizacij, ki predstavljajo vsaj 10 različnih tretjih držav.

7.2.2 UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Dejavnosti akcije 3 se lahko izvajajo povsod po svetu.

Praviloma morajo projekti akcije 3:

- imeti jasno evropsko razsežnost in širok geografski obseg;
- imeti jasno mednarodno razsežnost (tretje države);
- prispevati k razvijanju medkulturnega dialoga in medsebojnega razumevanja med kulturami;
- zagotavljati, da se ne prekrivajo z drugimi programi EU na področju visokošolskega izobraževanja; projekti, ki spadajo predvsem na področje drugih programov EU (npr. „Vseživljenjsko učenje“, Tempus, Mladi v akciji, Državljeni za Evropo itd.), ne bodo prejeli sredstev;
- imeti jasne cilje, ki ustrezajo prikazanim potrebam, jasno opredeljene rezultate in vključevati načrt za zagotovitev trajnosti projekta in njegovih rezultatov po obdobju financiranja;
- trajati od 12 do 36 mesecev in začeti svoje dejavnosti v letu predložitve vloge. Samo v primerih, v katerih obstajajo ustrezno utemeljeni razlogi, ki vlagatelju niso bili znani med predložitvijo vloge in jih agencija ni odobrila vnaprej, se najdaljše trajanje podaljša za največ dvanajst mesecev.

Naslednje vrste projektov niso upravičene:

- projekti, ki se ukvarjajo z informativnimi kampanjami za posamezne skupne programe Erasmus Mundus,
- projekti za razvoj novih skupnih programov Erasmus Mundus,
- projekti, ki promovirajo posamezne univerze/nacionalne strukture programa Erasmus Mundus.

Primeri upravičenih dejavnosti in projektov:

- projekti, ki se nanašajo na države ali skupine držav, ki vključujejo mednarodne tokove študentov;
- projekti za razvoj informacijskih in komunikacijskih orodij, namenjenih povečanju mednarodne opaznosti evropskega visokošolskega izobraževanja;
- podpora dogodkom, kampanjam ali potujočim predstavitvam za razširjanje in izkoriščanje rezultatov ter združevanje projektov in morebitnih uporabnikov iz tretjih držav s posebnim poudarkom na promociji evropskega visokošolskega izobraževanja;

⁷⁴ Vlagatelji morajo upoštevati, da če najmanjše partnerstvo za projekt vključuje ustanovo iz države, ki ni država članica EU, in če se ta država ni uradno pridružila programu do roka za predložitve vloge, potem vloga preneha izpolnjevati pogoje. Dokler sporazum o njihovem sodelovanju ne začne veljati, je zato priporočljivo, da ustanove iz takih držav vključite kot dodatne partnerice k najmanjšemu partnerstvu za projekt.

- projekti, namenjeni izboljšanju dostopnosti evropskega visokošolskega izobraževanja, da se študentom iz tretjih držav olajša mobilnost v Evropo, ali izboljšanju storitev, ki so povezane s študenti iz čezmorskih držav;
- razvoj informacijskega gradiva ali inovativnih instrumentov v zvezi z naslednjimi temami:
 - dostop do evropskih visokošolskih ustanov in evropskih držav: vprašanja v zvezi s študentskimi vizumi, stopnjami za vpis na univerze ter priznavanjem diplom in kvalifikacij;
 - izboljšanje kakovosti storitev, zagotovljenih študentom in doktorskim kandidatom, kot so akademsko svetovanje in usmerjanje, olajševanje mobilnosti v Evropi ter logistična pomoč (nastanitev, zavarovanje, vizumi/dovoljenja za bivanje);
 - metode za vključevanje študentov z različnim kulturnim in verskim ozadjem: oblikovanje gradiva za pripravo v zvezi s kulturo, svetovalne storitve in gradivo za jezikovno pripravo;
- informativni in promocijski dogodki in/ali dogodki za razširjanje rezultatov (seminarjev, delavnic, konferenc itd.), na primer o:
 - možnostih, ki jih program ponuja evropskim in neevropskim študentom in doktorskim kandidatom;
 - priznavanju evropskih kvalifikacij zunaj Evrope;
 - priznavanju kvalifikacij, pridobljenih v tretjih državah, v Evropi;
 - uporabi *Evropskega ogrodja kvalifikacij*, sistema kreditnih točk ECTS, priloge k diplomam itd.;
 - programu Erasmus Mundus in njegovih rezultatih;
 - strategijah za vzpostavljanje povezav in izkoriščanje morebitnih sinergij med visokošolskim izobraževanjem in raziskovalnim področjem ter med visokošolskim izobraževanjem in gospodarstvom/podjetji.

Upravičene dejavnosti, izvedene na podlagi internacionalizacije tematskih mrež Erasmus⁷⁵, se:

- morajo nanašati na razsežnost tretjih držav v mreži in lokalne potrebe partneric iz tretjih držav ter temeljiti na izmenjavi izkušenj med vključenimi ustanovami;
- morajo osredotočati na razvijanje/izboljševanje mednarodne razsežnosti znotraj akademske discipline, skupine disciplin ali multidisciplinarnega področja ali pa na izboljševanje in posodabljanje posebnih vidikov organizacije, upravljanja, vodenja ali financiranja visokošolskega izobraževanja;
- ne morejo začeti po končnem datumu sporazuma o dotaciji za tematsko mrežo ERASMUS, na katerega se navezuje.

Združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus

Vlagatelji so pozvani, da po potrebi vključijo Združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus.

Letne prednostne naloge

Vlagatelji naj si v zvezi s prednostnimi nalogami za projekte, ki bodo izbrani, ogledajo razpis za zbiranje predlogov.

⁷⁵ Vlagatelji naj upoštevajo, da bo o možnostih dotacij za internacionalizacijo tematskih mrež odločeno vsako leto v razpisu za zbiranje predlogov programa Erasmus Mundus.

7.3 IZBIRNA MERILA

TEHNIČNE ZMOŽNOSTI

Poleg elementov, navedenih v poglavju 3.3, morajo organizacije za omogočanje ocene svojih tehničnih zmožnosti z vlogo predložiti:

- seznam projektov, ki so jih vlagatelj in druge sodelujoče organizacije že začeli na ustreznem področju;
- pri organizacijah, ki so dejavne v visokošolskem izobraževanju, vendar niso visokošolske ustanove, opis glavnih dejavnosti teh organizacij v visokošolskem izobraževanju.

FINANČNE ZMOŽNOSTI

Poleg elementov, navedenih v poglavju 3.3, morajo organizacije za omogočanje ocene svojih finančnih zmožnosti z vlogo predložiti⁷⁶:

- poslovni izid vlagatelja/usklajevalne organizacije skupaj z bilanco stanja za zadnje zaključeno poslovno leto;
- obrazec o finančni sposobnosti, ki ga ustrezno izpolni vlagatelj/usklajevalna organizacija (izvode takega obrazca je mogoče dobiti na naslovu:
http://ec.europa.eu/budget/info_contract/ftiers_en.htm;
- zunanje poročilo o reviziji, ki ga izdelata pooblaščen revizor, če vloga za dotacijo presega 300 000 EUR. To poročilo mora potrjevati računovodske evidence za zadnje razpoložljivo leto in podajati oceno finančne sposobnosti vlagatelja⁷⁷.

Če agencija na podlagi predloženih dokumentov meni, da finančna sposobnost ni bila dokazana ali ni zadovoljiva, sme vlogo zavrniti, zaprositi za dodatne informacije, zahtevati poročstvo (glej poglavje 7.6 spodaj) in/ali ponuditi sporazum o dotaciji brez predhodnega financiranja.

7.4 MERILA ZA DODELITEV

Izbira predlogov za akcijo 3 bo konkurenčni postopek, ki ga bo izvajala agencija in bo temeljil na oceni kakovosti predloga z vidika vsebine in organizacijskega vidika. Ta ocena bo temeljila na **naslednjih petih merilih za dodelitev**:

Merila	Ponder
<i>Relevantnost projekta za program Erasmus Mundus</i>	25 %
<i>Pričakovani učinek projekta na povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja po svetu</i>	25 %
<i>Dogovori za razširjanje rezultatov in izkušenj projekta, zagotavljanje kakovosti ter načrti za trajnost in dolgoročno izkoriščanje rezultatov</i>	15 %
<i>Sestava konzorcija in mehanizmi sodelovanja</i>	15 %
<i>Delovni načrt in proračun</i>	20 %

⁷⁶ Te obveznosti ne veljajo za javne organe, srednješolske ali visokošolske ustanove in mednarodne organizacije v skladu z javnim pravom.

⁷⁷ Ta obveznost ne velja za upravičence s skupno in solidarno odgovornostjo v primeru pogodb, ki vključujejo več upravičencev.

Relevantnost projekta za program Erasmus Mundus (25 % končne ocene):

- razlog in ozadje projekta, vključno z analizo potreb z evropskega in neevropskega vidika,
- splošni in posebni cilji projekta,
- evropska in mednarodna razsežnost projekta ter njegova dodana vrednost v Evropi v primerjavi z obstoječimi projekti.

Pričakovani učinek projekta za povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja po svetu (25 % končne ocene):

- posebne dejavnosti, predlagane v projektu za povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja;
- primernost in kakovost predvidenih rezultatov;
- pričakovani učinek glavnih dejavnosti in rezultatov na privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja in na ciljne skupine (ne glede na to, ali so neposredno vključene ali imajo posredne koristi od projekta).

Dogovori za razširjanje rezultatov in izkušenj projekta, zagotavljanje kakovosti ter načrti za trajnost in dolgoročno izkoriščanje rezultatov (15 % končne ocene):

- predlagani ukrepi (npr. spletne strani, dogodki) za zagotovitev odmevnosti in svetovne promocije rezultatov in izkušenj projekta;
- kakovost trajnostnega načrta za dolgoročno izkoriščanje rezultatov, ki vključuje sodelujoče organizacije, pa tudi vse druge ustrezne organizacije/ustanove na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni;
- uvedeni mehanizmi za zagotavljanje kakovosti.

Sestava konzorcija in mehanizmi sodelovanja (15 % končne ocene):

- sestava konzorcija glede na raznovrstnost (vrsta organizacije, geografska pokritost itd.), dokazano strokovnost in dopolnjevanje;
- opredelitev vloge in stopnje sodelovanja vsake evropske partnerice in partnerice iz tretje države;
- kakovost in zanesljivost mehanizmov sodelovanja, ki jih opredelijo sodelujoče organizacije (memorandum o soglasju/konzorcijski sporazum).

Delovni načrt in proračun (20 % končne ocene):

- relevantnost, izvedljivost in načrtovanje predlaganih dejavnosti za doseganje predvidenih rezultatov/proizvodov;
- usklajenost in ustreznost (stroškovna učinkovitost) predvidenega proračuna in kadrovske strukture glede na načrtovane dejavnosti in pričakovane rezultate.

7.5 FINANČNI POGOJI

Splošna načela:

- dotacija EU ne bo pokrivala več kot 75 % upravičenih stroškov;
- vloga za dotacijo mora vsebovati podrobno oceno proračuna, v katerem morajo biti vsi zneski podani v evrih; vlagatelji iz držav, ki ne spadajo na evroobmočje, morajo uporabiti menjalni tečaj, ki je na dan objave ustreznega razpisa za zbiranje predlogov objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, serija C;
- ocenjeni proračun, ki je priložen vlogi, mora vsebovati bilanco prihodkov in odhodkov ter jasno prikazovati stroške, ki so upravičeni do financiranja iz proračuna EU; vlagatelj mora navesti vire in zneske za vsa druga sredstva, ki jih je prejel za ta projekt ali za katera bo zaprosil;
- odstotek lastnih sredstev, naveden med prihodki v oceni proračuna, se šteje za zagotovljeni znesek, zato bo moral biti najmanj isti odstotek vnesen tudi v razdelek s prihodki v zaključnem računu.

Upravičenost stroškov

Stroški, ki se pojavijo upravičencu, so **upravičeni**, če so:

- nastali med obdobjem upravičenosti izdatkov, navedenem v sporazumu o dotaciji;
- neposredno povezani s projektom in predvideni v odobrenem proračunu, ki je priložen sporazumu o dotaciji;
- potrebni za izvajanje projekta, ki je predmet dotacije;
- opredeljivi in jih je mogoče preveriti, še posebno pa se knjižijo v knjigovodske evidence ter so opredeljeni v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri imajo upravičenci sedež, in običajnim stroškovnim računovodstvom upravičencev;
- v skladu z zahtevami veljavne davčne in socialne zakonodaje;
- razumni, upravičeni in skladni z zahtevami dobrega finančnega poslovanja, še posebno glede gospodarnosti in učinkovitosti;
- v skladu s pravili, določenimi v sporazumu o dotaciji in prilogah k njemu.

Upravičenčevi računovodski postopki in postopki notranje revizije morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, priznanih v okviru programa, z ustreznim računovodskim stanjem in dokazili.

Upravičeni so predvsem naslednji neposredni stroški delovanja, če ustrezajo v zgornjem odstavku določenim merilom:

- **stroški za osebje**, dodeljeno projektu, ki ustrezajo dejanskim osebnim dohodkom, povečanim za socialne prispevke in druge zakonske stroške, ki so del plačila, če ustrezajo običajni plačilni politiki upravičencev. Ti stroški morajo biti dejanski stroški, ki se pojavijo upravičencu;
- **potni stroški in dnevnice** za osebje, ki sodeluje pri projektu (za sestanke, konference, seminarje za koordinatorje, ki jih organizira agencija, za raziskovalne namene ipd.), če ustrezajo običajni praksi upravičenca in ne presegajo razdelitvenih ključev, ki jih letno odobri Komisija;
- **stroški nakupa opreme** (nove ali rabljene), če ta strošek ne presega 10 % skupnih stroškov in se odpišejo v skladu z davčnimi in knjigovodskimi pravili, ki veljajo za upravičence in so splošno sprejeta za postavke iste vrste. Agencija lahko upošteva le delež vrednosti amortizacije, ki ustreza

obdobju trajanja akcije/projekta in stopnji dejanske uporabe opreme za potrebe akcije, razen če je drugačna obravnava, ki jo izvede agencija, utemeljena z naravo in/ali vsebino rabe kosov opreme;

- stroški **potrošnega materiala in zalog**, če so opredeljivi in dodeljeni projektu;
- stroški, ki izhajajo iz sklepanja pogodb s podizvajalci za potrebe izvedbe projekta, če so izpolnjeni pogoji, določeni v sporazumu o dotaciji;
- stroški, ki izhajajo neposredno iz **zahtev, povezanih z izvajanjem projekta** (razširjanje informacij, posebno vrednotenje akcije/projekta, revizije, prevodi, razmnoževanje itd.), vključno z, kadar je to ustrezno, morebitnimi stroški finančnih storitev (predvsem stroški finančnih poroštev).

Pavšalni znesek, ki ne sme presegati 7 % zneska upravičenih neposrednih stroškov projekta, se šteje za **upravičene posredne stroške** in pomeni splošne stroške upravljanja upravičencev, ki se lahko priznajo kot upravičeni v breme projekta.

- posredni stroški ne smejo vključevati stroškov, ki so vneseni pod drugo proračunsko postavko;
- posredni stroški niso upravičeni, kadar je upravičenec od Komisije ali agencije že prejel dotacijo za poslovanje.

Naslednji stroški se štejejo za **neupravičene stroške**:

- donos kapitala,
- dolgovi in stroški dolžniške obveznosti,
- rezervacije za izgube ali morebitne prihodnje obveznosti,
- plačilo dolgovanih obresti,
- dvomljivi dolgovi,
- devizne izgube,
- DDV, razen če lahko upravičenec dokaže, da ga ne more dobiti povrnjenega,
- stroški, ki so jih prijavili upravičenci in so bili kriti na podlagi druge akcije ali projekta, ki prejema dotacijo EU,
- čezmerni ali nepotrebni izdatki,
- stroški zamenjave oseb, ki so vključene v projekt, razen če jih je agencija izrecno predhodno odobrila,
- prispevki v naravi.

7.6 POGODBENI POGOJI

Sporazum o dotaciji

Če je predlog odobren, agencija pripravi *sporazum o dotaciji*, ki je sestavljen v evrih ter v katerem so podrobno določeni pogoji in stopnja financiranja. Ta sporazum o dotaciji podpišeta agencija in upravičenec, trajal pa bo od 12 do 36 mesecev.

Glede na vrsto zadevnega projekta se lahko izdata dva različna sporazuma o dotaciji:

- izbranim projektom, ki so predlagani za povečanje **privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja**, bo ponujen „*sporazum o dotaciji z več upravičenci*“, ki bo sklenjen z usklajevalno organizacijo in sodelujočimi organizacijami (/sopravičenci) vsakega izbranega projekta. Na podlagi

takega sporazuma soupravičenci pooblastijo usklajevalno organizacijo s pravilno overjenim dokumentom („pooblastilom“), da prevzame vso odgovornost za izvajanje sporazuma, in se zavežejo, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da usklajevalni organizaciji pomagajo izpolniti njene pogodbene obveznosti; da se bodo vsi med projektom nastali stroški šteli za upravičene, morajo biti vpisani v knjigovodske evidence upravičencev v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri imajo upravičenci sedež, in v skladu z običajnim stroškovnim računovodstvom upravičenca;

- izbranim projektom, ki so predlagani za **internacionalizacijo tematskih mrež programa Erasmus**, bo ponujen „sporazum o dotaciji z enim upravičencem“, ki se sklene z usklajevalno organizacijo. Slednji ima do agencije primarno in izključno pravno odgovornost za pravilno izvedbo sporazuma. Za upravičene se bodo šteli samo med projektom nastali stroški, ki so vpisani v knjigovodske evidence usklajevalne organizacije v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri ima usklajevalna organizacija sedež.

Sporazum o dotaciji je treba nemudoma podpisati in poslati agenciji. Agencija je zadnja stranka, ki podpiše sporazum.

Izplačilo dotacije

Prvi obrok za predhodno financiranje v višini 40 % (80 % pri enoletnih projektih) predlagane dotacije se upravičencu nakaže v 45 dneh od datuma, ko zadnja od obeh strank podpiše sporazum in ko so bila prejeta vsa potrebna poročstva. Ta obrok za predhodno financiranje je namenjen temu, da bo upravičenec imel likvidna sredstva.

Kadar je to ustrezno (pri projektih, ki trajajo več kot eno leto), se nakaže **drugi obrok za predhodno financiranje** v višini 40 %. Agencija ga bo izplačala v 90 dneh po predložitvi poročila o izvajanju projekta, če odobri njegovo vsebino. Ta drugi obrok za predhodno financiranje se lahko izplača šele, ko partnerstvo porabi vsaj 70 % prejšnjih obrokov za predhodno financiranje.

Agencija izračuna **končni znesek dotacije** in po potrebi znesek poročila, ki se izplača upravičencu na podlagi končnega poročila, ki se predloži ob koncu projekta. Če so upravičeni stroški organizacije, ki so dejansko nastali med projektom, nižji od pričakovanih, bo agencija stopnjo financiranja prilagodila dejanskim stroškom, upravičenec pa bo moral, kadar je to ustrezno, povrniti preveč izplačani znesek, ki je že bil nakazan v obrokih za predhodno financiranje. Poleg tega bo agencija zagotovila, da končni izračun dotacije ne ustvarja dobička za upravičence.

Garancija

Od vsake organizacije, ki ji je bila dodeljena dotacija, je mogoče zahtevati, da pred kakršnim koli izplačilom za predhodno financiranje zagotovi garancijo, da se omejijo finančna tveganja, povezana s tem plačilom (glej poglavji 3.3 in 7.3 zgoraj). Namen te garancije je, da banka ali finančna ustanova, tretja oseba ali drugi upravičenci zagotavljajo nepreklicno dodatno poročstvo za obveznosti upravičenca dotacije ali se zavezujejo, da jih bodo na prvi poziv poravnali.

To finančno poročstvo v evrih da priznana banka ali finančna ustanova, ki ima sedež v eni od držav članic Evropske unije.

Garancijo lahko nadomesti skupno poročstvo upravičencev akcije, ki so stranke istega sporazuma o dotaciji.

Garancija se sprostí, ko se vnaprejšnje financiranje postopoma poročila z vmesnimi plačili ali plačili razlike upravičencu v skladu s pogoji, določenimi v sporazumu o dotaciji.

Pogodbe s podizvajalci in oddaja javnih naročil

Kadar izvajanje akcije/projekta zahteva sklenitev pogodbe s podizvajalcem ali oddajo javnega naročila, mora upravičenec, in če je ustrezno, njegove partnerice, od morebitnih podizvajalcev pridobiti konkurenčne ponudbe in uporabljati pravila, ki veljajo zanje. V primeru konkurenčnega postopka javnega razpisa je treba pogodbo dodeliti ponudbi, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, pri tem pa upoštevati načela preglednosti in enakega obravnavanja morebitnih podizvajalcev ter paziti, da se izogne navzkrižju interesov. Postopki javnih razpisov morajo biti jasno dokumentirani in vsa dokumentacijo je treba ohraniti za primer revizije.

7.7 IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Poleg elementov, ki so predstavljeni v poglavju 3.3, morajo biti predlogi za akcijo 3 predloženi agenciji na naslov, ki je naveden v prijavnem obrazcu. Za izbrane predloge se bo izvedla finančna analiza; v povezavi s to analizo bodo osebe, odgovorne za predlagane dejavnosti, morda morale zagotoviti dodatne podatke, ali če je to ustrezno, garancije.

Okvirni časovni raspored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni raspored zgolj informativen in se lahko na podlagi letnega razpisa za zbiranje predlogov spremeni:

- 1) **december „leta n – 1“/januar „leta n“:** objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno s podatki o roku za predložitev vloge in obrazcem, ki ga je treba uporabiti, ter drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
- 2) **30. april:** predložitev predlogov;
- 3) **maj–junij:** ocena in izbira predlogov;
- 4) **julij–avgust:** vlagateljem se sporočijo rezultati izbire, izbranim projektom pa pošljejo sporazumi o dotaciji;
- 5) **jesen „leta n“:** začetek dejavnosti projekta.

8. PRILOGE

8.1 SEZNAM NACIONALNIH STRUKTUR PROGRAMA ERASMUS MUNDUS

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 SEZNAM PREDSTAVNIŠTEV EU

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 UPORABNI SPLETNI NASLOVI IN DOKUMENTI

Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi akcijskega programa Erasmus Mundus 2009–2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:SL:PDF>

SPLETNE STRANI O PROGRAMU ERASMUS MUNDUS NA SPLETNI STRANI GD EAC EVROPSKE KOMISIJE

<http://ec.europa.eu/erasmus-mundus>

PROGRAMI ZUNANJEGA SODELOVANJA EVROPSKE KOMISIJE

http://ec.europa.eu/europeaid/index_sl.htm

SPLETNE STRANI O PROGRAMU ERASMUS MUNDUS NA SPLETNI STRANI IZVAJALSKE AGENCIJE

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

SPLETNA STRAN „ŠTUDIJ V EVROPI“

<http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>

SPLETNA STRAN PROGRAMA ERASMUS MUNDUS ALUMNI

<http://www.em-a.e>